

zeleno i plavo

Kraljevica

Zaštitnik
grada bdije i
pod morem



ponedjeljak, 17. studenoga

- Širom Županije, raznim manifestacijama i paljenjem svijeća obilježen Dan sjećanja na Vukovar, najsvečanije je bilo na riječkom Mostu hrvatskih branitelja u organizaciji Kluba gimnazijalaca "Ivan Merz" Prve sušačke hrvatske gimnazije
- U Rijeci, u organizaciji Zajednice Roma PGŽ-a "Romsko jedinstvo" i pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije započeo IX. susret Roma

utorak, 18. studenoga

- U sklopu Dana Tehničkog fakulteta u Rijeci, župan Zlatko Komadina održao izlaganje o energetskim, ekološkim i ekonomskim aspektima LNG terminala na otoku Krku i potvrdio da je LNG terminal jamac energetske neovisnosti
- Poglavarstvo Grada Rijeke raspravilo stanje u brodogradilištu "3. maj" i zaključilo da je za alarmantnu situaciju u brodogradilištu odgovoran Nadzorni odbor brodogradilišta, te zatražilo hitno restrukturiranje riječkog škvera na trošak Vlade RH

srijeda, 19. studenoga

- Na riječkom Korzu župan Komadina podržao akciju Zavoda za pulmologiju KBC-a Rijeka protiv pušenja povodom Svjetskog dana kronične opstruktivne plućne bolesti

četvrtak, 20. studenoga

- Županijsko poglavarstvo prihvatilo prijedlog proračuna Primorsko-goranske županije za 2009. g. u visini od 373 milijuna kuna, a proračun proglasilo "skromnim i restriktivnim, ali i dalje okrenutim kapitalnim projektima"



- U Zagrebu na tradicionalnom godišnjem susretu, Hrvatsko udruženje menadžera i poduzetnika (CROMA) proglasilo Gorana Brašnića, direktora tvrtke Vargon iz Škriljeva, za menadžera godine u kategoriji srednjih poduzeća, dok je Frane Mrakovčić, direktor KP "Ponikve" iz Krka proglašen najboljim projektnim menadžerom

petak, 21. studenoga

- U riječkom Pomorskom i povijesnom muzeju Hrvatskog primorja riječki nadbiskup dr. Ivan Devčić otvorio izložbu "Jaslice svijeta", postavljenu uz financijsku pomoć Primorsko-goranske županije

- U Opatiji u hotelu "Kvarner", pod pokroviteljstvom župana Zlatka Komadine održan tradicionalni Donatorski bal društava Crvenog križa PGŽ-a

nedjelja, 23. studenoga

- U Rijeci u Teatru Fenice, uz financijsku pomoć Županije, za Maticu umirovljenika PGŽ-a održana predstava "Stilske vježbe"

ponedjeljak, 24. studenoga

- Na redovnoj mjesečnoj konferenciji za novinare, župan Zlatko Komadina izašao s novim prijedlogom za pokretanje proizvodnje u riječkom brodogradilištu i predložio osnivanje nove riječke broderske kuće
- U Zagrebu ministar Dragan Primorac svečano uručio najviše državne nagrade za sport Franjo Bučar. Između 15 dobitnika su i Igor Koprivnikar, tajnik ŠD Primorje '08, te streljačica Snježana Pejčić, osvajačica brončane medalje na OI u Pekingu
- Predstavnici Policijske uprave primorsko-goranske pohvalili se još jednim velikim uspjehom – uhvaćeno devetero riječkih dilera s četiri kilograma heroína

utorak, 25. studenoga

- U sjedištu Županije na sastanku župana Zlatka Komadine sa zastupnicima Hrvatskog sabora s područja Županije razmatrane mogućnosti za spašavanje brodogradilišta "3. maj", zastupnici HDZ-a odbacili županov prijedlog za osnivanje "3. maj plovidbe"
- U sjedištu Županije župan Komadina primio riječku karatisticu Emu Aničić, osvajačicu brončane medalje na nedavnom svjetskom prvenstvu u Tokiju



- Obilježavajući Svjetski dan borbe protiv nasilja nad ženama Županijsko povjerenstvo za ravnopravnost spolova na riječkom Korzu postavilo štand na kojem su se dijelili letci. Štand su obišli predsjednik Županijske skupštine Marinko Dumanić i župan Zlatko Komadina
- U riječkom klubu "Palach" postavljena izložba radova pristiglih na natječaj za odabir statue "Volonter godine", koji su zajedno organizirali udruga SMART, Grad Rijeka i Primorsko-goranska županija. Za najbolji rad izabran prijedlog studentice Ane Paris

90dana

Prvih 15 godina Županije

U prosincu 2008. je u povodu 15. godišnjice osnutka Primorsko-goranske županije u riječkoj Gradskoj vijećnici predstavljen zbornik pod nazivom "15 godina zeleno-plave županije". Edicija je to 359 stranica koju je uredio zamjenik župana dr. Vidoje Vujić, a u kojoj 25 autora piše o stvaranju Županije, njezinom radu, političkim kretanjima i gospodarskom napretku. U knjizi su zastupljeni bivši i sadašnji županijski dužnosnici, djelatnici vezani uz izvršavanje županijskih proračuna, kao i novinari koji su pratili tih prvih 15 (burnih) godina rada regionalne vlasti. Tijekom toga vremena Županija je stasala a njen proračun narastao je pet puta, ostvareni su mnogi razvojni i kapitalni projekti, no još uvijek ostaje kočnica u vidu centralizacije i metropolizacije sredstava koja priječi da rad lokalne samouprave bude još uspješniji i autonomniji. "Danas je u županijskoj upravi 175 zaposlenih, Županija upravlja s više od sto ustanova, među kojima

su i škole i zdravstvene ustanove, s više od 200 objekata u kojima je ukupno zaposleno preko šest tisuća ljudi. Podatke o svemu tome objedinili smo u jednoj publikaciji, koja može biti korisna danas, ali i budućim generacijama", istakao je urednik zbornika dr. Vidoje Vujić.



Bivši i sadašnji županijski dužnosnici našli su se na predavljanju zbornika

Izmjene u Skupštini i Poglavarstvu PGŽ



Goran Mufić

HSS-ovci Ivo Zrilić i Olivio Ljubičić od 4. prosinca 2009. novi su vijećnici Županijske skupštine. Vijećnik Zrilić se u Skupštinu vratio nakon odlaska iz Poglavarstva, a Ljubičić je zamijenio dr. Antu Simonića koji je otišao za veleposlanika u Kinu. Od 19. prosinca novi član Poglavarstva je i HSS-ovac Goran Mufić, koji je na sjednici Županijske skupštine dobio podršku većine vijećnika za vođenje resora pomorstva i prometa, gdje će do kraja mandata zamijeniti Ivu Zrilića koji je zbog nespojivosti dužnosti morao napustiti izvršnu vlast.

Sjećanje na



Bez antifašizma ne bi bilo ni današnje Hrvatske, istakao je predsjednik Mesić

Svečana akademija u povodu 65. Sobljetnice osnutka 11. korpusa Narodnooslobodilačke vojske i partizanskih odreda Hrvatske održana je u Hrvatskom kulturnom domu na Sušaku 30. siječnja sa sat vremena zakašnjenja, zbog dojave o bombi koja je stigla 10-tak minuta prije dolaska predsjednika Stjepana Mesića i početka svečanosti.

U 11. korpusu unutar 4. armije NOV-a bili su objedinjeni borci s područja od Like do Slovenije, a neizmjerana je

Tijekom toga vremena Županija je stasala a njen proračun narastao je pet puta, ostvareni su mnogi razvojni i kapitalni projekti, no još uvijek ostaje kočnica u vidu centralizacije i metropolizacije sredstava, rečeno je na predstavljanju zbornika Primorsko-goranske županije



srijeda, 26. studenoga

- U opatjskoj "Thalassoterapiji" uz "nadzor" župana Zlatka Komadine, ravnatelj Emil Bratović i direktor varaždinske tvrtke "Coning Ekogradnja" Stjepan Ptiček potpisali ugovor vrijedan 15 milijuna kuna za rekonstrukciju vile Magnolije
- Predstavnicima Primorsko-goranske županije, predvođeni zamjenikom župana Vidomjer Vujićem, s predstavnicima Općine Omišalj, državnih vlasti i institucija u španjolskom gradu Huelva posjetili terminal za ukapljeni plin (LNG terminal) španjolske kompanije Enagas gdje su se upoznali sa "suživotom" takve industrije i lokalne sredine

četvrtak, 27. studenoga

- U Rijeci na sjednici Gradskog vijeća razmatrana situacija u brodogradilištu "3. maj". U svom obračunu župan Komadina iznio sumnje u namjerno uništavanje riječkog škvera
- U Kastvu, na prigodnoj svečanosti članovi DVD-a Kastav dobili na upotrebu novo navalno vozilo prilagođeno djelovanju i u staroj gradskoj jezgri. U nabavi vozila sudjelovala i Županija
- U Fužinama, općinskom načelniku Marinku Kauzariću uručen certifikat ISO 9001:2000 kojim je Općini Fužine, kao prvoj općini na području Primorsko-goranske županije, potvrđeno da su sustav upravljanja uskladili s tom zahtjevnom međunarodnom normom

petak, 28. studenoga

- U sjedištu Županije županu Zlatku Komadini i ravnatelju županijske ustanove Zavod za prostorno planiranje PGŽ-a, prof. Mladenu Črnjaru predan certifikat kojim je švicarska certifikacijska kuća SGS potvrdila da je Zavod izgradio sustav upravljanja kvalitetom suglasan međunarodnoj normi ISO 9001



- U Narodnom domu u Puntu, uz nazočnost zamjenice župana Nade Turina-Đurić obilježen Dan Općine Puntar. Na svečanoj sjednici Općinskog vijeća obilježena i peta godina bratimljenja s talijanskom općinom Forcolo

subota, 29. studenoga

- U Rijeci u Šahovskom domu na Brajdi svečano otvoren međunarodni šahovski turnir "Mediteran 2017", najjače ovogodišnje šahovsko okupljanje u Hrvatskoj
- U HKD-u na Sušaku održana prva večer 16. Baščanskih glasa, predstavilo se 11 klapa s područja Primorja, Istre i kvarnerskih otoka

nedjelja, 30. studenoga

- Desetu godinu zaredom u Kraljevici održano zavjetno hodočašće pomoraca i svih ljudi od mora, u sklopu kojeg je blagoslovljen novopostavljeni, četiri metara visok kip svetog Nikole
- U okolici Novog Vinodolskog, pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije vožen "1. Rally Novi Vinodolski", posljednja utrka sezone međunarodnog i hrvatskog prvenstva Prosinac

Prosinac 2008

ponedjeljak, 1. prosinca

- Zbog snažnog nevremena, juga i visoke razine mora poplavljeno skoro cijelo obalno područje u Županiji, u Bakru izmjeren vodostaj koji je za 117 cm premašio srednju morskou razinu – najviši ikad izmjeren na sjevernom Jadranu. Najveće štete zabilježene u Novom Vinodolskom, Povilama i Klenovici
- Na gradilištu punog profila riječke zaobilaznice iznad kanjona Rječine probijen tunel Katarina dug 164 metra
- U Rijeci na otvaranju 13. državnog natjecanja brodomaketara, održanog pod županijskim pokroviteljstvom, zlatna medalja dodijeljena Josipu Rumori

utorak, 2. prosinca

- U sjedištu Županije župan Komadina primio Gorana Brašnića, direktora tvrtke "Vargon" i Frana Mrakovčića, direktora krčkog KP "Ponikve", hrvatske menadžere godine, te Ivu Usmianija, direktora Jadran Galenskog laboratorija iz Rijeke, nagrađenog za Novo ulaganje godine



- U Rijeci u sjedištu HGK-Županijske komore Rijeka održana 4. sjednica Gospodarskog vijeća Županijske komore Rijeka na kojoj je župan Zlatko Komadina gospodarskim aspektima LNG terminala na otoku Krku
- U Domu Čavle svečanom akademijom obilježeno 30 godina automotodroma Grobnik

srijeda, 3. prosinca

- U opatjskom hotelu "Kvarner" po 42. put dodijeljena priznanja za pothvate na moru "Plava vrpca Vjesnika" – pojedinačnu nagradu dobio Richard Kostić Riki, spasilac iz Velog Lošinja
- U HKD-u na Sušaku povodom Međunarodnog dana osoba s invaliditetom održan šesti Festival stvaralaštva i dostignuća djece s poteškoćama u razvoju i osoba s invaliditetom

11. korpus u HKD-u

njihova zasluga za nastanak hrvatske države jer je uz njegovu pomoć matici zemlji vraćena čitava regija. Oslobođenje Rijeke, Istre i Slovenskog primorja s Trstom presudno je utjecalo na daljnju sudbinu tih krajeva.

Sa skupa okupljenih antifašista

Primorsko-goranske, Istarske, Ličko-senjske i Karlovačke županije poručeno je javnosti da Hrvatska nikada ne smije zaboraviti da je njezina državnost rezultat antifašističke borbe, koja je u Drugom svjetskom ratu izvojevana, a u Domovinskom ratu obranjena, o čemu bi mladi morali stalno iznova učiti.

Polaganje vijenaca na Spomenik oslobođenja na Delti



- U Puntu županijski Savjet mladih i Općina Puntat organizirali tribinu o položaju mladih na otocima sjevernog Jadrana **četvrtak, 4. prosinca**
- Županijska skupština usvojila II. izmjene i dopune proračuna PGŽ-a za 2008. g., te Proračun PGŽ-a za 2009. g. u visini 365,9 milijuna kuna što je povećanje od 5 % prema 2008. godini. Članovi HSS-a Ivo Zrilić i Olivio Ljubičić polaganjem prisige postali novi članovi Županijske skupštine zamijenivši Željka Perkovića i dr. Anta Simonića
- U zgradi Rektorata Sveučilišta u Rijeci Studentski zbor predstavio Stipu Čorluka, prvog studentskog pravobranitelja Sveučilišta u Rijeci **petak, 5. prosinca**
- Povodom Međunarodnog dana volontiranja, po drugi put dodijeljene volonterske nagrade Grada Rijeke i PGŽ-a. Županijske nagrade dobili Karmen Delač Petković, Fabio Fučić i Davorin Klobučar, a gradske Lidija Petrovački, Danijela Kažević i Miroslava Vlacić



- U Kraljevici svečanom sjednicom Gradskog vijeća obilježen Dan Grada i tom prilikom nagrada za životno djelo uručena Domu za djecu i mladež Oštro, a godišnja nagrada Udruzi umirovljenika Grada Kraljevice
- U središtu Ravne Gore otvoren reprezentativni turistički ured, čime je nakon 10 godina rada u iznajmljenim prostorima Turistička zajednica Općine dobila svoj prostor. Uređenje ureda Županija je financirala sa 150 tisuća kuna
- Pomorska škola Bakar proslavila Dan škole i 159. godišnjicu rada
- Širom Hrvatske, pa tako i u Rijeci, tisuće prosvjednika sudjelovali u facebookovoj akciji održanoj pod krilaticom "Stegnite vi remen, bando lopovska". Na riječkom Korzu, usprkos kiši, okupilo se oko petstotinjak prosvjednika **subota, 6. prosinca**
- U Kostreni, svečanom sjednicom Općinskog vijeća obilježen Dan Općine Kostrena. Tom prigodom Nagradu Općine za životno djelo dobila je Branka Križ Longin
- U Crikvenici, pod pokroviteljstvom Primorsko-goranske županije završio peti međunarodni Sajam vina **nedjelja, 7. prosinca**
- U Bočarskom domu Čavle – Hrastenice završeno 31. ornitološko prvenstvo Hrvatske koje je pod Županijskim pokroviteljstvom organiziralo riječko Društvo za zaštitu i uzgoj ptica "Češljugar". Posjetitelji su mogli razgledati 1.600 ptica **ponedjeljak, 8. prosinca**
- Na Medicinskom fakultetu u Rijeci u sklopu tradicionalne manifestacije Dani fakulteta obilježeno tri i pol desetljeća postojanja studija stomatologije
- Euharistijskim slavljem i svečanim akademskim činom Teologija u Rijeci proslavila svoj dan
- Muslimani riječkog područja, klanjanjem u dvorani "Dinko Lukarić" proslavili Kurban-bajram **utorak, 9. prosinca**
- U sjedištu Županije u sklopu primanja župana i predsjednika Županijske skupštine, predsjednici vijeća i predstavnici nacionalnih vijeća s područja Županije potpisali Sporazum o osnivanju Koordinacije vijeća i predstavnika manjina u PGŽ-u



- U Rijeci u prostoru Zajednice Talijana državni tajnik Srećko Selanac potpisao ugovore s 21 korisnikom s područja PGŽ-a koji su dobili od četiri do 200 tisuća kuna za projekte razvitka seoskog prostora
- U organizaciji Zavoda za prostorno planiranje PGŽ-a održan okrugli stol o aspektima održivog razvitka i energetskog razvoja PGŽ-a
- U HKD-u na Sušaku Udruga invalida Grada Rijeke svečano proslavila 40 godina rada **srijeda, 10. prosinca**
- U sklopu obilježavanja Dana fakulteta na Medicinskom fakultetu u Rijeci uz nazočnost ministra Dragana Primorca održana svečana sjednica Fakultetskog vijeća **četvrtak, 11. prosinca**
- U opatijskom Paviljonu Jurja Šporera župan Zlatko Komadina otvorio izložbu fotografija "Leptiri brdskih, gorskih i planinskih predjela – Učka, Čičarija, Gorski kotar i Sjeverni Velebit", koju je povodom Međunarodnog dana planina organizirala Javna ustanova "Priroda"
- U Rijeci u kompleksu Bazena Kantrida, nakon jutarnjih

90dana

Brodogradnja mora

Nakon višemjesečnih uznemirujućih poruka što su stizale iz Vlade i Bruxellesa koje su u pitanje dovodile opstanak (kvarnerskih) brodogradilišta, te nakon brojnih očitovanja ovdajšnje političke javnosti, sindikata i radnika, u Rijeci je 22. siječnja održana zajednička sjednica Županijske skupštine Primorsko-goranske županije i lokalnih vijeća Rijeke, Kostrene i Kraljevice kojoj je nazočio i potpredsjednik Vlade Damir Polančec. Bila je to prilika da potpredsjednik Vlade osobno prenese najnovije informacije iz Bruxellesa te stav Vlade oko načina privatizacije brodogradilišta. Polančec je okupljenima detaljno izložio planove oko privatizacije šķverova, istaknuvši da je model koji je dogovoren s Europskom komisijom mnogo povoljniji od poljskog modela jer će Hrvatska imati priliku za provođenje dva kruga natječaja, a umjesto likvidacije neuspješnih tvrtki dopustit će se stečaj.

- Vjerojatno će u nekim brodogradilištima biti i viška zaposlenih, a ako ga bude, zbrinjavanje će se rješavati prema važećim kolektivnim ugovorima koje će investitori morati poštovati, obećao je potpredsjednik Vlade.

Lokalne samouprave, koje su u svojim prostornim planovima predviđele da na

Udio brodogradnje u izvozu industrije PGŽ iznosi 47 posto



lokacijama šķverova ostaje brodograđevna industrija, naglasile su da Vladi žele uspjeh u pregovaranju s Bruxellesom, jer o brodogradnji ovisi egzistencija tisuća

Malinskoj nova školska sportska dvorana



Svečano je bilo na otvorenju u prepunoj novoj dvorani

-Školska sportska dvorana u Malinskoj jedina na Krku zadovoljava kriterije internacionalnih seniorskih natjecanja - presjecanje vrpce

Potpredsjednik Vlade Damir Polančec iznosi plan restrukturiranja brodogradnje na zajedničkoj sjednici Županijske skupštine i lokalnih vijeća Rijeke, Kostrene i Kraljevice

Vjerojatno će u nekim brodogradilištima biti i viška zaposlenih, a ako ga bude, zbrinjavanje će se rješavati prema važećim kolektivnim ugovorima koje će investitori morati poštovati, obećao je potpredsjednik Vlade

- kvalifikacija, popodne službeno i svečano otvoreno 12. europsko prvenstvo u plivanju u 25-metarskim bazenima. Prvenstvo, kao osobni izaslanik predsjednika RH Stjepana Mesića, otvorio župan Zlatko Komadina. Već prvog dana prvenstva Duje Draganja osvojio brončanu medalju u utrci na 50 m slobodno
- U sjedištu Županije održana sjednica Počasnog odbora "Jadranskog slaloma 2009" i tom prilikom zamjenica župana Nada Turina-Đurić potpisala sporazum o potpori Županije tom natjecanju sa 100.000 kuna
- U vijećnici Grada Rijeke podijeljena priznanja najuspješnijim županijskim inovatorima – nagradu "Ivan Luppis" za iznimna postignuća u 2008. g. dobio Marko Kraljić za rad "Nova izvedba hidraulike na građevinskom stroju"
- Na cijelom Kvarneru tijekom prijepodnevnih sati pala rekordna količina kiše (u Rijeci 31 litra) koja je uz jako jugo pogarala Liburniju i crkveničko područje
- Hrvatski savez sportske rekreacije Domu za starije i nemoćne osobe "Mali Kartec" u Krku dodijelio ovogodišnje priznanje "Sport za sve"

petak, 12. prosinca

- U sjedištu Primorsko-goranske županije zamjenica župana Nada Turina-Đurić primila predstavnik Saveza sportova osoba s invaliditetom PGŽ-a
- U vijećnici Grada Krka održan sastanak na temu provedbe Regionalnog operativnog programa Primorsko-goranske županije za 2008. – 2013. g.
- U Općinskom sudu u Rijeci zamjeniku riječkog gradonačelnika Đaniju Poropatu izrečena kazna od 10 mjeseci uvjetno, s kušnjom od dvije godine, a zbog zloupotrebe ovlasti u gospodarskom poslovanju
- Drugog dana Europskog plivanja u kratkim bazenima održanog u Rijeci, hrvatska plivačica Sanja Jovanović osvojila zlatnu medalju u utrci na 100 metara leđno
- U Rijeci u prostoru MO Turnić, Društvo uzgajatelja malih životinja "Kumpanija" iz Rijeke, uz županijsko pokroviteljstvo, otvorilo međužupanijsku izložbu malih životinja

subota, 13. prosinca

- Trećeg dana Europskog plivanja u kratkim bazenima održanog u Rijeci, hrvatska plivačica Sanja Jovanović osvojila i drugu zlatnu medalju, obranivši titulu europske prvakinje na 50 metara leđno



- U Skradu održan četvrti Goranski sajam
- U Čavlima, na 11. festivalu "Grobnička skala" nagradu publike dobila pjesma "Bjondo Davorić", a nagradu žirija pjesma "Nič me tira"

nedjelja, 14. prosinca

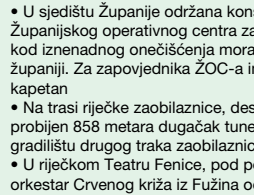
- Posljednjeg dana Europskog plivanja u kratkim bazenima održanog u Rijeci, hrvatska reprezentacija u sastavu Barbić, Draganja, Todorović i Puninski osvojila brončanu medalju u štafeti 4 x 50 metara slobodno
- Gostujući u talk showu HTV-a "Nedjeljom u dva" članovi riječke rok grupe "Let 3" Prlja i Mrle svojim ponašanjem i ispaljivanjem čepova iz stražnjica toliko isprovocirali voditelja Aleksandra Stankovića da je prvi put prekinuo svoju emisiju

ponedjeljak, 15. prosinca

- U vijećnici Grada Rijeke predstavljen zbornik "Petnaest godina zeleno-plave županije" tiskan na isteku godine u kojoj je Primorsko-goranska županija obilježila 15. obljetnicu osnivanja
- U prostoru riječke Filodrammatice povodom 70. obljetnice Fotokluba Rijeke, otvorena prodajna izložba pod nazivom "70 za 70" sa sedamdeset fotografija od sedamdeset fotografa, sav prihod od prodaje fotografija namijenjen Odjelu za hematonekologiju Dječje bolnice na Kantridi
- U Narodnoj čitaonici u Kostreni svečanom skupštinom obilježena 75. obljetnica Jedričarskog kluba "Galeb"

utorak, 16. prosinca

- Zamjenik župana Vidoje Vujić primio nagradene inovatore čiji je razvoj inovacija Županija sufinancirala nepovratnim sredstvima u iznosu od 180.000 kuna



- U sjedištu Županije održana konstituirajuća sjednica Županijskog operativnog centra za provedbu plana intervencija kod iznenadnog onečišćenja mora u Primorsko-goranskoj županiji. Za zapovjednika ŽOC-a imenovan Darko Glažar, lučki kapetan
- Na trasi riječke zaobilaznice, desetak dana prije roka, probijen 858 metara dugačak tunel Trsat, najduži objekt na gradilištu drugog traka zaobilaznice
- U riječkom Teatru Fenice, pod pokroviteljstvom Županije, orkestar Crvenog križa iz Fužina održao svečani koncert povodom 160. obljetnice djelovanja te limene glazbe

Brodogradnja - četvrtina izvoza Županije

Na području Županije djeluju tri velika brodogradilišta 3 maj, Rijeka, Kraljevica, Kraljevica i Viktor Lenac, Kostrena, te više malih brodogradilišta od kojih su najznačajnija Lošinjska plovidba – Brodogradilište, Mali Lošinj, brodogradilište Punat, Punat, brodogradilište Cres, Cres i čitav niz malih brodograditelja.

U prošloj godini brodogradilišta na području Primorsko-goranske županije ukupno zapošljavaju 4.847 radnika, a udio broja radnika brodogradnje u broju ukupno zaposlenih u PGŽ-u iznosi 7 posto. U 2007. godini udio brodogradnje u ukupnom izvozu PGŽ je iznosio 24 posto, dok je udio brodogradnje u izvozu industrije PGŽ iznosio čak 47 posto.

Zlatko Komadina istaknuo je kako po svim pokazateljima brodogradnja ne puni državni proračun, jer nema dobiti, ali s obzirom na svoje multiplikativne faktore u konačnici ga ni ne oštećuje, niti je točno da živi na teret poreznih obveznika. "Ukidanje brodogradilišta ne bi donijelo nikakve uštede, a valja postaviti i pitanje koja bi druga djelatnost uopće mogla nadomjestiti brodogradnju i kome bi pomoglo njezino gašenje. Stoga ni prodaja "3. maja" u besćenje za nas nije prihvatljiva", rekao je Komadina.



ljudi. Podrška Vladi upućena je i zbog potpisivanja ugovora između 3. maja i Uljanik plovidbe te Tankerske plovidbe za gradnju nova četiri broda. Župan



U Malinskoj je 21. siječnja 2009. svečano otvorena Školska sportska dvorana Osnovne škole "Fran Krsto Frankopan" Krk - Područne škole "Dubašnica" u Malinskoj. Na velikoj svečanosti, dvoranu su otvorili ministar mora, prometa i infrastrukture Božidar Kalmeta, primorsko-goranski župan Zlatko Komadina i načelnik Općine Malinska - Dubašnica Anton Spicijarić. Radi se o trodijelnoj dvorani, sa blagovaonicom, servisnim i sanitarnim prostorijama, površine od 2.073 četvornih metara i ukupne vrijednosti više od 22 milijuna kuna. U sportskom kompleksu koji na svojim tribinama može prihvatiti četrinstotinjak gledatelja, osim redovnih, školskih

nastavnih aktivnosti odvijat će se i različita međunarodna natjecanja.

Izgradnju dvorane s trećinom ukupnog iznosa sufinancirali su Općina Malinska, Primorsko-goranska županija i Uprava za otoke Ministarstva mora, prometa i infrastrukture.

- Dvorana u Malinskoj građena je u zajedništvu lokalne i regionalne samouprave s državom, a općenito u Primorsko-goranskoj županiji se gradi ili će uskoro biti izgrađeno desetak takvih dvorana, ukupnog kapaciteta 15.000 gledatelja i vrijednosti oko 200 milijuna kuna, istakao je župan Komadina.

srijeda, 17. prosinca

- Na konferenciji za medije županijski vatrogasni zapovjednik Slavko Gauš potvrdio da je Vatrogasnoj zajednici PGŽ-a na uporabu dodijeljen dio bivše vojarnje u Šapjanama gdje će se urediti prvi "pravi" vatrogasni poligon u Hrvatskoj

četvrtak, 18. prosinca

- Nakon četverosatne rasprave samo je 11 članova Gradskog vijeća Grada Rijeke glasovalo za prijedlog o iskazivanju nepovjerenja gradonačelniku Vojku Obersnelu, čime je odbačen taj prijedlog Kluba članova HDZ-a
- Na svojoj posljednjoj ovogodišnjoj sjednici članovi Županijske skupštine su za novog člana Županijskog poglavarstva za područje pomorstva i prometa, umjesto Ive Zrilića izabrali Gorana Mufića
- Županijska skupština je odobrila jamstva za kreditno zaduženje Doma zdravlja PGŽ-a u visini od 16 milijuna, te donijela odluku o izdavanju jedinica hitne medicinske pomoći iz sastava Doma zdravlja PGŽ-a i njihovo pripajanje Ustanovi za hitnu medicinsku pomoć Rijeke
- U Iovranskom Domu za djecu i mlade punoljetne osobe "Ivana Bričić-Mažuranić" svečano otvorena novoizgrađena sportska dvorana

petak, 19. prosinca

- Župan Zlatko Komadina proglasio elementarnu nepogodu za grad Novi Vinodolski i mjesta Povile i Klenovica koje je 1. prosinca poharalo olujno jugo
- Uputivši božićnu čestitku stanovnicima Primorsko-goranske županije, načelnik Policijske uprave primorsko-goranske Oliver Grbić istaknuo da je Primorsko-goranska županija "mjesto sigurnog življenja"
- U Rijeci održana izborna skupština Matice umirovljenika Primorsko-goranske županije, za predsjednika ponovo izabran Daniel Mažuran iz Rijeke



- U Marinićima, u sklopu obilježavanja pete godišnjice "Halubajске zore" otvorena novouređena čitaonica i knjižnica
- Župan Zlatko Komadina u prostoru Zajednice Talijana u Rijeci održao tradicionalni božićno-novogodišnji prijem za predstavnike medija s područja cijele Županije

subota, 20. prosinca

- U Kninu odbojkašice "Rijeka Kvarner VIG-a" uvjerljivom pobjedom svladale "Vukovar" i tako po osmi put osvojile Kup Hrvatske

ponedjeljak, 22. prosinca

- Županijsko poglavarstvo odlučilo donirati 200.000 kuna kao "božićnicu" ustanovama, udrugama i društvima s područja PGŽ-a (ukupno 39) čije su osnovne aktivnosti usmjerene na pomoć djeci, mladima, invalidima, umirovljenicima, siromašnima i beskućnicima

utorak, 23. prosinca

- Župan Zlatko Komadina djelatnicima carine i granične policije na prijelazima Rupa i Pasjak čestitao Božić i Novu godinu
- U Rijeci u HKD-u župan Zlatko Komadina održao tradicionalno predblagdansko primanje za predstavnike javnog, političkog i društvenog života u Županiji. U prigodnom obraćanju župan istaknuo da je neprihvatljiva prodaja škvera u besćenje

srijeda, 24. prosinca

- U svim crkvama Riječke nadbiskupije na Badnjak slušene mise polnoćke, a Božić dočekan u miru i dostojanstvu

četvrtak, 25. prosinca

- Na cijelom području Županije Božić je protekao u znaku mira i obiteljske radosti. U riječkoj katedrali svetog Vida božićnu koncelebriranu svečanu misu predvodio riječki nadbiskup msgr. dr. Ivan Devčić

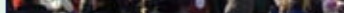
subota, 27. prosinca

- U Rijeci u Filodramatici održana osnivačka skupština Regionalne organizacije Samostalne demokratske srpske stranke (SDSS) za Primorsko-goransku županiju. Za prvog predsjednika izabran Milan Eraković iz Rijeke

ponedjeljak, 29. prosinca

- Na sjednici Općinskog vijeća Općine Baška u sklopu rasprave o novom proračunu i radu Općinskog poglavarstva načelnik Općine dr. Milivoj Dujmović neočekivano podnio ostavku na dužnost načelnika, koju je Vijeće i prihvatio

srijeda, 31. prosinca



- U središtu Fužina točno u podne vladala "totalna ludnica". Više od 3 i po tisuće ljudi, usprkos -10°C, došlo na već tradicionalni ispraćaj i oproštaj sa starom godinom

90dana



Nagrađeni volonteri za 2008. godinu

Najvolonteri godine



Važno je pohvaliti ljude koji pokazuju sposobnost stvaranja karike koja nedostaje u užurbanom društvu, a to je briga za zajednicu

U sklopu kampanje "Zavolontiraj se!" koju je u povodu Međunarodnog dana voltera, 5. prosinca provela Udruga za razvoj civilnog društva Smart iz Rijeke u suradnji s Primorsko-goranskom županijom i Gradom Rijekom, nagrađeno je šest najboljih volontera godine.

Dodjela nagrada organizirana je drugu godinu zaredom, a dodijeljene su po tri nagrade za područje Rijeke i Primorsko-goranske županije. Tako su nagrade za područje Rijeke dobili Lidija Petrovački, koju su predložili Dom za odgoj djece i mladeži Rijeke i Dom za psihički bolesne odrasle osobe Turnić, zatim Danijela Kažović, predložena od Udruge Terra te Miroslava Vlacich, koju je za nagradu

kandidirao Mjesni odbor Kantrida. Nagrade za najbolje volontere s područja Primorsko-goranske županije dobili su Karmen Delač-Petković, volonterka u Hrvatskoj čitaonici sela Kuti, Fabio Fučić iz udruge Cres Insula Activa te Davorin Klobučar iz udruge Kupa u Brodu na Kupi.

Najboljim volonterima uz plakete, uručene su i statue koju je osmislila Ana Paris, studentica Akademije za primijenjenu umjetnost Rijeka. Dodjelom nagrada želi se izraziti priznanje volonterima koji su svoje vrijeme, trud, znanje i vještine uložili za dobrobit i razvoj zajednice. Nagrade su uručili župan Zlatko Komadina i gradonačelnik Rijeke Vojko Obersnel.

Donacija za 39 udruga i ustanova

Na isteku fiskalne godine poglavarstvo Primorsko-goranske županije donijelo je odluku o dodjeli donacija udrugama, ustanovama i društvima s područja Primorsko-goranske županije čije su osnovne aktivnosti usmjerene na pomoć djeci, mladima, invalidima te siromašnim građanima.

Iznos od ukupno 200 tisuća kuna rezultat je preraspodjele Proračuna kao i uštede prilikom pripreme tradicionalnih blagdanih primanja i protokolarnih poklona. Najmanje 5.000, a najviše 10.000 kuna dobilo je 39 udruga i ustanova.



Dom za djecu N. Vinodolski

Kao službeni početak organiziranog bavljenja turizmom na Rabu usvojen je datum 16. svibnja 1889. kada je Općinsko vijeće Raba na prijedlog tada uglednog bečkog balneologa profesora Schroettera i profesora Frischaufa iz Graza prihvatilo inicijativu za intenzivniji razvoj turizma na otoku

Rab u znaku 120. obljetnice organiziranog turizma

Iako bi se slobodno moglo reći da je turizam na Rabu stariji od 120 godina, jer to potvrđuju, primjerice, zapisi neumornog putnika Alberta Fortisa iz 1774., pa profesora Germara iz 1811. u kojima on spominje vrlo dobar smještaj kod gostioničara Demarisa, ipak, kao službeni početak organiziranog bavljenja turizmom na Rabu usvojen je datum 16. svibnja 1889. kada je Općinsko vijeće Raba na prijedlog tada uglednog bečkog balneologa profesora Schroettera i profesora Frischaufa iz Graza prihvatilo inicijativu za intenzivniji razvoj turizma na otoku. Oni su predložili uređenje i izgradnju hotela, cesta, parkova i ukazali na nužnost boljeg prometnog povezivanja Raba s Rijekom, Zadrom, Lošinjem i Pulom.

S tim u vezi Turističko vijeće TZ-a Grada Raba na svojoj je sjednici održano krajem studenoga prošle godine, odlučilo da turistička sezona 2009. na Rabu treba proteći u znaku obilježavanja 120. obljetnice organiziranog bavljenja turizmom, a središnja su događanja rezervirana za 15. odnosno 16. svibnja 2009.

Iako utjecaj aktualne ekonomske svjetske krize ponešto narušava slavljeničko raspoloženje, turistički djelatnici otoka Raba nemaju namjeru sezonu 2009. pamti po negativnim predznacima pa su već poduzeli korake u cilju poboljšanja turističkog proizvoda za pripremu 120. turističke sezone.

Prema riječima Kristijane Ribarić Matušan, predsjednice TZ-a Grada Raba, Turistička zajednica planira sudjelovanje u

Rab se sprema osnovati Muzej turizma



projektima Grada Raba, kao i održavanje i uređenje šetnica i biciklističkih staza, uređenje plaža, uvala, okoliša i javnih površina, te organizaciju i koordinaciju akcija čišćenja.

Bogat program kulturnih i zabavnih događanja ponudit će turistima koncerte klasične i zabavne glazbe, izložbe, nastupe Udruge rapskih samostreličara, večeri folkloru i klapskog pjevanja, doživljaj limene glazbe, Rabsku fjeru te ostale zabavne i sportske manifestacije.

Od planiranog programa koji bi se trebao događati 15. i 16. svibnja već sada možemo izdvojiti organizaciju znanstveno-stručnog skupa s temama iz dosadašnjeg i planiranog budućeg turističkog razvoja otoka Raba, koncert klasične glazbe primadone Dunje Vejzović, svečanu sjednicu, prezentaciju projekata i turističkih proizvoda uređenih povodom 120. turističke sezone te otvorenje izložbe Povijesti razvoja turizma otoka Raba, kojom bi trebalo najaviti osnivanja budućeg Muzeja turizma.

H. Hodak

Siječanj 2009.

četvrtak, 1. siječnja

- Novu 2009. godinu na Kvarneru uz suho i hladno vrijeme, koje se nekoliko sati kasnije pokvarilo, te uz tradicionalne dočeke na otvorenome, dočekalo i oko 11.000 stacioniranih gostiju

- Prva beba rođena u riječkom rodilištu u novoj 2009. g. je Vito Martinić, rođen 9 minuta iza ponoći

petak, 2. siječnja

- U Cresu, uz nazočnost predsjednika Županijske skupštine Marinka Dumanica, svečanom sjednicom Gradskog vijeća obilježen Dan Grada i zaštitnika Cresca, svetog Izidora. Tom prilikom Vesni Radek, dopredsjednici Eko Centra Caput Insulae Beli, dodijeljeno "Priznanje Pro Insula"

nedjelja, 4. siječnja

- I na području cijele Primorsko-goranske županije mali kvartovski dućani, ali i veliki trgovački centri temeljem izmijenjenog Zakona o radu trgovina danas prvi put nisu otvorili vrata, pa su se i građani morali prilagoditi tim okolnostima

utorak, 6. siječnja

- Svečanim misnim slavljinama u svim župama Riječke nadbiskupije proslavljena svetkovina Sveta tri kralja

- U Novom Vinodolskom svečanom sjednicom Gradskog vijeća obilježen Dan Grada. Tim povodom godišnje nagrade dodijeljene ženskom rukometnom klubu "Vinodol" i "Pučkim pivačima"

- U Žejanama i Dobrinju podizanjem karnevalske zastave, na području Županije započela pusna sezona 2009. godine



srijeda, 7. siječnja

- U Rijeci, nakon kraće i teške bolesti u 74. godini preminuo mr. sc. Nivio Toich, predsjednik Gradskog vijeća Grada Cresca, prvi načelnik Općine Cres i dugogodišnji predsjednik Zajednice Talijana Cres

- U pravoslavnim crkvama u Rijeci i Moravicama, te manastiru u Gornirju, pripadnici Srpske pravoslavne crkve proslavili Božić, dok su predstavnici Makedonske pravoslavne crkve božićno slavili imali u katoličkoj crkvi sv. Fabijana i Sebastijana u Rijeci

- U osnovnoj školi u Viškovu otvorena treća zimska školica kiparstva, koju je uz pomoć Županije organizirala Delavska katedra Ustanove Ivan Matetić Ronjgov iz Ronjgi

četvrtak, 8. siječnja

- Ispostavama Doma zdravlja PGŽ-a u Delnicama, Vrbovskom i Čabru predana tri nova vozila hitne medicinske pomoći (s pogonima na sva četiri kotača), nabavljena sredstvima Primorsko-goranske županije

petak, 9. siječnja

- U Rijeci u sjedištu Županije uz nazočnost predsjednika Županijske skupštine Marinka Dumanica i predsjednika Županijskog suda Veljka Miškulina prisegnulo devet sudaca porotnika za mladež

- Prigodom proglašenja dr. sc. Željka Rohatinskog, guvernera Hrvatske narodne banke, najboljim guvernerom Europe za 2008. godinu po izboru časopisa The Banker, župan Zlatko Komadina uputio gospodinu Rohatinskom čestitku

subota, 10. siječnja

- U Rijeci na klizalištu na Gatu Karoline Riječke odigrana prva utakmica u hokeju na ledu

- U Delnicama održano III. otvoreno prvenstvo Delnica u sanjkanju jednosjeda i dvosjeda

- "Obhajanjem" (obilazak rute duge 24 km) čavjanskih naselja grobnički dondolaši najavili doba maskara

srijeda, 14. siječnja

- Na sjednici Općinskog vijeća Općine Baška za novog načelnika Općine (nakon što je načelnik Milivoj Dujmović 29. prosinca podnio ostavku) izabran Toni Juranić, dotadašnji zamjenik načelnika, izabran s liste HSP-a

- Odbojkašice "Rijeka KVIG" u fenomenalnoj atmosferi ispunjene riječke Dvorane mladosti svladale češki "Prostejov" s 3:1 i ostvarile povijesni uspjeh kluba – ulazak u osminu finala Lige prvaka

četvrtak, 15. siječnja

- Poglavlarstvo Primorsko-goranske županije donijelo odluku o osnivanju Regionalne energetske agencije

petak, 16. siječnja

- U Rektoratu Sveučilišta u Rijeci svečanom sjednicom Senata Sveučilište u Rijeci obilježilo 35. godišnjicu djelovanja. U radu Sjednice sudjelovao župan Zlatko Komadina

- U Kostreni u sportskoj dvorani održan prvi "Karnevalfest", za najkarnevalskiju pjesmu izabrana pjesma "Lude karnevalske noći" u izvedbi paške klape Sol

- U Splitu prvom utakmicom hrvatske reprezentacije s reprezentacijom Južne Koreje započelo Svjetsko prvenstvo rukometaša. U toj prvoj utakmici tri gola je postigao i jedini Riječanin u reprezentaciji – Mateo Hrvatinić, član RK "Zamet"

subota, 17. siječnja

- U Delnicama župan Zlatko Komadina uz brojne druge uzvanike čestitao Danijeli Petelin, oboljeloj od cerebralne paralize, na uspješnom završetku magistarske studija na Ekonomskom fakultetu u Rijeci



- U Karlsruheu u SR Njemačkoj, županijsko izaslanstvo predvođeno predsjednikom Skupštine Marinkom Dumanićem, sudjelovalo na svečanosti obilježavanja Dana priznavanja RH u organizaciji Hrvatsko-njemačke zajednice Karlsruha
- U Šahovskom domu u Rijeci potezanjem prvog poteza zamjenik župana Vidoje Vujić otvorio pojedinačno zatvoreno prvenstvo Hrvatske za šahiste
- U Viškovu započeo deseti Halubajski karneval

ponedjeljak, 19. siječnja

- U Rijeci, uz same temelje "kosog tornja" i bazilike Marijinog Uznesenja otkriveno 40 novih kvadrata iznimno dobro očuvanog mozaika ranokršćanske bazilike iz 5. stoljeća i zatvoreni kameni sarkofag

srijeda, 21. siječnja

- U Malinskoj ministar Božidar Kalmeta i župan Zlatko Komadina, na prigodnoj svečanosti otvorili školsku sportsku dvoranu čija je izgradnja koštala 27 milijuna kuna



- U Zagrebu u Ministarstvu gospodarstva potpisan sporazum o gradnji četiri broda u brodogradilištu "3. maj" za domaće kompanije – Tankersku i Uljanik plovidbu, čime je riječkom škveru osiguran nastavak rada

četvrtak, 22. siječnja

- U Rijeci, uz nazočnost potpredsjednika Vlade RH Damira Polančeca, održana zajednička sjednica Županijske skupštine Primorsko-goranske županije, Gradskog vijeća Grada Rijeke, Gradskog vijeća Grada Kraljevice i Općinskog vijeća Općine Kostrena na temu budućnosti brodogradnje na području sjevernog Jadrana

ponedjeljak, 26. siječnja

- U Rijeci, u blizini stadiona na Kantridi položen temeljni kamen za 31 milijun vrijednu atletska dvoranu
- U riječkoj Dvorani mladosti, uz supokroviteljstvo Primorsko-goranske županije održan međunarodni dvoranski skakački miting. Pobjedila Blanka Vlašić preskočivši 203 cm

utorak, 27. siječnja

- U Rektoratu Sveučilišta u Rijeci okončan drugi ciklus projekta Poduzetničke izobrazbe studenata. Diplome su dobila 32 polaznika, a na uspjehu im je čestitao i župan Komadina
- U Kastvu polaganjem temeljnog kamena započela izgradnja školske sportske dvorane. Tim povodom župan Zlatko Komadina najavio da će Županija izgradnju dvorane pratiti s 11 milijuna kuna, odnosno s trećinom troškova



- Vijećnici Gradskog vijeća Grada Rijeke prihvatili ostavku Danija Poropata i za novog zamjenika gradonačelnika izabrali Miroslava Matešića

petak, 30. siječnja

- U Rijeci u HKD-u na Sušaku, uz nazočnost predsjednika RH Stjepana Mešića, svečano obilježena 65. obljetnica osnutka 11. korpusa NOV. Početak svečanosti omela lažna dojava o postavljanju eksplozivne naprave
- U Malinskoj u hotelu "Malin" pod supokroviteljstvom Primorsko-goranske županije, a obilježavajući 10 godišnjicu smrti, započeo trodnevni znanstveni skup posvećen životu i djelu akademika Branka Fučića
- Između brojnih hrvatskih muzeja u akciji "Noć muzeja" sudjelovali svi riječki muzeji, te Muzej turizma u Opatiji, muzejska zbirka u Kastvu, a posebni programi privukli oko dvije tisuće posjetitelja

subota, 31. siječnja

- U Viškovu jubilarni deseti Halubajski karneval okupio oko 4.000 maškara u 47 maškaranih skupina
- U središtu Rijeke, na stepenicama kod hotela "Bonavia", pod pokroviteljstvom PGŽ-a, održan drugi "Carnival Snowboard Session"

8 / zip

90dana

in memoriam: Nivio Toich

Znameniti Cresanin

Bio je prvi načelnik Općine Cres, a iznenadna smrt ga je zatekla na mjestu predsjednika Gradskog vijeća

Niviju Toichu pozlilo je na Dan Grada Cresa, 2. siječnja 2009., nakon što je zajedno s drugim gradskim čelnicima prisustvovao svečanoj svetoj misi u župnoj crkvi. Odmah je prevezen u riječki Klinički bolnički centar, tako da po prvi put nije prisustvovao svečanosti sjednici Gradskog vijeća kojem je bio predsjednik. Preminuo je u jutarnjim satima 7. siječnja 2009. godine.

Nivio Toich rodio se 5. kolovoza 1935., na blagdan Gospe Snježne, kojoj je posvećena creska župna crkva, te je tog važnog dana za Cresane slavio i rođendan i imendan. U rodnom gradu završio je osnovnu školu, a talijansku klasičnu gimnaziju u Rijeci. Diplomirao je farmaciju u Zagrebu, a potom je studirao i u Trstu, gdje je specijalizirao farmaciju i kemiju. Nakon diplome odmah je dobio radno mjesto kao ljekarnik u Cresu - u ljekarni na Trgu Frana Petrića počeo je raditi 1. kolovoza 1963. godine i u njoj je proveo cijeli svoj radni vijek, do umirovljenja 2005. godine. Na riječkom Medicinskom fakultetu stekao je znanstveni stupanj magistra biokemijskih znanosti.

Osim stručnom, mnogo je vremena

posvetio javnom i političkom djelovanju. Obnašao je dužnost člana Izvršnog vijeća Općine Cres-Lošinj, člana Komisije za pitanja manjina, člana i predsjednika Savjeta SIZ-a za zdravstvo Općine Cres-Lošinj, člana SIZ-a za zdravstvo Zajednice općina Rijeka i Republike Hrvatske. Bio je član Društva Crvenog križa, Osnivačkog odbora Društva prijatelja Cresa, Čakavskog sabora Općine Cres-Lošinj, te predsjednik podružnice SSRN-a Općine Cres-Lošinj.

Od 1964. aktivan je u Zajednici Talijana čiji je predsjednik od 1980. Nakon demokratskih promjena bio je osnivač Otočkog demokratskog foruma, a predstavljao je talijansku manjinu i u Županijskoj skupštini. Bio je i prvi načelnik Općine Cres.

Za sve svoje zasluge u javnom djelovanju od Grada Cresa je 2003. godine primio Javno priznanje prvog reda "Priznanje Frane Petrića". Nivio Toich je volio i poznao cresku prošlost, davao se sadašnjosti, imao puno planova i ideja koje je želio ostvariti u budućnosti.

V. Salković

Župan i KUD-ovi u Herceg Novom

Početkom veljače u Herceg Novom održana je značajna turističko-promidžbena crnogorska manifestacija "Fešta od mimoze, ribe i vina" koja ova godine slavi četrdesetgodišnjicu postojanja. Praznik mimoze priredba je koja se održava u slavu cvijeta mimoze, koji posebno na području Herceg Novog cvate u vrijeme kada je veliki dio Europe zahvaćen hladnoćom i prekriven snijegom. Ovogodišnjem Prazniku mimoze prisustvovala su i dva kulturno-umjetnička društva s područja Primorsko-goranske županije, Kulturno umjetničko društvo "Zvir" (Jelenje) i Kulturno-umjetničko društvo "Ive Jurjević" (Omišalj) sa svojim predstavnicima. Na poziv gradonačelnika Herceg Novog i Zajednice Crnogoraca Primorsko-goranske županije festivalu je prisustvovao i župan Primorsko-goranske županije Zlatko Komadina, kao jedini hrvatski predstavnik. Za boravka u Crnoj Gori župan je posjetio i Boku kotarsku i sudjelovao na svečanosti povodom obilježavanja Dana sv. Tripuna, zaštitnika Bokeljske mornarice.



Bokeljsko kolo



Župan Komadina s gradonačelnikom Herceg Novog Dejanom Mandićem

Razgovarao Dragan OGURLIĆ
Snimio: Nenad REBERŠAK

Stjepan Mesić,
predsjednik Republike Hrvatske

razgovor

Pitanje nasljednika: U prvom redu, zalažem se za kriterije: budući hrvatski predsjednik treba biti proeuropski orijentiran, antifašist, ali i poznavatelj suvremenog svijeta. Svako vrijeme traži i novu profilaciju. Devedesetih smo trebali jedan tip političara, 2000. godine drugi tip, a 2010. godine tražit će novog čovjeka jer su i novi izazovi

Svako vrijeme traži svog predsjednika



razgovor

Gospodine predsjedniče, u proteklih ste devet godina predsjedničkog mandata vrlo često dolazili u Primorsko-goransku županiju, prošli i posjetili gotovo sve gradove i općine, od Čabra do Suska. Biste li mogli napraviti neke usporedbe, prije i kasnije? Ako ništa drugo, sada brže stižete do tih odredišta...

– Osnovnu stvar i sami ste istaknuli: sada mnogo brže svi stižemo u Rijeku i Primorsko-goransku županiju. Autocesta Rijeka – Zagreb od velike je važnosti za cijelu Hrvatsku, a posebno za ovu županiju. Njezina izgradnja ujedno pokazuje i ono što nije bilo dobro prije, u čemu je Hrvatska zbog ekonomskih, političkih i drugih razloga zaostajala. Sada se to, izgradnjom autoceste, djelomice saniralo. Svakako, ova Županija, u cjelini gledano, postigla je znatan napredak. Kada se napravi nizinska pruga, tada će Primorsko-goranska županija imati sve bitne prometne pretpostavke za brz razvoj. Ovdje imamo veliku tradiciju turizma, industrije i brodogradnje. Sada je važno održati i dalje razvijati brodogradnju u Rijeci i Kraljevici te unaprijediti lučki promet, za što je pruga osnovni uvjet. To je iznimno važan pokretački kapacitet cijele Županije, kao i Hrvatske. Mislim da je bitno ulagati u obrazovanje, okupiti pamet i planirati projekte koji će biti okosnica razvoja. Sve ostalo doći će dinamikom života i rada jer ovdje žive vrijedni ljudi. Također imate sve prirodne

preduvjete. More i planine, plavo i zeleno, kako se slikovito naziva i ovaj list, gotovo se dodiruju, a priroda je još čista i velikim dijelom očuvana. To treba iskoristiti mudro i pri tome voditi računa da sve moramo ostaviti u nasljeđe našoj djeci i unucima.

Porezna sredstva onima koji stvaraju dohodak

Gospodarstvo Primorsko-goranske županije počiva na četiri ključne grane: brodogradnji, energetici, turizmu i prometu. Brodogradnja je posebno ugrožena, a procjene stručnjaka govore da ukoliko bi se ugasila ta djelatnost u Rijeci i Kraljevici, to bi ugrozilo egzistenciju nekoliko desetaka tisuća ljudi. Je li brodogradnja, i u kojoj mjeri, ono što trebamo uzeti sa sobom pri ulasku u EU?

– Brodogradnja i dalje mora ostati važan gospodarski faktor u Hrvatskoj. Ono što je sad potrebno učiniti je transparentno provesti privatizaciju brodogradilišta kako bi se došlo do najboljih partnera za hrvatska brodogradilišta, što bi omogućilo njihovu specijalizaciju. Time bi bila sačuvana radna mjesta, a brodogradnja bi opet postala unosna gospodarska grana.

U Primorsko-goranskoj županiji, čiji je župan potpredsjednik Hrvatske zajednice županija, a riječki gradonačelnik predsjednik Udruge gradova, prepoznata je stvarna fiskalna decentralizacija, kao preduvjet funkcioniranja lokalne samouprave. Mislite li da je u redu da jedan grad, pa bio on i glavni grad Hrvatske, ima daleko veći proračun nego sve županije u Hrvatskoj zajedno? I mogu li ovakve županije uopće nositi regionalni razvoj?

– Dobro ste primijetili te naše disproporcije. Od početka svoje predsjedničke dužnosti upozoravam na potrebu fiskalne i upravne decentralizacije. Upravna je provedena koliko-toliko, a fiskalna slabo. A mora biti veća, i to zbog jednostavnog psihološkog razloga. Ako se porezna sredstva ostave većim dijelom onome tko stvara dohodak, to će biti velika motivacija za bolji rad i veći razvoj. Osim toga, to će povećati političku odgovornost vlasti lokalne samouprave i automatski ojačati demokratsku odgovornost građana. Jer tada naš Primorac i Goranin neće više toliko pitati Zagreb što je s njegovim porezom, nego će odgovore tražiti od onih koje je neposredno birao da upravljaju njegovim novcem. Država,

Upravna decentralizacija je provedena koliko-toliko, a fiskalna slabo. A mora biti veća, jer ako se porezna sredstva ostave većim dijelom onome tko stvara dohodak, to će biti velika motivacija za bolji rad i veći razvoj. Tada naš Primorac i Goranin neće više toliko pitati Zagreb što je s njegovim porezom, nego će odgovore tražiti od onih koje je neposredno birao da upravljaju njegovim novcem

dakle, nije tu da izvlači novac pa ga onda raspodjeljuje, nego je prije svega tu da svakoj našoj mikro i makroregiji omogući održiv razvoj na temelju njihovih komparativnih prednosti i razvojnih mogućnosti i da pomogne tamo gdje treba pomoći. Dakako, time bi se smanjio politički utjecaj središnje države, što neki ne žele. Ali potrebno je postići ravnotežu: država mora funkcionirati, ona mora katkad i arbitrirati, ali valja poštovati načelo supsidijarnosti, o kojemu su mnogo priča, ali se ono slabo primjenjuje.

Energetska kriza nas je zatekla nespremne

Nedavna je plinska kriza pokazala svu ranjivost Hrvatske. Ovisni smo o uvozu plina, nafte, električne energije...

Predsjednički izbori posebni su upravo zbog toga što ljudi glasuju za osobu, a ne za stranku





o Rusima, Slovencima, Talijanima, Mađarima... a ništa od jasne energetske strategije i vizije za koje se uporno zalažete. Nije li LNG terminal u Omišlju, doduše još u fazi studije utjecaja na okoliš, jedino konkretno što će se poduzeti po pitanju ulaganja u energetska budućnost?

– Prije nekoliko godina predlagao sam da se povežemo s naftovodom i plinovodom Družba, ali u tadašnje predizborno vrijeme to je bilo dočekano na nož. Bio sam žestoko kritiziran od udruga za zaštitu okoliša, ali i političkih protivnika. Čak se i Crkva bila uključila u kampanju protiv tog naftovoda. Prije pet godina emir od Katara nudio je izgradnju LNG terminala pa su i protiv toga ustali. Emir je nudio investiciju od dvije milijarde dolara za izgradnju terminala u Omišlju, ali s naše strane nije bilo spremnosti da se prihvati takva investicija. I što se dogodilo? Talijani su prihvatili i tamo je izgrađen LNG terminal, a nas je energetska kriza početkom ove godine

zatekla nespremlne. Kasnimo u osiguravanju energetske neovisnosti Hrvatske, ali mislim da smo naučili lekciju. Ja uvijek kažem da ništa nije uzalud ako se iz toga izvuče pouka.

Ponekad se stječe dojam da ste sami na sceni i razračunavate se s duhovima prošlosti i borite se protiv iskrivljavanja povijesnih činjenica. Veljača je mjesec sjećanja na fojbe, bit će opet raznih podataka i tumačenja kod naših zapadnih susjeda. Na ovome području Italija je u Drugom svjetskom ratu bila agresor, i otvorila brojne logore u kojima su stradavali naši ljudi. Oni ne samo da ne mogu dobiti ratnu odštetu, nego se o tim strahotama malo zna. Zašto državna politika nije agresivnija u iznošenju činjenica o tome, i zašto to ne dopire do talijanske javnosti?

– Ja sam za to da zatvorimo povijesnu knjigu, ali ako pričamo o povijesti, onda ne možemo govoriti samo o zločinima na jednoj strani. Nesumnjivo je bilo zločina od strane

Ne bih zabranio rad trgovina nedjeljom

I vi nedjeljom, pretpostavljam, radite. Smatrate li da su sada, selektivnim zakonom o (ne)radu trgovina nedjeljom, zapravo ugrožena prava onih brojnih građana koji rade nedjeljom?

– Problem je složen, o čemu govore duge i teške rasprave koje ga prate. Slijedom vašeg pitanja jesu li ugrožena prava onih koji rade nedjeljom, reći ću: nisu ugrožena ako su plaćeni prema zakonu za rad neradnim danom i blagdanom i ako im je osiguran slobodan dan, ne samo “na papiru”, nego i stvarno. Činjenica je da nedjeljom u nekim službama koje moraju raditi non-stop imamo dežurne radnike, naprimjer liječnici, policajci, vatrogasci i drugi, ali vjerojatno nitko od njih ne radi svake nedjelje, čak ni subote. Trgovina nije djelatnost koja traži stalni rad, ali ne bih zabranio rad trgovina nedjeljom uz uvjete koje sam spomenuo i mogućnost da se posebno zaštite radnici koji imaju mlađu djecu ili djecu s posebnim potrebama, odnosno da se osiguraju odgovarajuće zamjene nedjeljom za te radnike. Nadležne službe i sindikati moraju pratiti kako se sve to odvija. Podržavam, dakle, poduzetničku slobodu, ali čitav sustav mora biti tako elastičan da ne ugrozi pravo ljudi na pravednu plaću, tjedni odmor i obiteljski život.

razgovor

Stjepan Mesić,
predsjednik Republike Hrvatske

partizana, i ja ih osuđujem, ali smatram da su oni bili rezultat osvete. I zato je potrebno govoriti i o onome što je bilo prije. Je li naša vojska bila u Italiji i razarala sela, ubijala ljude, taoce? Nije. Samo jedan primjer. Na Grobničkom polju je sto muškaraca, dječaka od 16 godina do muškaraca preko 70 godina, bilo strijeljano za ubojstvo jednog jedinog talijanskog vojnika. A koliko je tek bilo razorenih sela po čitavoj našoj obali do Crne Gore, pa i u Crnoj Gori. Tu su ogromni zločini napravljeni. I poslije dolazi do osvete. Ja sam protiv osvete. Ja bih bio najsretniji da su svi ti ljudi bili suđeni, ali nisu bili suđeni i oni su žrtve zato što nisu suđeni, a ubijeni su. Ali nije istina da su svi oni bili nevini. Pa kako bi to bila osveta ako su svi bili nevini.

Ponavljam, ja jesam za to da zatvorimo knjigu, da kažemo fašistička armada učinila je to, to i to. U osveti se dogodilo to i to, i zatvorimo to poglavlje. Idemo surađivati, idemo otvoriti granice, idemo u Europu.

Nema razloga da se Slovenci ljute

Slovenci su se naljutili kada ste rekli da bi gledali more s 20 kilometara da ih Hrvati nisu oslobađali. Kad biste se vratili unatrag, koje si recimo "pjesničke slobode" više ne biste dopustili?

– Nema razloga da se Slovenci ljute na mene. Samo sam iznio povijesne činjenice. Vrhovni štab Jugoslavenske armije na kraju Drugog svjetskog rata dao je zadatak slovenskim brigadama da idu prema austrijskoj granici i tjeraju kvislinge i nacističke snage u povlačenju prema austrijskoj granici. Četvrta armija, u kojoj je bilo oko četrdeset tisuća hrvatskih partizana i pet tisuća slovenskih partizana, dobila je zapovijed od Vrhovnog štaba da oslobodi Hrvatsko primorje, Istru, Slovensko primorje i Trst. A kada kažem hrvatski partizani, ja nikada ne kažem da su to samo Hrvati. Među partizanskim jedinicama bile su i mađarska brigada Sandor Petöfi, čehoslovačka brigada Jan Žiška, njemačka jedinica Ernst Thälmann, talijanska brigada Garibaldi. Dakle, svi su oni bili hrvatski partizani jer su bili u hrvatskim partizanskim jedinicama.

U čemu je spor? Da Četvrta armija nije oslobodila ovo područje? Pa što vi mislite, da bi Hrvatska imala Istru, da bi Slovenija imala Slovensko primorje? Pa nismo valda toliko naivni. Upravo je Četvrta armija to postigla. Ja sam se samo slikovito izrazio. I mi bismo gledali tko zna odakle more da Četvrta armija nije došla do Trsta, ne samo Slovenci.

Kakav mora biti budući predsjednik

Naveliko se raspravlja o vašem nasljedniku, a pred vama je još cijela

Od početka svoje predsjedničke dužnosti upozoravam na potrebu fiskalne i upravne decentralizacije



godina predsjedničkog mandata. Koncem ove godine bit će u punom jeku predsjednička kampanja koja će prethoditi izboru vašeg nasljednika. Nekim ste "kandidatima" već dali načelnu podršku, međutim stječe se dojam da bi većina građana Hrvatske htjela građanina predsjednika po uzoru na sadašnjeg. Kako i gdje ga pronaći?

– Ja se, u prvom redu, zalažem za kriterije: budući hrvatski predsjednik treba biti proeuropski orijentiran, antifašist, ali i poznavatelj suvremenog svijeta. Svako vrijeme traži i novu profilaciju. Ja kažem, devedesetih smo trebali jedan tip političara, 2000. godine drugi tip, a 2010. godine tražit

će novog čovjeka jer su i novi izazovi. O konkretnim imenima još ne bih govorio jer i tako još nisu poznata imena kandidata.

Mislite li da će lokalni izbori u svibnju iznjedrili mogućeg šefa države? Za razliku od vas iz 2000., on će vjerojatno doći iz jedne od dviju najjačih stranaka. Što mislite o evidentnoj bipolarizaciji političke scene?

– Rezultat lokalnih izbora svakako će utjecati na stranačke strategije za izbor predsjednika Republike. Dio kandidata objavit će svoje kandidature prije ljeta, dio početkom rujna. Mislim da će u ovim predsjedničkim izborima velik utjecaj imati dvije najveće

O fojbama: Ja sam za to da zatvorimo povijesnu knjigu, ali ako pričamo o povijesti, onda ne možemo govoriti samo o zločinima na jednoj strani. Je li naša vojska bila u Italiji i razarala sela, ubijala ljude, taoce? Nije. A na Grobničkom polju je sto muškaraca, dječaka od 16 godina do muškaraca preko 70 godina, bilo strijeljano za ubojstvo jednog jedinog talijanskog vojnika



Ne želim biti rob političkih razlika

Možete li nam objasniti ovo s Vladimirom Šeksom? Godinama ste se "častili" suprotstavljenim izjavama pa i uvredama, a nedavno ste ga odlikovali visokim državnim odlikovanjem. Spremate li se odlikovati i druge političke oponente?

– Vladimira Šeksa sam odlikovao kao osobu koja je među najzaslužnijima za ustavnopravno uređenje Republike Hrvatske. Šeks je bio među prvima koji je osmislio demokratsku i europsku budućnost Republike Hrvatske radeći na donošenju Božićnog ustava u koji je ugradio, što je Hrvatski sabor prihvatio, najšira demokratska načela na kojima se temelji samostalna Republika Hrvatska, a osobitu pozornost posvetio je antifašističkom utemeljenju Hrvatske te zaštiti ljudskih i manjinskih prava.

Ne želim biti rob političkih razlika. Ako smo Šeks i ja politički protivnici, to ne znači da neću političkom protivniku priznati njegove zasluge. Pa u tome je i smisao demokracije: ne moramo se slagati, ali zato nismo neprijatelji. Šeks je ostavio trag u stvaranju samostalne Hrvatske i za to je odlikovan. I svakom svom političkom suparniku odat ću priznanje ako ga zaslužuje.

stranke, ali ne bih isključio ni mogućnost da i neki od nestranačkih kandidata bude ozbiljan pretendent. Predsjednički izbori posebni su upravo zbog toga što ljudi glasuju za osobu, a ne za stranku. A tu onda, osim političkih i ideoloških faktora, utječu i mnogi drugi.

S obzirom na bipolarizaciju političke scene, ona je sve primjetnija. Istraživanja pokazuju da je naše biračko tijelo približno podjednako podijeljeno na tzv. lijevu i desnu opciju. To pokazuje i odnos između dviju najvećih

stranaka u Hrvatskom saboru. Mnogi u nas to smatraju lošim, ali to je prirodan slijed stvari, kakav imamo u većini zemalja stare demokracije. Hrvatska još ne pripada tim zemljama, ali nakon osamnaest godina demokratskog iskustva naša se demokracija stabilizirala. No svjetska ekonomska kriza i njezini odjeci kod nas ne isključuju neka nova politička preslagivanja, pojavu novih ljudi na političkoj sceni i nov odnos snaga u doglednoj budućnosti.

Kasnimo u osiguravanju energetske neovisnosti Hrvatske, ali mislim da smo naučili lekciju

projekti

Upravni odjel za turizam,
poduzetništvo i poljoprivredu



Na potporu turističkog razvoja ide petina

Stopama rudara iz Tršća, Ljubavnom cesticom u Crikvenici, šetnicom Dražica u Cresu, Glagoljskom stazom u Baški, cestom maslinovog ulja na Krku, turističkim putem "Pod Učkun" turisti će šetati i uživati zahvaljujući u dobroj mjeri i Primorsko-goranskoj županiji koja u unapređenje turizma ulaže kroz Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu. To je samo dio programa zacrtanog u Glavnom planu razvoja turizma PGŽ-a, koji se počeo ostvarivati prošlih, a nastavlja se i ove godine. Lani je Upravni odjel uložio 4,3 milijuna, a ove se planira uložiti 3,7 milijuna kuna.

– To je izravno ulaganje u turističku ponudu, ali ako se dodaju ulaganja u cestovnu i lučku infrastrukturu, bez čega nema razvoja turizma, pa ulaganje u objekte zdravstvenog turizma i financiranje raznih manifestacija, onda se može reći da se iz županijskog proračuna u razvoj i unapređenje turizma 2008. godine uložilo oko 75 milijuna kuna ili 22 posto, a tako će biti i ove godine – kažu pročelnik Upravnog odjela za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu Berislav Tulić i član Poglavarstva zadužen za turizam i ugostiteljstvo Kazimir Janjić, predsjednik Turističke zajednice PGŽ.

Od Tršća do Vinodola, pa "Pod Učkun"

Osim na početku teksta spomenutih, tu su još neki zanimljivi programi, koji se dijelom temelje na našoj kulturnoj i pučkoj baštini, dijelom na tradicionalnoj poljoprivredi, dijelom na prirodnim ljepotama i raznolikosti, te dijelom na suvremenim tijekovima. Projekt "Stopama tršćanskih rudara" ostvaruje se u suradnji s TZG Čabra, a veže se uz nastanak mjesta Tršće i rudnike željezne rude. U prvoj fazi uredit će se turističko-edukativna staza, obilježiti sada napušteni rudnici i postaviti putokazi, a u drugoj fazi slijedi uređenje rudnika Lukin rov za obilazak turista. Općini Fužine financijski će se pomoći u kupnji turističkog vlaka za prijevoz turista oko jezera Bajer i Lepenica, a u suradnji s Općinom Skrad sufinancira se obnova sela Gramalj, gdje će se kroz rekonstrukciju prošlosti napraviti turistima zanimljivo etno-selo.

"Oči Vinodola" projekt je izgradnje šest vidikovaca povezanih 65 kilometara

dugom cestom kroz Vinodolsku dolinu, a značajno mjesto u poboljšanju turističke ponude ima uređenje Muzeja Jurja Julija Klovića u Grižanama čime će se PGŽ odužiti najvećem svjetskom minijaturistu rođenom u vinodolskom kraju. U Crikvenici će, pak, turiste voditi na Ljubavnu cesticu, a u Kraljevici će u dvorcu Frankopan biti uređen info-punkt. Na Liburniji će se za poboljšanje turističke ponude, u suradnji s Općinom Lovran, iskoristiti pučka baština i prirodna raznolikost, jer će turistički put "Pod Učkun" prolaziti kroz 13 sela, sa sačuvanim ruralnim obilježjima kao što su suhozidi, stari seoski putovi i kuće, ali i kroz šume maruna i lovora, te voćnjake u kojima rastu poznate lovranske trešnje. U Općini Klana sufinanciraju se programi sportsko-rekreacijsko-izletničkog turizma, odnosno mreža pješačkih, jahačkih i biciklističkih staza.

Studija "Kvarner Family" za zvjezdaniji privatni smještaj

Nadalje, biciklisti i šetači će uživati i na šetnici Dražica u Cresu kojom se dolazi do plaža, a uređuje se u skladu s Glavnim planom razvoja turizma. Na Krku su tri projekta u lokalnim i županijskim financijskim planovima – završetak Glagoljske staze u Baški, za koju je Županija lani financirala izradu slova L, a ove godine će u autohtonom stilu urediti prostor oko njega, u Puntu se sufinancira obnova i revitalizacija "Starog toša", zaštićenog spomenika kulturne baštine, a projekt "Krčko blago" podrazumijeva uređenje ceste maslinova ulja u suradnji s TZG Krka, koja će prolaziti kroz maslinike i voditi turiste do pogona za proizvodnju ulja i ugostiteljskih objekata u kojima će se nuditi autohtona otočna hrana na bazi maslina i maslinova ulja.

– Kako u našoj županiji nadasve bitno mjesto ima privatni smještaj, od Sveučilišta u Rijeci lani je naručena analiza stanja i polazne osnove za buduće standarde kako bi se lakše definirali objekti i ugostiteljske usluge u domaćinstvima. Riječ je o standardizaciji privatnog smještaja i ugostiteljstva koji moraju postati prepoznatljiviji po svojoj kvaliteti, a krajnji cilj je turistički brand pod nazivom "Kvarner Family", kao sinonim kvalitete turizma PGŽ-a. Time će nestati nered u privatnom

iznajmljivanju, a i smještaj će dobiti više kategorije – kažu naši sugovornici.

Ne smije se zaboraviti ni ulaganje u obnovu sedam frankopanskih kaštela od Grobnika do Vinodola, te dvorca obitelji Zrinskih u Gorskom kotaru, što je dugoročni projekt ulaganja u poboljšanje turističke ponude, ali i manifestacija. Jedna od njih, Riječki karneval, upravo je prošla, a slijede Vinofest na Krku, Rapska fijera, Ružica Vionodola, Bundevijada u Gorskom kotaru... Lani se ulagalo i u zdravstveni turizam, barokomoru, te Thalassoterapiju u Crikvenici i Opatiji, za što su ostale još neke kreditne obveze.

Ulaganje u poljoprivredu uvjet za razvoj ruralnog turizma

– Općina Vinodolska, ali i cijeli Gorski kotar predodređeni su za razvoj ruralnog turizma. Međutim, bez ulaganja u razvoj poljoprivredne proizvodnje teško će se to ostvariti, pa je poljoprivreda svojevrsna logistika turizma. Treba poraditi na okrupnjavanju poljoprivrednog zemljišta i potaknuti proizvodnju autohtonih proizvoda. Već imamo dosta uspjeha u razvoju proizvodnje sira, meda, domaćih likera, a postupno se obnavljaju i trajni nasadi. U Staroj Sušici imamo rasadnik starih sorti voćaka, a da bismo imali priču o vinu, treba saditi lozu – kaže Berislav Tulić, u čijem su se resoru, baš kao i u stvarnom životu u Županiji, isprepleli turizam, poljoprivreda i poduzetništvo.

Primorsko-goranska županija u ukupnom hrvatskom turizmu sudjeluje s 22 posto, ali sigurno može i više.

– Točno, zajedno s hotelskim tvrtkama, turističkim zajednicama i jedinicima lokalne samoprave. Hoteli se postupno obnavljaju, pa ih sada 27 ima četiri zvjezdice. Ima i problema s nedovršenom privatizacijom, primjerice s opatijskim LRH-om ili crikveničkim "Jadranom", ali i kvalitetnih pomaka, kao što je Novi resort u Novom Vinodolskom. Jako je važno što imamo izrađene dokumente kao što je Glavni plan razvoja turizma u PGŽ, a u izradi je također nadasve važan Strateški marketinški plan, jer ono što nudimo treba i prodati. Razvijanje marketinških aktivnosti jedan je od prioriteta. I to ne samo klasičnih nego i elektronskih, jer se danas bez interneta više ništa ne radi, a u konačnici bi se u marketinškom smislu i u ponudi destinacija trebala povezati cijela obala i tako se stvoriti Adriatic brand – kaže Kazimir Janjić.

Prirodna i kulturna raznolikost prostora
županije jamči raznolikost turističke ponude

Nastavlja se izgradnja Glagoljske staze u Baški, za koju je Županija lani financirala izradu slova L

županijskog proračuna



Berislav Tulić: Da bismo imali priču o vinu, treba saditi lozu

Za unapređenje turizma lani je Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu Primorsko-goranske županije uložio 4.300.000, a ove godine planira se uložiti 3.700.000 kuna. To su izravna ulaganja u pojedine programe, ali s ulaganjima u cestovnu i lučku infrastrukturu, zdravstvo i manifestacije, bez čega nema turističkog razvoja, to je oko 75 milijuna kuna ili oko 22 posto ukupnog županijskog proračuna



Kazimir Janjić: Ono što nudimo treba i prodati – u izradi je Strateški marketinški plan

Novi resort u Novom Vinodolskom kvalitetan je pomak u turističkoj ponudi

Neven Komadina,
načelnik Općine Dobrinj



Neven Komadina



Etnografska zbirka jedna je od atrakcija Dobrinja



Jedan od elemenata kojim je ukrašen parter ne tako davno obnovljene Place u Dobrinju



Prizori iz Dobrinja

Neven Komadina, načelnik Općine Dobrinj jedan je od onih, barem u političkom smislu – dugovječnijih krčkih lokalnih čelnika. Na kraju svog drugog mandata dobrinjski načelnik otvoreno priznaje kako još ni izbliza nije zasićen tim odgovornim ali i vrlo zahtjevnim poslom te kako pun volje i radnog elana čeka priliku za odrađivanje još jednog mandata, naravno, odluče li tako birači sjeveroistočnog područja otoka Krka koji će uskoro prvi put imati priliku birati čelnika svoje općine neposrednim načinom.

– Desetljeće i pol nakon što je Općina Dobrinj ustrojena, mislim da možemo biti zadovoljni postignućima ovdašnje lokalne uprave. Vremenski odmak sve više pokazuje kako je odluka o osnivanju većeg broja jedinica lokalne samouprave na našem otoku bila dobar i smislen potez hrvatske Vlade koji je rezultirao ubrzanim razvojem svake od sedam krčkih lokalnih jedinica pa tako i Dobrinja – rekao je Komadina na početku našeg ležernog razgovora uz kavu. Presjek osam godina načelnikovanja naš je sugovornik započeo podsjećanjem na veći broj započetih i dobrim dijelom ostvarenih velikih kapitalnih investicija koje su u konačnici uvelike podigle komunalni standard stanovnika Dobrinjštine. – Nažalost, stanovnici ovog dijela otoka Krka nisu imali sreću poput žitelja drugih dijelova Krka da osnutak svoje lokalne jedinice dočekaju opremljeni vodovodom, kanalizacijom i drugim infrastrukturnim sustavima. Zaostatak za drugim krčkim sredinama uspjeli smo smanjiti i danas smo na najboljem putu zaokruživanja dobrog dijela takvih velikih, dugotrajnih i skupih projekata.

Vodoopskrbna i cestovna renesansa

Kroz protekle smo godine najviše sredstava ulagali upravo u vodoopskrbu. Nakon što je prije 8 godina izgrađen

transportni cjevovod od Njivica do Šila, započeli smo s projektom rješavanja vodoopskrbe priobalnog dijela naše općine. Naselja Šilo, Klimno, Soline i Čičići danas napokon imaju izgrađen vodoopskrbni sustav, a u sklopu projekta gradnje vodovoda “nizinske zone” Općine Dobrinj vodovodnom infrastrukturom pokriveno je i naselje Polje. U proteklih nekoliko godina uspjeli smo izgraditi oko 35 km mjesnih vodovodnih mreža za što je utrošeno 45 milijuna kuna. Time smo učinili velik iskorak u ostvarenju boljih životnih uvjeta na dobrom dijelu naše općine i stvorili preduvjete bržeg gospodarskog razvoja, a s time i zaustavljanja iseljavanja mladih ljudi – istaknuo je Komadina dodajući kako tu infrastrukturni napori lokalne vlasti ne prestaju.

– Valja se prisjetiti – nastavlja Komadina – kako je u trenutku kad sam preuzeo načelničku funkciju cestovna infrastruktura na području Dobrinjštine bila u izuzetno lošem stanju. Državnih prometnica na području Općine gotovo da i nema. Sve su ceste uglavnom u nadležnosti lokalne ili županijske uprave. Sa Županijskom upravom za ceste i PGŽ-om prije više smo godina ostvarili odličnu suradnju i sa zadovoljstvom mogu konstatirati kako je ciljana zajednička obnova prometnica rezultirala posvemašnjom cestovnom renesansom. U osam godina temeljito je obnovljeno 30-ak kilometara županijskih cesta. Prometna infrastruktura na našem području danas je možda čak i najkvalitetnija na otoku Krku. Činjenica je – priznaje načelnik – da svi poduzeti napori još uvijek nisu bili dovoljni da privole neke veće gospodarske subjekte da na spomenuto područje ulože značajnija sredstva u razvoj gospodarstva, posebice u turističkom smislu. Nakon dugotrajnog trnovitog postupka, prošle smo godine donijeli Prostorni plan koji otvara mogućnost razvijanja gospodarstva. Planirani razvoj

više nije na

Nova školska zgrada ponos je svih Dobrinjaca



Komunalno društvo punim plućima

Dobrinjski načelnik istaknuo je kako su posljednjih 8 godina značajna sredstva ulagana u svako od dvadeset naselja Općine Dobrinj na području gdje živi tek oko 2 tisuće stanovnika. – Više od 6 milijuna kuna uloženo je u širenje javne rasvjete, obnavljani su društveni domovi i sakralni objekti diljem Dobrinjštine, ulagano je u uređenje javnih i zelenih površina odnosno plaža. Ponosni smo i na činjenicu što je punim plućima profunkcioniralo i naše komunalno društvo “Komun”. Tu smo tvrtku, zahvaljujući razumijevanju i spremnosti na pomoć mnogih državnih institucija i fondova, uspjeli primjereno tehnički opremiti i kadrovski ekipirati, a njena se učinkovitost danas može vidjeti na svakom koraku, posebice tijekom ljetnih mjeseci – zaključio je naš sugovornik.

Nažalost, stanovnici ovog dijela otoka Krka nisu imali sreću poput žitelja drugih dijelova Krka da osnutak svoje lokalne jedinice dočekaju opremljeni vodovodom, kanalizacijom i drugim infrastrukturnim sustavima. Zaostatak za drugim krčkim sredinama uspjeli smo smanjiti, kaže Neven Komadina

Dobrinjština

repu otočnog razvoja

turističke privrede, posebice u segmentu koji se tiče zdravstvenog turizma, ali i drugih gospodarskih grana, posebice putem zaživljavanja malih gospodarskih zona za sad još nije dao vidljivijeg rezultata na terenu, što ne znači i da neće.

Sloga i zajedništvo – pomoć lokalnoj vlasti

Iz svega što vam pričam – zaključuje Komadina – vidi se da su se Dobrinjci posljednjih godina morali baviti onime što su žitelji drugih područja otoka Krka već zaboravili. Naša Općina i danas plaća ceh svoje nerazvijenosti, a uzroke tome nalazim u maćehinskom odnosu nekadašnje jedinstvene Općine Krk prema području Dobrinjštine. Hvatanje koraka s drugim dijelovima otoka bio je zahtjevan zadatak s kojim smo pokazali da se možemo i znano nositi. Iako će možda zvučati pretenciozno, uvjeren sam da smo posljednjih godina uspjeli napraviti ogromne pomake nabolje i da područje Dobrinjštine danas više nije na repu otočnog razvoja – napominje Komadina. – Velik napredak Dobrinjštini je donijela i nedavno izgrađena, 13 milijuna kuna vrijedna zgrada osnovne škole kojoj je prošle godine vraćen status osmogodišnje osnovnoškolske ustanove. Uz pomoć zajedničkih ulaganja državne, regionalne i lokalne uprave omogućili smo našoj djeci

da se školuju u svojoj općini i time uvelike pridonijeli nastojanjima zadržavanja mladih na ovom području.

Zaključujući razgovor Komadina je naglasio kako su u ostvarenju svih realiziranih zahvata ključnu ulogu odigrali sloga i zajedništvo svih društvenih ali i političkih struktura na tom području. – “Mir u kući” važan je element koji svakoj, pa tako i lokalnoj vlasti omogućuje dosljedan rad na razvojnim programima. Čini mi se kako su napokon prevladani i zaboravljeni antagonizmi među stanovnicima pojedinih naselja, ali i među predstavnicima dobrog dijela političkih struktura. Danas tako ovdje imamo dvije karnevalske udruge, čak tri kulturna društva, pjevački zbor i mnoštvo sportskih udruga i klubova koji okupljaju ljude s cijele Dobrinjštine i koji složno djeluju na dobrobit svih stanovnika dobrinjskog kraja. Ekipa koja je vodila ovu općina proteklih je godina imala izuzetnu podršku županijskih i državnih struktura, što je uvelike pridonijelo oživotvorenju mnogih velikih i skupih projekata i programa. Ipak, najvažnija podrška koju smo uživali bila je podrška stanovnika ovog dijela otoka Krka koji su unatoč razlikama u razmišljanjima znali razlučiti ono što je važno, ono što je univerzalno i ono što će dobro donijeti svima – zaključio je Komadina.

Voda za 14 naselja u unutrašnjosti

Neven Komadina najavljuje i nastavak infrastrukturnih ulaganja.

– Uskoro kreće projekt izgradnje vodovoda visoke zone Dobrinjštine. Taj zahvat riješit će vodoopskrbu za čak 14 naselja u unutrašnjosti naše općine. Ta investicija u prvoj fazi teška je 20 milijuna kuna, a obuhvaća gradnju transportnog vodovoda od lokaliteta Lubenovo do Krasa i podizanje dviju vodosprema. Nakon prve faze koja će biti realizirana u iduće dvije godine, prionut ćemo (naravno, dobijemo li podršku s državne razine) nastavku gradnje vodovodne mreže od Gabonjina do Rasopasnog, Sv. Ivana, Tribulja, Klanica i Sužana. Time bi napokon sva mjesta na našem području dobila vodu. Naravno, slijedit će i gradnja 45 km mjesnih mreža. Cijeli projekt težak je 80 milijuna kuna i s obzirom na tako veliku vrijednost, ali i trenutne gospodarske i financijske trendove, teško je predvidjeti kojom će se dinamikom odvijati svi ti zahvati. Slijede nam i zahvati na ništa manje zahtjevnoj gradnji sustava odvodnje otpadnih voda. Ipak, uvjeren sam da nije daleko dan kad ćemo se nakon ulaganja u bazičnu infrastrukturu napokon moći okrenuti nekim drugim projektima okrenutim društvima, sportskim ili kulturnim potrebama naših stanovnika za koje danas, u ovim okolnostima nažalost jednostavno nemamo dovoljno mogućnosti.

Danijel
Frleta, tajnik
HGSS-a
Rijeka

reportaža

Da bi se ovim bavio moraš to jako voljeti, biti spreman odrediti se svog slobodnog vremena i znati da ćeš raditi težak, opasan i odgovoran posao kojemu je temelj želja da se pomogne ljudima u nevolji, govori Danijel Frleta, tajnik Hrvatske gorske službe spašavanja Rijeka, opisujući ovaj častan i plemenit posao koji dobrovoljno, bez ikakve naknade, u Hrvatskoj obavlja petstotinjak ljudi, od kojih se njih 33 nalaze u Rijeci i pokrivaju područje Rijeke, Liburnije, Hrvatskog primorja i otoka, te po potrebi i Gorskog kotara.

Iduće godine 50. obljetnica

HGSS Rijeka osnovan je 1960. godine pa će sljedeće godine slaviti lijepih pedeset godina neprekidnog rada. Sjedište riječkih GSS-ovaca je u Ulici Franje Matkovića 7a, ispod tržnice na Vežici, a na Platku imaju malu "ispostavu", točnije objekt koji su uglavnom podigli sami uz pomoć sponzora i donatora i gdje su tijekom cijele zimske sezone spremni za akciju. Riječku stanicu

GSS-a trenutno čine 33 člana – 21 spašavatelj, 5 suradnika i 7 pripravnika, a broju od 21 spašavatelja uz spašavatelje čine još i liječnik, tri vodiča potražnog psa, jedan instruktor i tri letača spašavatelja. U voznom su parku kombi i dva terenska vozila, specijalno vozilo za potražne pse te motorne sanjke, a stanje s ljudstvom i opremom Frleta smatra uglavnom zadovoljavajućim, mada, ističe, uvijek može bolje.

"Može se reći da su nam 33 člana za sada dovoljna. Naime, nikada nam se još nije dogodilo da nam je za bilo koju akciju nedostajalo ljudi, ali teoretski gledano, u slučaju neke veće nevolje sigurno bi se osjetio manjak ljudstva.

Prosječna starost je između 30 i 35 godina, imamo članove od 22 pa do 58 godina starosti i tu ograničenja nema, osim minimalne životne dobi od 18 godina. Svi ostali, bez obzira na godine, ukoliko imaju znanja i sposobnosti koje odgovaraju našim

potrebama, dobrodošli su jer tijekom akcije mogu pomoći na niz različitih načina pri čemu to ne mora biti direktno sudjelovanje u akciji, već i logistička potpora koja je vrlo bitna, a kvalitetno je pružaju baš oni koji imaju iskustva. Imamo i žena – u cijeloj Hrvatskoj ih je dvadesetak, a kod nas su dvije i spadaju u red ponajboljih u hrvatskom GSS-u."

Spašavatelji nakon državnog ispita

– I s opremom je stanje dobro, ali uvijek može bolje, i kada bismo imali još bolju opremu, bili bismo još efikasniji i brži. Naime, mi smo spremni za svaku akciju, a jedino je pitanje hoćemo li tu akciju izvesti za ocjenu četiri ili pet. Sva vozila kupili smo sustavom leasinga i otplaćujemo ih, radimo na nabavi medicinskih pomagala i tehničke opreme. Treba nam vakuum madrac, nova specijalizirana nosila, veći broj nosila jer bi se moglo dogoditi istovremeno nekoliko intervencija ili aktivnosti a mi imamo samo jedan vakuum madrac. Nužno je pospešiti

Spašavatelji za bespuća,

U nedavnoj akciji potrage za izgubljenom "cessnom" i pilotima, po teškom, snijegom prekrivenom, nepristupačnom i miniranom terenu na Velebitu kod Vaganskog vrha sudjelovalo je i sedmero članova HGSS-a Rijeka

Helikopterska vježba
spašavanja

HGSS Rijeka osnovan je 1960. pa će sljedeće godine slaviti pedesetu obljetnicu neprekidnog rada. “Može se reći da su nam 33 člana za sada dovoljna. Nikada nam se još nije dogodilo da nam je za bilo koju akciju nedostajalo ljudi, ali teoretski gledano, u slučaju neke veće nevolje sigurno bi se osjetio manjak ljudstva”, ističe tajnik Danijel Frleta

*Vježba
spašavanja s
planine*



a sve više i gradove



*Damir Jasprica sa
sanjkama za prijevoz
unesrećenog dežura
na Platku*

Neka nas ne podcjenjuju

Od 2006. godine na snazi je zakonska odredba po kojoj naš rad financiraju lokalne samouprave i još se nije dogodilo da neka općina ili grad s priobalja, otoka to nisu učinili, ali je problem u tome što oni sami određuju količinu sredstava koja nam dodjeljuju pri čemu se događa da nam neki daju izuzetno malo i praktično nas podcjenjuju. Primjerice, ako 5.000 kuna koje dobivamo od nekih podijelimo na naše 24-satno dežurstvo svih 365 dana u godini, onda je jasno da naša danonoćna pripravnost njima znači jako, jako malo pa sve skupa djeluje i pomalo uvredljivo. Suprotan su primjer male općine poput Jelenja ili Čavli koje, iako nemaju veliki proračun, izdvajaju za nas veća sredstva od nekih puno bogatijih sredina. Najveći donatori su nam Grad Rijeka i PGŽ bez čije financijske potpore ne bismo mogli normalno djelovati, odnosno ove razine kvalitete i učinkovitosti HGSS-a na ovom području ne bi bilo”, kaže Danijel Frleta na upit o uvijek vrućoj temi financiranja.

reportaža

Tijekom prošle godine riječki su spašavatelji imali više od trideset akcija



Tečaj pasa u Kobaridu



Sjećanje na Sveti Rok

U gotovo punih 50 godina postojanja HGSS Stanica Rijeka zaslužila je i brojna priznanja i nagrade među kojima je i godišnja nagrada Grada Rijeke. No, svi članovi riječkog HGSS-a najponosniji su na akciju tijekom Domovinskog rata kada su, u suradnji sa zadarskom stanicom HGSS-a, evakuirali pred napadom četnika starije ljuđe iz Svetog Roka noseći ih preko Velebita u Starigrad. Za taj su pothvat i nagrađeni nagradom Plava vrpca Vjesnika.

i sustav radioveza, a moramo poraditi i na tome da u Rijeci imamo heliodrom za akcije spašavanja helikopterom – govori Frleta.

Inače, poznato je da najveći dio članova HGSS-a dolazi iz one skupine ljudi koji vole brda i planine, koji tamo često borave i koji zahvaljujući tome imaju iskustva vezana uz boravak u planini i divljini pa u skladu s time mogu i pomoći ako se dogodi neka nesreća na tim područjima. Sustav školovanja za spašavatelja traje od dvije do četiri godine i sastavljen je od polaganja tečajeva prve pomoći, spašavanja u zimskim i ljetnim

uvjetima te spašavanja iz podzemlja. Da bi mogao samostalno spašavati, svaki član GSS-a mora proći i nekoliko tečajeva na državnoj razini i državni ispit.

Po položenom ispitu, uz rad na terenu, u HGSS-u je organizirano i redovno usavršavanje kroz tzv. stanične radne vježbe u ljetnim i zimskim uvjetima – spašavanje iz podzemlja i sa žičare, potražne vježbe traganja za izgubljenim osobama i vježbe pružanja prve pomoći. Te su vježbe obvezne za sve članove i kroz njih se održava spremnost za sudjelovanje u akcijama svih vrsta. Naravno, najbitniji dio posla svake stanice HGSS-a su akcije na terenu, a tijekom prošle godine riječki su ih spašavatelji imali više od trideset među kojima su bile i akcija spašavanja helikopterom na Risnjaku, potraga za ocem i sinom na Malom Lošinj, pomoć unesrećenom na Hahliću te niz pomoći ostalim stanicama HGSS-a u Hrvatskoj.

U nedavnoj akciji potrage za izgubljenom "cessnom" i pilotima, po teškom, snijegom prekrivenom, nepristupačnom i miniranom terenu na Velebitu kod Vaganskog vrha sudjelovalo je i sedmero članova HGSS-a Rijeka.

Porast broja intervencija

“Svatko kome pomognemo iznimno je zahvalan i često nam želi platiti, ali mi to odbijamo jer je ovdje riječ o dobrovoljnom radu”, ističe Frleta koji napominje i to da broj akcija raste pa ih je tako u 2007. godini bilo ukupno 27, odnosno 15 posto više no prethodne godine, a samo do 15. rujna prošle godine zabilježeno je 26 akcija spašavanja na poziv, što znači da je i prošle godine došlo do porasta broja intervencija.

“U ovih 26 akcija zabilježenih do 15. rujna 2008. godine nisu uključeni oni slučajevi kada smo ljude koji su nas zvali uputili putem telefona što da rade i gdje da odu. Najviše tih akcija vezano je uz rad u brdskim dijelovima, ali nas u posljednje vrijeme sve više traže kako bismo pomogli pri traženju nestalih osoba u urbanim sredinama, pri čemu ima i pretjerivanja jer za takve slučajeve ipak su ponajprije zadužene neke druge službe, a mi ljude tražimo u divljini, planini. U samom gradu imamo malo intervencija, primjerice spašavanje s broda ili iz zatvorenog stana kojem je pristup bio otežan, a u svim tim akcijama koristimo tehniku spašavanja iz planina, ali mi dolazimo tek na poziv ako druge službe to ne mogu riješiti.”



*Stvarna akcija
spašavanja
unesrećenog iz
kanjona Zelenog
vira*

Ovaj častan i plemenit posao dobrovoljno, bez ikakve naknade, u Hrvatskoj obavlja petstotinjak ljudi, od kojih se njih 33 nalaze u Rijeci i pokrivaju područje Rijeke, Hrvatskog primorja i otoka, te po potrebi Gorskog kotara

*HGSS Rijeka je ustrojen
u specijalističku
interventnu postrojbu
Civilne zaštite RH*



Dežurstva i preventiva

Redovna dužnost HGSS-a je i dežurstvo ne samo na skijalištima, već pri svim velikim događanjima u prirodi pa su tako riječki spašavatelji prošle godine do sredine rujna odradili 21 dežurstvo na sportskim priredbama, a na skijalištu Platak 46 dežurstava. Također, velik dio svojih aktivnosti HGSS posvećuje preventivi redovno se odazivajući pozivima na predavanja u vrtiće, škole, planinarske udruge, penjačke klubove...



*"Civilni" poslovi na
stadionu Kantrida*

kartulina

Kraljevica: Škver koji

Primorski gradovi imaju jednu posebnu dimenziju kojom se otkrivaju putniku namjerniku - pogled na njih s mora. Gradovi uz more tako često posjetitelju isripovijedaju posve drugu priču o sebi od one koju mu pričaju ulaskom u grad s kopna. Priču koju određuje more. A ono pak od početaka određuje njihovu povijest. I budućnost.

I Kraljevica je takav grad. Grad koji s mora otkriva svu svoju bogatu povijest i ljepotu, grad koji ponosno štiti ulaz u Bakarski zaljev i s mora izgleda puno gordije i veće od slike malog primorskog gradića koju danas pruža s kopna.

Stoga ne čudi da je kraljevičku povijest uvelike odredilo upravo more. Porto Re ili Kraljevska luka, kako je prvi put spominju pisani dokumenti iz 15. stoljeća, u početku je bila luka za protok robe na koju se

carina plaćala ugarskom kralju. Odatle i ime Porto Re, a kraljevička luka će ove godine obilježiti značajan jubilej u kojem je sazdan velik dio povijesti Kraljevice. Riječ je o 280 godina kraljevičkog škvera koji stoljećima diktira gospodarski i demografski razvoj grada.

Grad knezova Zrinskih i Frankopana

Međutim, prvi dokazi o naseljenosti Kraljevice sežu puno dublje u povijest, točnije u pretpovijest, u vrijeme Ilira. Arheološki nalazi iz Rimskog Carstva svjedoče da je Kraljevica u to doba prvenstveno služila u vojne namjene te su tu bile izgrađene rimske stražarnice. Povijest mjesta kakvo danas poznajemo počinje u 15. stoljeću kad se razvija oko jezgre poznate kao Almis, a glavne figure onodobne povijesti su knezovi Zrinski i Frankopani. Obitelj Zrinski u 15. stoljeću u

Kraljevici razvija manufakturnu proizvodnju i izvozi proizvode na sredozemno tržište. Udajom Ane Katarine Frankopan za Petra Zrinskog, u Kraljevicu u 17. stoljeću dolaze krčki knezovi Frankopani. Petar Zrinski i Fran Krsto Frankopan u Kraljevici grade dva feudalna dvorca – Stari grad i Novi grad koji je danas među stanovništvom poznat kao reprezentativni dvorac Frankopan. O zajedništvu te obitelji i danas svjedoči grb na šterni u dvorištu dvorca Frankopan koji objedinjuje grbove ovih obitelji.

Povijest ovog i danas impresivnog zdanja koje, iako usnulo, plijeni pažnju svakog posjetitelja, zanimljiva je i zbog činjenice da se upravo unutar njegovih zidina kovala zrinsko-frankopanska urota što je trebala osloboditi Hrvatsku austrijskog jarma. Valja spomenuti da frankopanski grad toga vremena igra

*Porto Re ili
Kraljevska luka
-kraljevičku povijest
uvelike je odredilo
upravo more*





*Višestoljetna tradicija
brodogradnje i turizma
-gradonačelnik Josip Turina*

Bez brodogradnje mogao bi nestati i grad, i to je temeljni razlog zbog kojeg valja ustrajati na iznalaženju načina koji će spasiti kraljevički škver, smatra gradonačelnik Josip Turina

život znači



Kraljevički škver već 280 godina diktira gospodarski i demografski razvoj grada



Sve su oči uprte u škver



Čudo iz Kraljevice -patrolni brod izgrađen za libijsku obalnu stražu



Administrativni status grada Kraljevice je dobila 1997. godine, a s okolnim mjestima – Bakarcem, Šmrikom i Križišćem danas broji oko pet tisuća stanovnika

kartulina



veliku ulogu i u hrvatskoj književnosti budući da je, prema predaji, upravo u Kraljevici Petar Zrinski napisao svoje najslavnije djelo, "Adrianskoga mora sirena".

Najstariji škver na Jadranu

S 18. stoljećem za Kraljevicu dolazi novo doba, koje će zacrtati njezin gospodarski razvoj do današnjih dana. Prema naredbi cara Karla VI., 28. travnja 1729. godine u Kraljevici započinje gradnja luke i brodogradilišta. U njemu su građeni mnogi austrijski ratni brodovi, a kasnije trgovački jedrenjaci koji su oplovljavali svijet. Senjski trgovac Marko Susanni sagradio je 1785. godine cestovnu vezu Kraljevice na Karolinsku cestu do Plasa, što je dalo dodatan poticaj razvoju naselja. Brodogradilište je Kraljevici dalo i duhovnu dimenziju kad su se pomorci, lučki radnici, obrtnici, trgovci i ribari zavjetovali svetom Nikoli kao zaštitniku pomoraca i svih putnika osnovavši 1790. godine samostalnu crkvenu župu. Crkva u samom središtu starog grada tada je dobila barokni zvonik koji je i danas prepoznatljiv u vizuri Kraljevice.

Kraljevički škver diktira povijest grada i u 19. stoljeću koje je obilježeno znatnim gospodarski razvojem kojeg uvjetuje napredak veletrgovine kroz osnivanje poduzeća koja se bave izvozom drva i žitarica te uvozom soli i kolonijalne robe. Trgovina pretvara Kraljevicu i u bankarsko središte te je za potrebe gospodarstva 1873. godine osnovana banka Primorska štedionica.

Stoljetna tradicija turizma

Osim u razvoju gospodarstva, ova je godina značajna i u kulturnoj povijesti grada. Naime, te je godine u Kraljevici osnovana prva tiskara u Primorju izvan Rijeke. Dok je djelovala u Kraljevici izdala je djela Hugoa, Ljetopis popa Dukljanina, Voltairea te Babićev Hrvatski pomorski rječnik. Tiskara je izdavala i misli Ante Starčevića, koji je jedno vrijeme bio i zastupnik Kraljevice u Hrvatskom saboru. Desetljeće ranije, u Kraljevici je osnovana Narodna čitaonica, čiji je cilj, kako je zapisao njezin prvi predsjednik Jakov Randić, "biti poticalo duševnog i materijalnog napretka, budilo mara za sve

što je domoljubno i slavno".

Krajem 19. stoljeća u Kraljevici se počinje razvijati i turizam. U prvom zamahu turističkog razvoja Kraljevica je ravnopravno stajala uz bok današnjim turističkim mekama Kvarnera - Opatiji i Crikvenici. Tako veliki zaljubljenik u Kraljevicu dr. Mika Kosić u svojoj publikaciji o Kraljevici s početka prošlog stoljeća bilježi kako je sada već davne 1891. godine otvoreno prvo hrvatsko morsko kupalište, koje je u Kraljevicu privlačilo domaće i strane goste. Domaći i inozemni gosti dolazili su ovdje zbog povoljnog geografskog položaja te optimalnih klimatskih uvjeta za zdravstveni turizam i liječenje različitih bolesti.

Hotel "Liburnia" prvi je izgrađeni hotelski objekt na kraljevičkom području, a već 1905. Kosić spominje impresivnu brojku od više od dvije tisuće gostiju što je, kako navodi, "dokaz da su svi bili ne samo zadovoljni, već da su doista ovdje našli što su tražili: oporavak tijela i duha ili povratak narušena zdravlja". To je najbolji pokazatelj duge turističke tradicije koju Kraljevica ima, dakle,

Kraljevička mladost



Na dan grada kipić sv. Nikole položen je uz nadzor ronilaca u more na lokaciji Lipica kod rta Oštro, a ovakva neobična akcija dosad nije zabilježena nigdje u Hrvatskoj



Grad koji ponosno štiti ulaz u Bakarski zaljev

Brodogradilište je Kraljevici dalo i duhovnu dimenziju kad su se pomorci, lučki radnici, obrtnici, trgovci i ribari zavjetovali svetom Nikoli kao zaštitniku pomoraca i svih putnika osnovavši 1790. godine samostalnu crkvenu župu

Trg svetog Nikole

Prošlogodišnje obilježavanje zaštitnika Kraljevice, svetog Nikole, uz tradicionalno hodočašće pomoraca koji na blagdan svog zaštitnika svake godine posjećuju ovaj grad, ostat će upamćeno po početku uređenja središnjeg gradskog trga. U svom konačnom izdanju sam bi trg trebao zaživjeti kao nova urbana struktura u centru Kraljevice koja će trajno upućivati na more i štovanje zaštitinika grada, mirna oaza u potpunosti lišena prometa. Trg pokazuje i želju gradskih otaca da upravo Kraljevica za Svetog Nikolu postane hodočasničko stjecište vjernika iz cijele županije. Radi se o nastavku tradicije započete 1795. godine nakon što je na zahtjev tadašnjeg senjskog biskupa Papa Pio VI. obdario posebnom povlasticom potpunog oprosta vremenitih kazni one koji pohode ovo svetište na blagdan svetog Nikole, zaštitnika pomoraca i grada.

Projekt uređenja središnjeg gradskog trga označilo je postavljanje monumentalnog kipa sv. Nikole, izrađenog u bronci, visokog četiri metra te tonu i pol teškog, u spomen nebeskom zaštitniku grada koji bdije nad svim njegovim žiteljima. Kip je rad akademskog kipara Josipa Diminića, a postavljen je na stepenastoj bazi kako bi bio uočljiv i s mora.

U Kraljevici su svoje mjesto našle još dvije manje kopije brončanog kipa sv. Nikole. Dok je jedna svoje mjesto pronašla u župnoj crkvi, drugi je kipić položen u more na lokaciji Lipica kod rta Oštro. Ovakva neobična akcija dosad nije zabilježena nigdje u Hrvatskoj, a budno oko sveca pažit će na svoje mještane s kopna i mora.

kartulina

*Grb na šterni u dvorištu dvorca
Frankopan objedinjuje grbove obitelji
Zrinskih i Frankopana*



U Kraljevicu u 17. stoljeću dolaze krčki knezovi Frankopani, a unutar zidina frankopanskog dvorca kovala se zrinsko-frankopanska urota

Mediteranska arhitektura uokvirena zelenilom - Uvala Scott

Uvala Scott

Najpoznatiji kraljevički turistički objekt je svakako Uvala Scott - turističko naselje smješteno u uvali Dubno. Ta je uvala svojom ljepotom privukla i engleskog plemića Alexandra Scotta koji ju je početkom 19. stoljeća kupio i odabrao za mjesto stalnog boravka, sve do smrti 1860. godine. Misteriozni Englez je na uljepšavanje i ozelenjavanje ove uvale potrošio cijelo bogatstvo. Današnja Uvala Scott izgrađena je 1967. godine prema projektu poznatog riječkog arhitekta Igora Emilija, koji je u primorskom stilu gradnje odredio porazbacanu strukturu ovog naselja, povezanog središnjim trgov kao i nizom ugostiteljskih sadržaja, sa šetalistom uz plažu, povezanog s naseljem Oštro. Današnja Taverna, negdašnja je obiteljska kuća Alexandra Scotta, a u blizini je i disclub White horse, najstarija diskoteka na Kvarneru, izvorno bivša Scottova konjušnica.

već gotovo 120 godina. Uz stagnacije prouzročene svjetskim ratovima, Kraljevica je uživala status poželjnog turističkog mjesta do kraja 60-ih godina proteklog stoljeća.

Veliko srce grada

Kraljevica je danas jedan od gradova tzv. riječkog prstena. Četiri godine nakon samostalnosti, administrativni status grada Kraljevica je dobila 1997. godine, a s okolnim mjestima – Bakarcem, Šmrikom i Križišćem danas broji oko pet tisuća stanovnika. Svojim prirodnim blagodatima, plažama i zelenilom te bogatom poviješću, Kraljevica danas spaja čari slikovitog primorskog gradića i industrijskog grada koji predstavlja značajno mjesto na karti hrvatskih brodogradilišta. Uz vrijedne ruke radnika brodogradilišta, Kraljevica je na širem riječkom području poznata po velikom srcu - Domu za djecu i mladež Kraljevica-Oštro koji već 70 godina na različite načine djeluje u zbrinjavanju i rehabilitaciji djece i mladeži u dobi od 7 do 21 godine života s tjelesnim ili mentalnim oštećenjima. Ova je ustanova ujedno posljednji dobitnik gradske nagrade za životno djelo Grada Kraljevice. Nagradom se željelo podsjetiti na mnoštvo korisnika i djelatnika ove ustanove koji su tijekom posljednjih 70 godina ugradili svoje živote u ovaj dom. Dom danas pruža usluge smještaja, prehrane, odgoja, njege i brige o zdravlju, medicinsku i psihosocijalnu rehabilitaciju te usluge provođenja slobodnog vremena za svoje korisnike.

Ovaj dom svjedoči i o još jednoj zaboravljenoj dimenziji ovog grada – zdravstvu. Naime, Dom za djecu i mladež



Barokni zvonik prepoznatljiv je u vizuri Kraljevice

djelovao je u sklopu Ortopedske bolnice Kraljevica koja je do osamdesetih godina prošlog stoljeća bila smještena u zgradi nekadašnjeg hotela "Liburnia". Ako se trenutačni planovi realiziraju, Kraljevica bi upravo u ovoj zgradi trebala dobiti spoj svoje duge tradicije zdravstva i turizma, budući da se već dulje vrijeme u zgradi nekadašnje ortopedske bolnice planira gradnja wellness centra.

Turina: Ne mogu zamisliti život Kraljevice bez brodogradnje

A upravo su gospodarske grane kao što su brodogradnja i turizam, koje u Kraljevici imaju višestoljetnu tradiciju, prema mišljenju mnogih, najbolji i jedini pravi temelji za budući razvoj grada. To misli i kraljevički gradonačelnik Josip Turina koji u prvi plan stavlja brodogradnju čija je opstojnost u cijeloj državi pa tako i u Kraljevici u posljednje vrijeme dovedena u pitanje.

-Ne mogu zamisliti život Kraljevice bez brodogradnje. Najstariji smo škver na Jadranu i ove ćemo godine obilježiti 280 godina otkad je austrijski car Karlo VI. donio odluku da se na ovom mjestu sagradi škver. Otada su ljudi koji ovdje žive još direktnije vezani uz more. Otad se u Kraljevici grade

brodovi za cijeli svijet, a tako je ostalo i do današnjih dana. U ovom trenutku u Kraljevici se tako grade brodovi za Italiju i Kanadu -ističe Turina koji vrlo jasno objašnjava da će bez brodogradnje nestati i grad. To je i temeljni razlog zbog kojeg, prema njegovom mišljenju, valja ustrajati na iznalaženju načina koji će spasiti kraljevički škver koji svojim radom može odgovoriti visokim inozemnim kriterijima.

-Unatoč situaciji u kojoj se nalazi naša brodogradnja, mi smo u tehničkom pogledu i danas spremni napraviti kvalitetan brod. O onoj materijalnoj strani trebaju razmišljati oni kojima je to posao i to na način kako da spase brodogradnju -konkretan je Turina. Koliko brodogradilište utječe na život grada i njegovih žitelja, kraljevički gradonačelnik ilustrira gradnjom jednog broda.

-Svi naši pokušaji da se u gospodarstvu našeg grada nešto napravi, a tu prvenstveno mislim na poslovne zone, trebaju vremena i novca. Čak i onda kad zažive, neće se moći usporediti s brodogradilištem. Da danas brodogradilište ugovori jedan brod, jednim potezom pera omogućit će natječaj kojim će zaposliti stotinu ljudi. Mislim da to sve govori o važnosti kraljevičkog škvera -zaključuje Turina.

projekti

Petnaest milijuna kuna vrijednim ulaganjem u rekonstrukciju vile Magnolije, na kojoj su radovi u tijeku, završava se ciklus kapitalnih investicija u uređenje opatijske Thalassoterapije. U posljednjih desetak godina, preko 100 milijuna kuna uloženo je u rekonstrukciju prostora, što je, uz adekvatno praćeno ulaganje u kadrove i opremu, omogućilo da se zdravstvena ustanova u vlasništvu Županije od lokalnog lječilišta prometne u elitni zdravstveni centar za domaće, ali i europske prilike. Četrdesetak posto svih ulaganja podmireno je iz županijskog proračuna, a ostatak je financirala sama Thalassoterapia putem kredita.

– Danas Thalassoterapia posluje vrlo dobro, već četvrtu godinu uredno vraćamo desetogodišnji kredit od 4,5 milijuna kuna godišnje, a uz to, i uz podmirenje troškova redovnog poslovanja, značajan dio našeg proračuna izdvaja se za vlastita ulaganja – kazao je šef financijske službe u Thalassoterapiji, Dean Frlan, koji je dodao kako je ovo posljednja u nizu kapitalnih investicija i zbog činjenice da je specijalna bolnica naprosto potrošila sve fizičke mogućnosti daljnjeg širenja.

Dvanaest godina ulaganja

Nakon ratnih i prvih poratnih godina, opatijska je Thalassoterapia lagano propadala, a prvo veće ulaganje dogodilo se 1997. kad je za aparaturu i opremu za fizijatriju zajedničkim sredstvima Županije i same bolnice potrošeno dva milijuna i 100 tisuća kuna, a villa Dubrava preuređena je u lječilišni hotel visoke kategorije. Zahvaljujući toj investiciji, ali i dugogodišnjem medicinskom iskustvu koje se nastavlja na opatijsku tradiciju kao destinacije lječilišnog turizma, godinu dana kasnije Ministarstvo zdravstva Republike Hrvatske imenovalo ju je Referentnim centrom za zdravstveni turizam i medicinski programirani odmor Republike Hrvatske.

– Navedene su godine obilježene značajnim stručnim razvojem. Sustavno ulaganje u kadrove, njihova obnova pozitivnim probirima i kontinuirana, vrhunska edukacija, bili su temeljne odrednice posljednjih godina razvoja Thalassoterapije. Posebni su se naponi usredotočili na kontinuiranu medicinsku izobrazbu i u ostalim njenim oblicima, s naglaskom na ciljane programe u funkciji planskog razvoja ustanove – rekao je doc. dr. sc. Viktor Peršić, predstojnik Djelatnosti za kardiologiju i kardiološku rehabilitaciju i predstojnik Katedre za rehabilitacijsku medicinu.

Slijedila su ulaganja u obnavljanje opreme, ali i proširenje ponude bolnice, pa je 2001. Županija financirala obnavljanje wellness



Zaokruživanje

Obnova vile Magnolije najveća je pojedinačna investicija u zdravstveni sustav na području Hrvatske

programa i nabavu opreme s 2,2 milijuna kuna, a još je 3 milijuna i 700 tisuća kuna izdvojila sama Thalassoterapia za rekonstrukciju zgrade Europa i program podvodne masaže. Tijekom idućih pet godina uređen je prostor fizijatrije, telefonska centrala, dermatološka ambulanta, kuhinja, villa Dubrava i parking – dakle, gotovo sve bolničke prostorije, a u centralnu zgradu uveden je i lift. Ostala je, praktički, još samo jedna moguća nerealizirana investicija – obnova vile Magnolije. Potpisivanjem ugovora u studenome prošle godine, Županija je odobrila 15 milijuna kuna proračunskih sredstava za provođenje tog projekta, a tom je prilikom naglašeno kako se radi o najvećoj pojedinačnoj investiciji u zdravstveni sustav na području Hrvatske.

Zdravstvena, ali i akademska ustanova

Završetak radova na villi Magnoliji očekuje se prije ljetnih mjeseci, tako da bi za potrebe sezone Thalassoterapia mogla računati na povećane kapacitete.

– Unapređenje struke diktira prostorne i tehničke inovacije koje želimo implementirati u obnovu vile Magnolije, predviđene

kao moderno uređen i opremljen tržišno orijentiran medicinski smještajni objekt na 2. i 3. etaži s 30 postelja, te kardiološki dijagnostički centar na prvoj etaži – kaže dr. Peršić.

U godini u kojoj je proslavila pola stoljeća uspješnog djelovanja, 2007. godini, opatijska Thalassoterapia postala je, uz cijenjenu zdravstvenu, i akademska ustanova, naime proglašena je sjedištem Katedre za rehabilitacijsku medicinu Medicinskog fakulteta u Rijeci. Ujedno je postala i nastavna baza Katedre za internu medicinu Medicinskog fakulteta Rijeka te nastavna baza katedre za internu medicinu Medicinskog fakulteta Josip Juraj Strossmayer iz Osijeka.

– Uključivanje ustanove u sveučilišnu zajednicu Republike Hrvatske, jedno je od najvećih priznanja i mjerilo ukupnih postignuća. S obzirom na jasnu opredijeljenost ustanove znanstveno-istraživačkom i edukacijskom radu, izvršena je nedavno i potpuna obnova i opremanje biblioteke, te prilagodba velike predavaonice suvremenim zahtjevima – rekao je dr. Peršić.

*Thalassoterapia –
četrdesetak posto svih
ulaganja posljednjih
desetak godina pod-
mireno je iz županijskog
proračuna*

Posljednja u nizu
kapitalnih investicija u
Thalassoterapiji Opatija,
rekonstrukcija ville
Magnolije, radi se i zbog
činjenice da je specijalna
bolnica potrošila sve
fizičke mogućnosti
daljnjeg širenja

destinacije lječilišnog turizma



*Potpisivanjem ugovora
u studenome prošle
godine, Županija je
odobrila 15 milijuna
kuna proračunskih
sredstava za
provođenje projekta
obnova ville Magnolije*



Wellness turizam cijele godine

Uz znanstvenu i zdravstvenu funkciju, Thalassoterapia ima i snažnu turističku ulogu. Osnivanje, izgradnja i puštanje u rad modernog Thalasso Wellness centra u drugoj polovini 2005. godine, jedan je od najznačajnijih događaja opatijskog, pa možda i hrvatskog zdravstvenog turizma ovog desetljeća.

– Otvaranjem Thalasso Wellness centra Opatija Thalassoterapia je dobila sadržaj koji je značajno obogatio ponudu ville Dubrave. Povezivanjem toplom vezom ville Dubrave i TWC-a ova dva objekta

postaju jedinstven kvalitetan produkt koji se sve više počeo uključivati na turističko tržište. Villa Dubrava je nakon spajanja tj. otvaranja TWC-a prešla na cjelogodišnje poslovanje i može se pohvaliti visokim postotkom godišnje popunjenosti od čak osamdeset posto. Thalassoterapia Opatija danas bitno upotpunjuje turističku ponudu Opatije, kao i Županije, aktivno sudjelujući i prezentirajući zdravstveni i wellness turizam na domaćem i inozemnom tržištu – kazala je pomoćnica ravnatelja za ekonomska pitanja Sandra Martinčić.

*Sandra Martinčić: Godišnja
popunjenost čak osamdeset posto*



vizitka



Direktor i
osnivač JGL-a
Ivo Usmiani

Od lokalnog laboratorija

Priča o riječkom Galenskom laboratoriju, filmska je priča o uspjehu. Jer kako drugačije okarakterizirati štoriju o tvrtki koja kao godinu utemeljenja bilježi ratnu 1991. godinu nakon koje slijedi vrtoglav financijski i proizvodni rast tvrtke koja je svoju prvu godinu zaključila s prometom od milijun kuna, da bi on u 17 godina narastao petsto posto, točnije na 500 milijuna kuna s koliko je JGL zaključio promet u protekloj godini. Rast tvrtke niti jedne godine nije bio ispod 25 posto, a zadnje tri godine dosegnuo je i 30 posto. Ne treba biti ekonomski stručnjak da bi se zaključilo da je riječ o izrazito brzom i propulzivnom rastu u odnosu na farmaceutski sektor, a posebice ako se ima na umu industrijski rast u Hrvatskoj.

Pionirski počeci

Jadran Galenski laboratorij sa sjedištem u Rijeci fleksibilna je farmaceutska tvrtka, prije svega generička kompanija srednje veličine, izrasla na temeljima centralnog laboratorija za izradu i kontrolu magistralnih i galenskih pripravaka Ljekarne "Jadran" Rijeka. Utemeljen je 1991. godine kao prvo u potpunosti privatizirano farmaceutsko dioničko društvo u Hrvatskoj – govori direktor i osnivač JGL-a Ivo Usmiani.

Transformacija iz lokalnog laboratorija prema snažnoj i brzo rastućoj farmaceutskoj tvrtki dogodila se isključivo organskim rastom, razvojem novih proizvoda i osvajanjem novih tržišta. No, počeci su uistinu bili pionirski.

– Radi poticanja pobjedničkog duha, kroz interne razgovore još se uvijek provlači priča o počecima s jednom miješalicom za slastice kao začetkom današnjeg proizvodnog pogona. Pogon danas u potpunosti zadovoljava međunarodne standarde dobre proizvođačke i laboratorijske prakse u proizvodnji i kontroli lijekova poznate kao GMP/GLP ili Good Manufacturing Practice/ Good Laboratory Practice. Početak tržišnog djelovanja također karakterizira poduzetan duh osnivača koji su strategijom tržišnih niša, koje su se javile u trenutku raspada Jugoslavije, s nekoliko farmakološki esencijalnih lijekova malih proizvodnih serija kao što su Kalij klorid tablete, Timalen kapi za oči, Hepan i Fluacet geli Atyrazol tablete, prepoznali tržišni potencijal tih proizvoda i vrlo brzo i fleksibilno ušli na tržišta i ostvarili ubrzani rast tvrtke – objašnjava Usmiani dodajući da je 1991. godinu u JGL-u obilježio i prvi registrirani lijek, Carbo Medicinalis, točnije aktivni medicinski ugljen, koji je kao klasični adsorbens i antidot i danas nezaobilazan u terapiji trovanja i dijare.

Lojalnost, kreativnost, inovativnost

Ulaženjem na tržišta proizvoda koji su nastali njihovom užom segmentacijom, JGL, kako tvrdi Usmiani, ne dolazi u direktne konkurentske odnose s velikim farmaceutskim poduzećima koja djeluju na hrvatskom tržištu.

– Sustavnim ulaganjem u znanje zaposlenih i razvoj novih proizvoda, u bliskost s kupcima,

kao i investicijama u suvremenu tehnologiju u izradi i kontroli lijekova, iz tog skromnog embrija, u relativno kratkom vremenu izrasla je treća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj – kaže Usmiani.

Temeljne aktivnosti JGL-a su istraživanje i razvoj, registracije, proizvodnja te marketing i prodaja. Tvrtka razvija i proizvodi generičke lijekove, lijekove bazirane na prirodnim sirovinama, dijetetske proizvode, medicinske proizvode te dermatološko-kozmetološke proizvode namijenjene djeci i odraslima. Kako kaže Usmiani, temelj rasta i razvoja te ključne konkurentske prednosti kompanije su zaposlenici, njihova znanja i kompetencije, lojalnost, kreativnost, inovativnost, kao i bliskost s kupcima. Od 400 zaposlenika 60 posto ima visoku stručnu spremu, a prosječna dob je 35 godina. Prema riječima direktora JGL-a, cilj rada u ovoj kompaniji je kontinuirani razvoj vještina upravljanja i vodstva na svim razinama i pružanje prilike svima za osobni razvoj, s ciljem održanja motivirajućeg timskog okruženja.

Proizvodi plasirani u 22 zemlje

Proizvodnja i prateće poslovne funkcije su organizirane na dvije lokacije, Pulcu i Svilnom. Na ukupnoj površini od 25.000 četvornih metara, izgrađeno je 3.000 četvornih metara proizvodnih pogona prema EU GMP smjernicama, pogon za finalizaciju proizvoda, ulazno i izlazno skladište te kontrolno-analički laboratorij, razvojni laboratorij, osiguranje kvalitete i registracije

Od 400 zaposlenika 60 posto ima visoku stručnu spremu, a prosječna dob

Sustavnim ulaganjem u znanje zaposlenih i razvoj novih proizvoda, u bliskost s kupcima, kao i investicijama u suvremenu tehnologiju u izradi i kontroli lijekova, iz tog skromnog embrija, u relativno kratkom vremenu izrasla je treća farmaceutska kompanija u Hrvatskoj

U protekloj godini JGL je nagrađen kao Ulagač godine



do snažne farmaceutske tvrtke

koji su organizirani kao zasebne prostorne cjeline, suvremeno opremljene i prilagođene ostalim stručnim aktivnostima. U JGL-u se nadaju da će u srednjoročnom planu realizirati viziju objedinjene proizvodnje na jednoj lokaciji.

Proizvodi JGL-a prodaju se u 22 zemlje, u kojima živi 374 milijuna ljudi. To su: Albanija, Armenija, Azerbajdžan, BiH, Bjelorusija, Bugarska, Crna Gora, Češka, Gruzija, Kazahstan, Kosovo, Mađarska, Makedonija, Poljska, Rumunjska, Rusija, Slovačka, Slovenija, Srbija, Ukrajina, Uzbekistan i Hrvatska.

U prilog činjenici da su proizvodi JGL-a prepoznati kao brend, ide i znak i status Superbrands za 2007. godinu koji je Međunarodna organizacija Superbrands dodijelila poznatim proizvodima Aqua maris i Adrience. Time su ovi brandovi ušli među stotinjak proizvoda kojima je priznat ovaj prestižan status, i to u konkurenciji između 780 brandova. Karakteristika Superbrands proizvoda je da su visoko cijenjeni, prepoznatljivi po izvrsnosti u svakom pogledu, od kvalitete preko dizajna do omiljenosti kod potrošača. U protekloj godini JGL je nagrađen kao Ulagač godine, za što ga je predložila Hrvatska gospodarska komora – Županijska komora Rijeka, te nacionalnom nagradom ICT GOLD kao hrvatska neinformatička kompanija koja je proteklih godina na najbolji način uvela ICT tehnologije, usluge i rješenja.

Ubrzani rast kompanije

– Jadran Galenski laboratorij će u bliskoj budućnosti kao propulzivna regionalna farmaceutska kompanija razvijati svoju poziciju u regijama jugoistočne Europe, srednje i istočne Europe i CIS-a te s ključnim brandovima iskoračiti na globalno tržište zdravlja. Strategiju ubrzanog rasta

temeljimo na vlastitom razvoju brendiranih generika i programa “consumer health care”, kao i suradnjom i strateškim povezivanjem s vodećim farmaceutskim tvrtkama u području razvoja, proizvodnje i marketinga – najavljuje Ivo Usmiani.

Cilj rada u kompaniji je kontinuirani razvoj vještina upravljanja i vodstva na svim razinama, uz pružanje prilike za osobni razvoj, s ciljem održanja motivirajućeg timskog okruženja



je 35 godina

projekti



Centar

Vinograd Vinarije Katunar dobar primjer uspješne provedbe programa podizanja trajnih nasada na otocima

Sredinom 2007. godine u Puntu na Otoku Krku ustrojen je "Centar za održivi razvoj otoka sjevernog Jadrana". Spomenuta ustanova pravni je slijednik Centra za mediteransku poljoprivredu PGŽ koji je u tom krčkom mjestu od 2000. godine djelovao prvenstveno na organizaciji i provedbi programa vezanih uz razvoj poljoprivrede i revitalizacije mediteranskih poljoprivrednih kultura. Centar za održivi razvoj otoka sjevernog Jadrana (CORO), kako ističe njegov ravnatelj dipl.ing. Čedomir Miler, osnovan je radi trajnog obavljanja djelatnosti koje imaju za cilj provedbu programa održivog razvitka otoka, s posebnim naglaskom na razvitak poljoprivrede, uporabu alternativnih izvora energije te na održivi turizam. Osnivači Ustanove su Primorsko-goranska županija, Gradovi Cres, Krk, Mali Lošinj i Rab te Općine Baška, Dobrinj, Malinska - Dubašnica, Omišalj, Punat i Vrbnik. U tijeku je i postupak osnivačkog uključivanja ne tako davno ustrojene Općina Lopar a sve kako bi CORO svojim aktivnostima "pokrio" sve jedinice lokalne samouprave kvarnerskih otoka.

Oslanjanje na otočne resurse

Ustanova uz ravnatelja ima još 5 zaposlenika koji djeluju i skrbe za provedbu projekata i programa iz svoga područja. Čedomir Miler istaknuo je kako temeljnom misijom ustanove kojom ravna

prvenstveno smatra organizirano djelovanje i doprinos unaprijeđenju kvalitete življenja na otocima. Spomenuti cilj, napominje, treba dostići oslanjanjem prvenstveno na otočne resurse a da se pritom okolišu i vrijednoj bioraznolikosti ne učini trajna šteta. Aktivnosti usmjerene, kako Miler voli reći - "okupljanju znanja i ideja" trebale bi rezultirati provedbom Programa održivog razvitka otoka ali i ostvarenjem strateških ciljeva spomenute ustanove.

- Strateške odrednice do kojih svojim aktivnostima i programima nastojimo doći vezane su primjerice uz želju stvaranja preduvjeta da prehrana otočnog stanovništva ali i posjetitelja otoka bude u najvećoj mjeri temeljena na lokalno proizvedenoj hrani, da se energetske potrebe otočana i otočnog gospodarstva u čim većoj mjeri podmiruju iz obnovljivih izvora energije, ističe ravnatelj. Jačanje gospodarskog razvoja uz istovremeno smanjenje pritiska na prirodne resurse, promicanje čiste industrije, novih tehnologija posebice u malim i srednjim poduzećima također su ciljevi našeg rada, kaže Miler dodajući kako su socijalne odrednice aktivnosti CORO-a prvenstveno okrenute poboljšanju kvalitete života otočana unaprijeđenjem obrazovnog i sustava cjeloživotnog obrazovanja, zdravstvenog i sustava socijalne zaštite kao i ukupnog društvenog života.

Programi vezani uz poljoprivrednu proizvodnju

Da prilično ambiciozno zamišljeni ciljevi rada Centra za održivi razvoj, ustanove po čijem bi se modelu tek trebale ustrojiti slične institucije zadužene za provedbu planova održivog razvoja i na ostalim područjima Jadrana nisu samo puko akademsko teoretiziranje svjedoči i izuzetno duga lista programa na kojima CORO već radi ali i onih koji bi tek trebali biti pokrenuti baš ove godine.

- Obzirom da je Centar za održivi razvoj prihvatio aktivnosti i zadaće nekadašnjeg Centra za mediteransku poljoprivredu PGŽ, ustanove koja je u određenoj mjeri već provodila programe vezane uz poljoprivrednu proizvodnju, ne treba čuditi da među projektima koje provodimo ima dosta onih iz poljoprivredne domene, ističe Miler. U podmakloj su fazi tako već projekti poput "Ampelografske i genetičke evaluacije autohtonih sorata vinove loze" koji je započeo još prije šest godina. Radimo i na trećoj fazi klonske selekcije i osnivanja "virus tested" matičnog nasada žlahtine. Oba programa izuzetno su važna za budućnost otočnog vinogradarstva i vinarstva a na njihovoj provedbi tijesno surađujemo sa stručnjacima sa zagrebačkog Agronomskog fakulteta koji zapravo nose znanstveni dio spomenutih projekata. Miler ističe i kako je

Čedomir Miler,
ravnatelj Centra
za održivi razvoj
otoka sjevernog
Jadrana

Ustanova djeluje i skrbi za provedbu projekata i programa iz svoga područja, a ravnatelj Čedomir Miler ističe da je njena temeljna misija prvenstveno organizirano djelovanje i doprinos unaprijeđenju kvalitete življenja na otocima. Spomenuti cilj treba dostići oslanjanjem prvenstveno na otočne resurse a da se pritom okolišu i vrijednoj bioraznolikosti ne učini trajna šteta

Na raspolaganju 2,5 milijuna kuna

Centar za održivi razvoj otoka sjevernog Jadrana ove će godine za realizaciju "svojih" projekata na raspolaganju imati oko 2,5 milijuna kuna. Čak 1,8 milijuna kuna biti će usmjereno ka projektima vezanim uz poljoprivredu odnosno ovčarstvo i pčelarstvo. U projekte vezane uz turizam poput programa vrednovanja Jezera pored Njivica ali i cesta maslinovog ulja uložiti će se gotovo 400 tisuća kuna dok će se nešto skromnijim sredstvima pokrenuti biti i projekti vezani uz proučavanje i zaštitu vodnih resursa te urbani razvoj sjevernojadranskih otoka.



u popis programa CORO-a za iduću godinu uključena i registracija oznake izvornosti krčkog maslinovog ulja te genotipizacija i osnivanje matičnog nasada autohtonih sorti maslina otoka Krka koju nastoje provesti u djelo zajedno sa članovima lokalnih maslinarskih udruga Drobница i Naška, Županijom ali i predstavnicima SMS-ovog Prehrambeno-razvojnog centra iz Klisa. Radi se i na organizaciji brojnih maslinarskih manifestacija. Ceste maslinovog ulja, revitalizacija smokvarstva, obnova trajnih nasada također su projekti kojima zajedno s našim osnivačima, Primorsko-goranskom županijom i jedinicama lokalne samouprave nastojimo pridonijeti razvoju i boljitku otočne poljoprivredne proizvodnje, ističe naš sugovornik.

Obnova trajnih nasada

Ovaj posljednji - "Program obnove trajnih nasada" možda je, što se broja korisnika tiče, najpoznatiji i najkorišteniji program na kojem trenutno operativno radimo, rekao je Miler. Povećanje fonda vinove loze, maslina i raznih voćaka već se više godina provodi

za bolji život

Projekt "Jezero kraj Njivica na otoku Krku - izvor života, bogatstvo prirode i turistička atrakcija" provodi se s namjerom podizanja kvalitete turističke ponude kroz zaštitu i turističku valorizaciju područja oko Jezera, staništa brojnih vrsta ptica



Pod okriljem CORO-a počinju se poduzati i prvi ozbiljniji nasadi smokava, mediteranske poljoprivredne kulture koja je danas nažalost pala u drugi plan



Punat - sjedište Centra za održivi razvoj otoka sjevernog Jadrana

projekti

Očuvanje autohtonih sorti vinove loze

U već podmakle projekte koje Coro uspješno provodi zasigurno se mogu svrstati program ampelografske i genetičke evaluacije autohtonih sorata vinove loze Primorsko-goranske županije kao i klonska selekcija odnosno podizanje "virus tested" matičnog nasada žlahtine. Prvi se u djelo provodi u kolekcijskom nasadu autohtonih sorti vinove loze formiranom u Risiki pored Vrbnika u kojem se već danas čuva osnov budućeg sadnog materijala više od dvadeset autohtonih sorti primorsko-goranskog kraja. Zahtjevan program koji predstavnici CORO-a razvijaju zajedno sa stručnjacima zagrebačkog Agronomskog fakulteta za osnovni cilj ima zaštitu i očuvanje od izumiranja autohtonih sorti vinove loze - vrijednog i nenadomjestivog prirodnog bogatstva ovog kraja.

Matični nasad "virus tested" žlahtine podignut ove godine u dijelu novoformljenog 30-hektarskog vinograda "Vinarije Katunar" na obroncima iznad Baške za cilj ima pak provedbu individualne klonske selekcije i u konačnici proizvodnju certificiranog sadnog materijala. Projekt koji se odvija pod patronatom Primorsko-goranske županije odnosno Centra za održivi razvoj otoka sjevernog Jadrana zapravo već šest godina operativno vode stručnjaci sa Agronomskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu. Agronomski stručnjaci su u ustupljenom, ograđenom dijelu Katunarova vinograda formirali prvi matični nasad od oko 800 pažljivo probranih bezvirusnih trsova žlahtine. Iz njega će se nakon opsežnih analiza izabrati "najbolje od najboljeg" i u budućnosti formirati baza iz koje će izaći novo, potpuno zdravo trsje žlahtine pažljivo selekcioniranih karakteristika. Ono bi u konačnici tom vinu trebalo dati neke nove karakteristike i traženu kvalitetu, istaknuo je prof. dr. Ivan Pejić iz Zavoda za oplemenjivanje bilja, genetiku, biometriku i eksperimentiranje napomenuvši kako će ulaskom u EU korištenje takvog, strogo kontroliranog i certificiranog sadnog materijala postati uvjet bez kojeg se ne može računati na nastavak ozbiljne vinogradarske proizvodnje. Ulazak u EU natjerao je domaće vinogradare na poduzimanje čitavog niza pripremnih koraka od kojih je formiranje matičnog nasada i certificiranje sadnog materijala na način kako ga provodi Centar za održivi razvoj otoka sjevernog Jadrana samo jedan, napomenuo je dr. Pejić koji je ujedno i voditelj tog ambicioznog projekta.



U kolekcijskom nasadu autohtonih sorti vinove loze formiranom u Risiki pored Vrbnika čuva se osnov budućeg sadnog materijala više od dvadeset autohtonih sorti sa sjevernojadranskih otoka

na području Primorsko-goranske županije. Operativno ga u najvećoj mjeri na području otoka sjevernog Jadrana vodi upravo Centar.

- Sufinanciranje sadnica provodi se u suradnji Primorsko-goranske županije i otočnih lokalnih jedinica. Korisnicima iz otočnih gradova i općina koji zadovoljavaju uvjete sufinanciranja sadnog materijala Županija i lokalne jedinice sufinanciraju nabavku sadnog materijala, svaka sa po trećinom vrijednosti. Količinski minimum za ostvarenja prava na sufinanciranje je 300 kom. za lozne cjepeve, 50 kom. za sadnice maslina, smokava, badema kao i za sadnice jabuka, krušaka, trešanja i bresaka. Uvjet za sufinanciranje je upis u Upisnik poljoprivrednih proizvođača (OPG) te dokaz o vlasništvu na zemljištu na kojem se namjerava saditi, odnosno ugovor o zakupu zemljišta. Koliko je spomenuti projekt zaživio i kakvi su njegovi rezultati najbolje svjedoči podatak kako je od 2000. godine na kvarnerskim otocima upravo posredstvom tog projekta zasađeno 43.900 sadnica maslina na površini većoj od 175 hektara. Podignuto je i 67 hektara novih vinograda na kojima je zasađena 281 tisuća loznih cijepova ali i 9.350 raznih voćaka.

Janjetina sa znakom kvalitete

U idućoj će godini CORO raditi i na pomoći oko uvođenja sustava navodnjavanja poljoprivrednih površina. Specifični cilj tog projekta izgradnja je infrastrukture na manjim, izoliranim površinama predviđenim

za navodnjavanje. Partneri na tom projektu uz Primorsko-goransku županiju, biti će Građevinski fakultet Rijeka, zagrebački Agronomski fakultet te komunalna poduzeća, napominje Miler. Za dobivanje prava na korištenje oznaka zaštite kvalitete - oznake izvornosti ili oznake zemljopisnog podrijetla za glavne ovčarske proizvode na Kvarnerskim otocima, prvenstveno svježe janjetine a zatim i ovčjeg sira, ostvareni su temeljni preduvjeti - definiranost, odnosno standardiziranost pasmine i regionalna određenost proizvodnje. Dodatni kriteriji poput opisanosti i istraženosti odnosno standardizacije samog proizvoda - svježe janjetine, uz izuzetak creske, za sada nisu ostvareni. Podaci o pasminama, o tehnološki proizvodnje janjadi na otocima, o klaoničnim vrijednostima janjadi krčkih, creskih i rapskih ovaca, kemijskim analizama uzoraka mišića ovih vrsta janjetine te publiciranost dobivenih rezultata u znanstvenim publikacijama osnova su za izradu specifikacije koja se obvezno prilaže nadležnom tijelu kao sastavni dio zahtjeva za ostvarivanjem prava na korištenje oznaka zaštite kvalitete. Provedbom "Programa standardizacije otočne janjetine" kojeg u djelo kanimo provesti u narednim godinama utvrditi će se svi potrebni parametri nužni za izradu spomenute specifikacije. Time se stvaraju preduvjeti ostvarenja prava korištenja oznaka zaštite kvalitete - oznake zaštite izvornosti ili oznake zaštite zemljopisnog podrijetla, zaključio je Čedomir Miler dodajući kako CORO u ovoj godini

CORO u ovoj godini kani raditi i na stvaranju uvjeta gradnje miniklaonica na otocima, zaštiti autohtonog krajobraza, razvoja ribarstva i marikulture, navodnjavanja vinograda na otoku Rabu ali i pokretanju projekta punionice maslinovog ulja u Puntu procijenjenog na vrijednost od oko 200 tisuća kuna

Temeljna misija Centra je organizirano djelovanje i doprinos unaprijeđenju kvalitete življenja na otocima - Veli Lošinj

kani raditi i na stvaranju uvjeta gradnje miniklaonica na otocima, zaštiti autohtonog krajobraza, razvoja ribarstva i marikulture, navodnjavanja vinograda na otoku Rabu ali i pokretanju projekta punionice maslinovog ulja u Puntu procijenjenog na vrijednost od oko 200 tisuća kuna.

Jezero kraj Njivica

Ravnatelj Centra naglašava kako unatoč pažnji koja je u spomenutoj ustanovi poklanjena poljoprivredi, djelatnici CORO-a vrlo intenzivno rade i na programima vezanim uz druge, jednako važne domene poput turizma, energetike, prometa ali i pitanjima vezanim uz gospodarenje i zaštitu vodnih resursa te urbanog razvoja koji kako ističe, nažalost nisu uvijek prepoznati čak ni sa strane samih osnivača ustanove.

- Projekt "Jezero kraj Njivica na otoku Krku - izvor života, bogatstvo prirode i turistička atrakcija" planiramo provoditi s ciljem podizanja kvalitete turističke ponude kroz zaštitu i turističku valorizaciju područja oko Jezera. Realizacijom projekta povećala bi se kvaliteta turističke ponude i to kroz avanturističke i ekoturističke proizvode kao i kroz produljenje turističke sezone na otoku Krku, posebice u općinama Omišalj, Malinska-Dubašnica i Dobrinj na čijem se području Jezero nalazi. Projekt planiramo

realizirati u dvije godine a njegova ukupna vrijednost premašuje 1,6 milijuna kuna. Sredstva za realizaciju projekta planiramo osigurati iz proračuna Primorsko-goranske županije, Fonda za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost, Centra za održivi razvoj otoka sjevernog Jadrana, Javne ustanove Priroda, Općina Omišalj, Dobrinj i Malinska-Dubašnica ali i od Državnog zavoda za zaštitu prirode odnosno Zavoda za ornitologiju. Vjerujemo i u pomoć TZ PGŽ, TZ otoka Krka i lokalnih turističkih zajednica.

Istraživanje "vodnih pojava na otocima"

Kroz "Prometno-ekonomsku studiju javnog prijevoza za Cres i Lošinj s malim otocima i Rijekom" nastojat ćemo poboljšati kvalitetu življenja na malim otocima, otočanima podići dostupnost artikala neophodnih za normalan, svakodnevni život, olakšati logistiku za male gospodarske aktivnosti od kojih otočani žive ali i kvalitetnije povezati otočne skupine Cres i Lošinj sa županijskim središtem. "Analiza globalne vodne bilance otočnih resursa" također je važan program čiji će cilj biti definiranje optimalnog korištenja i zaštite rezervi pitke vode na otocima sjevernog Jadrana. U sklopu projekta prezentirat će se saznanja o trenutnom stanju i kapacitetima otočnih vodnih resursa. Rezultat ovog projekta između ostalog biti će i iscrpan elaborat sa

analizom stanja vodnih resursa odnosno prijedlozima njihova korištenja koji će biti izrađeni i u digitalnom obliku. "GIS vodnih pojava na otocima" program je usmjeren stvaranju informatičkih preduvjeta budućeg uspješnog gospodarenja otočnim vodnim resursima ali i evidentiranju vodnih pojava na otocima općenito. To se posebno odnosi na ugrožene i nedovoljno istražene pojave kao što su lokve, nastavlja Čedomir Miler. Projektom će se obuhvatiti svi dostupni podaci o stanju voda na otocima. Rezultati će biti grafički prikazani na odgovarajućim kartografskim podlogama. Uz podatke o vodnim pojavama na otocima odrediti će se i "set indikatora" za područje voda. Uz pomoć baze podataka indikatora generirati će se izvještaji o održivosti nužni za informiranje šire javnosti o stanju voda na otocima. Na planu urbanog razvoja u CORO-u radimo i na programima zaštite i valoriziranja bogatog kulturno-povijesnog i graditeljskog naslijeđa otoka. Funkcija ruralnih naselja i njihova opremljenost poljoprivrednim objektima od velikog su značaja za otočna područja u cjelini. Pastirske cisterne, mrgari, suhozidna skloništa, toševi, štale i gumna u velikoj mjeri govore o nekadašnjoj razvijenosti poljoprivrede i stočarstva, a danas je vrlo izražena potreba za zaštitom takvih vrijednosti, zaključio je Miler.

Od 2000. godine, sufinanciranjem sadnica, na kvarnerskim otocima zasađeno je 43.900 sadnica maslina na površini većoj od 175 hektara



portret

Gledajući Richarda Kostića, zvanog Riči, kako potpuno opremljen juri iz svog stana i uskače u gumenjak, klinci (a i poneka odrasla osoba) pomislit će da se radi o Supermanu ili Spidermanu ili nekom drugom superjunaku. Odjeven u crveno odijelo američke obalne straže doista podsjeća na nekog od likova iz stripova. No, za razliku od njih koji djeluju u svijetu mašte, Riči je stvaran i doista spašava ljude u nevolji. Kad tako opremljen hita svojim petmetarskim "brodom", mještani već znaju – netko je u nevolji!

"Plava vrpca" za pothvate na moru

Taj 32-godišnji umirovljeni vojni specijalac i ratni vojni invalid za svoje je mirnodopske podvige lani nagrađen Vjesnikom "Plavom vrpcom", prestižnim priznanjem za pothvate spašavanja ljudi i imovine na moru. Prijedlog lošinjskog lučkog kapetana Zorana Tomića jednoglasno je podržalo svih devet članova Odbora Plave vrpce kojeg čine predstavnici Ministarstva mora, udruge brodara "Mare nostrum", Središnjice za traganje i spašavanje na moru, "Croatia osiguranja", Sindikata pomoraca, ACI-ja, Pomorske škole Bakar, splitske jedrarne "Victory", te novinara. U mnoštvu raznih akcija koje je izveo, "Plava vrpca" mu je službeno dodijeljena zbog spašavanja dvojice Francuza 7. kolovoza 2008. Njima se kajak prevrnuo po orkanskoj buri i velikim valovima koji su prijetili da ih bace na oštre stijene. I sam je bio u opasnosti jer, da mu se motor ugasio tijekom akcije spašavanja, i on bi završio na kamenim špičevima. Riči je na sigurno izvukao oba Francuza, ali i dotelegio njihov kajak, za što je na rivi u Velom Lošinj bio nagrađen gromoglasnim pljeskom okupljenih mještana i gostiju.

Nakon toga, 26. rujna, Richard je kod velološinjske gradske plaže spasio iz uzavrelog mora već iznemoglog kupača. Ovaj put uz pomoć sumještana Slavena Felkera, podigao je korpulentnog Slavonca u svoj mali gumenjak i tako ga spasio od pogibelji. Od lanjskih pothvata, a teško ih je sve i nabrojiti, još treba izdvojiti situaciju kad je zaustavio podivljali gliser, iz kojeg su ispala dvojica nautičara, prije nego što je krenuo prema plaži prepunoj kupača. Prema uputama lučkog kapetana Tomića, bacio je konop na pravac kretanja glisera, konop se omotao oko propelera i tako ga zaustavio.

Trebam veći gumenjak!

Nakon svojih akcija Riči obično – nestane.

Samozatajno se povuče u svoj stan, čak isključuje mobilni telefon, sretan što je još neke pomoć, odmara se uz glazbu ili televizor.

"Nikad se nisam želio eksponirati, godinama odbijam slične nagrade jer me to ne zanima, ali mislio sam da će se tako više čuti za mene i da će se naći netko tko će mi omogućiti da još kvalitetnije radim ovaj posao", obrazložio Riči razloge zbog kojih je prihvatio "Plavu vrpca". "Sad me stalno posjećuju razni novinari, pisalo se o tim mojim podvizima posvuda, pa se nadam da će mi netko od odgovornih pomoći u nabavci većeg plovila." To stalno ponavlja – "trebam veći gumenjak" – jer ovaj petmetarski, s izvanbrodskim

stići do unesrećenog na svojoj strani otoka prije nas iz Malog Lošinja. Mi moramo oko otoka, a kod spašavanja ljudi minute su bitne. Ponudio nam se čim je nabavio čamac i mi tu njegovu dobru volju koristimo. Posao je svaki put odradio idealno i profesionalno. Iako to radi volonterski, cijenimo ga kao da je naš djelatnik. Riči je takvog karaktera, ima veliko srce i dokazuje da jednostavni ljudi uz dobru volju mogu činiti velike stvari."

Poštovanje je uzajamno jer Riči za Tomića kaže: "Najviše cijenim lučkog kapetana Zorana Tomića kojeg sada smatram svojim zapovjednikom i koji je u više navrata za mene rekao da sam njegov junak iz sjene. Doista

Samozatajni junak

motorom od 50 konja, kojim je izveo sve dosadašnje pothvate, nije adekvatan za plovidbu i po 3 metra visokim valovima. Čak je bio u situaciji da, nakon što je praktički po cijenu vlastitog života doplovio do velike jedrilice koja je tražila pomoć, posada odbije prijeći u tako mali brod kao što je njegov gumenjak!

"Mislim da ovo što dobrovoljno radim pomaže i Gradu i Turističkoj zajednici i imidžu našeg turističkog otoka. Ali ja to radim volonterski, iz duše, i već godinama apeliram da se osnuje spasilački tim, adekvatno opremljen, jer mi spašavamo ljudske živote. Sredstva se dobivaju za razno-razne aktivnosti, a ima li što vrednije od ljudskog života? Ova nagrada mi je bila prilika da se pojavim u medijima i da još jasnije i glasnije apeliram na sve koji mi mogu pomoći u nabavi novog, većeg plovila kojim ćemo ubuduće moći pomagati ljudima i u najekstremnijim uvjetima. Kontaktirao sam odgovorne u Gradu, ali kažu mi da bih trebao osnovati udrugu ili nešto slično i da bih onda mogao lakše dobiti pomoć, ali ja ovo radim iz duše i ne želim se baviti papirologijom."

Ljubav prema ljudima i ovisnost o adrenalinu

Kostićeви sumještani svjesni su njegovih zasluga, ali i potreba. Jedna mu je prijateljica rekla: "Riči, kad bi ti imao plovilo veliko kao što imaš srce, ne bi se mogao okrenuti u luci!" Cijeni ga i lučki kapetan Tomić: "Riči se nalazi na takvoj lokaciji da fizički može

imamo dobru suradnju i on zna da kad je frka može samo mene nazvati i za 7-8 minuta ja sam opremljen i krećem svojim gumenjakom. Na mene se može osloniti jer mi je oprema uvijek spremna, odijelo i ruksak s priborom za prvu pomoć i suhom toplom odjećom za unesrećene uvijek su mi pri ruci, gumenjak je vezan pred kućom i uvijek pun goriva."

Na pitanje kako je započeo sa spašavanjem na moru, odgovara: "Ronjenje je bio moj dječjački san. Još kao mali sam se divio roniocima, gledao i zamišljao kako ću i ja jednog dana obući ronilačko odijelo i spuštati se u morske dubine. Nakon rata iz najvećih sam se problema izvukao upravo zahvaljujući ronjenju i podvodnom ribolovu. Kupio sam gumenjak i opremu i tako je krenulo. S vremenom su me počeli zvati da im pomognem nešto izvući iz mora, ja sam se uvijek odazivao, a kasnije se radilo i o zahtjevnijim zadacima. Dva su razloga zbog kojih ovo radim: prije svega ljubav prema ljudima, jer mislim da neme ljepše stvari od spašavanja ljudskih života, a malo i zbog ovisnosti o akciji i adrenalinu. Ja imam sve što mi je potrebno i to ne radim zbog novca, ali ne bih mogao stajati kraj prozora i gledati kako je vani netko u frci a da ne pomognem."

Prošao zemaljsko čistište

Hvalevrijednu želju da pomaže drugima u nevolji stekao je u Domovinskom ratu. "S 15 godina pobjegao sam iz škole i otišao u rat, bio sam specijalac na najzahtjevnijim ratištima, u jedinici pukovnika Primorca.

"Kad bi imao plovilo veliko kao što ima srce, ne bi se mogao okrenuti u velološinjskoj luci", kažu za Ričija njegovi sumještani

Richard Kostić
 Riči s Vjesnikovom
 "Plavom vrpcom",
 priznanjem za
 pothvate spašavanja
 ljudi i imovine na
 moru

Odjeven u crveno odijelo američke obalne straže Riči doista podsjeća na nekog od likova iz stripova. No, za razliku od njih koji djeluju u svijetu mašte, Riči je stvaran i doista spašava ljude u nevolji. Kad tako opremljen hita svojim petmetarskim "brodom", mještani već znaju – netko je u nevolji!

Nije lik iz stripa, nego
 stvarni junak

Riči

Spašavao sam mnoge, a i mene su moji suborci izvlačili, to je od nas zapovjednik tražio – nema napuštanja ranjenika po cijenu vlastitog života."

Tri je puta ranjavan i to je razdoblje na njemu ostavilo trajne posljedice. Ožiljci su možda i manje bolni, veće su one rane koje se ne vide.

Nakon rata zaglavio je u drogama, za sobom ima i pokušaj samoubojstva, neuspio brak, dijagnosticiran mu je PTSP. "Prošao sam svoje zemaljsko čistilište", kaže Riči, "obilazio liječnike i psihijatre. Ali uspio sam se izvući, bacio sam se na ronjenje, ispunio svoj dječaćki san, položio potrebne certifikate i sredio se. Imam dovoljno za život, ništa mi ne fali. Sve što mogu ulažem u opremu jer želim biti što bolji u ovome što volim raditi, a to je spašavanje unesrećenih na moru. U tome mi najviše pomaže brat Brian koji s mojim drugim bratom i ocem živi u Americi. Zahvaljujući njemu i sponzorstvima koje mi je omogućio, uspio sam dobiti najbolje moguće nepromoćivo odijelo, radiostanicu i drugu opremu."

Dva dana nakon razgovora u kojem je bio pomalo tužan i razočaran što ga nitko od odgovornih još nije kontaktirao kako bi razgovarali o jedinoj stvari koja ga zanima – nabavi većeg plovila – Riči me nazvao s radošću u glasu i objavio da je dogovorio sastanak s gradonačelnikom Capelijem. Možda se lošinjskom heroju ipak ostvari još jedan san: da osnuje spasilački tim koji će more oko Lošinja učiniti još sigurnijim za brojne goste, ali i domaće stanovništvo.



Ne bih mogao stajati kraj prozora i gledati kako je vani netko u frči a da ne pomognem – Riči



Riči kao specijalac u vrijeme rata

portret

Rođenjem Rabljanin Marko Antun de Dominis (1560.-1624.) za života bio je senjski biskup, nadbiskup i metropolit splitski, hrvatski primas, teolog, pisac velikog djela "De republica ecclesiastica" ali i znanstvenik, fizičar koji je po Isaacu Newtonu svrstan među osnivače nove optike. Kada je zbog spoznaje da piše "heretičko djelo" Inkvizicija zatražila njegovo izručenje, Dominis odlazi iz Splita tražeći utočište u brojnim europskim metropolama. Smirenje nalazi tek u gostoprimstvu engleskog kralja Jamesa I. Koliko je tamo bio cijenjen i uvažavan dokazuje njegovo imenovanje windsorskim dekanom i milordom čime je neposredno postavljen i u središte političkih zbivanja Europe tih godina.

Stradao nakon Giordana Bruna

De Dominis koji se nikada nije htio odreći Katoličke crkve, sam se vratio u Rim kada je za Papu postavljen njegov prijatelj Grgur XV., no Papine garancije da će uz pismeno pokajanje dobiti oprost po Grgurovoj smrti postaju ništavne, a pod novim Papom Urbanom VIII. Inkvizicija konačno slama Dominisa.

To što je njegovo već mrtvo i raspadnuto tijelo, skupa s dijelom rukopisa i knjiga, u završnom činu inkvizicijskog procesa konačno i spaljeno na lomači istog onog trga na kojem je 24 godine prije njega gorio i dominikanski filozof Giordano Bruno, samo je simbolična potvrda onovremenog posvemašnjeg nerazumijevanja i netrpeljivosti spram tog učenog "buntovnika i heretika" čiji je jedini grijeh bila hrabrost da kritički sagleda zablude svog vremena i da ustraje na putu povratka k starom kršćanskom jedinstvu i esenciji Kristovog nauka, ali i k ujedinjenju i smirenju ratovima razdirane Europe.

Svakome tko je imao pa makar i kratak uvid u Dominisovo životno djelo, vrlo brzo postajalo bi jasno da se radi o iznimnom čovjeku čiji su pogledi i promišljanja nadilazili skućene obzore jednog uistinu tmurnog perioda europske povijesti. Neshvatljivu činjenicu daljnje prepuštanja zaboravu Dominisova imena tek su u najnovije doba počeli ispravljati pojedini znanstvenici, povjesničari ali i entuzijasti poput dr. Ante Maletića koji se hrabro upustio u zahtjevan posao objavljivanja svih Dominisovih djela kako bi ih konačno učinio dostupnim našim ali i budućim naraštajima širom svijeta.

Dominisov rodni Rab

Ovaj neumorni umirovljeni profesor Fakulteta elektrotehnike, strojarstva i brodogradnje u Splitu nedavno je upravo u Dominisovom rodnom Rabu predstavio svoju novu knjigu "Skica za portret Marka Antuna de Dominisa", što je i bio povod našem razgovoru.

- Hrabrost da se upustim u priređivanje

"Skice..." dala mi je spoznaja da u našem govornom prostoru nema štiva, osim donekle u enciklopedijama, koji bi dao dokumentirani uvid u ono što je Dominis htio, što je radio i kakvu je sudbinu doživio. Sudeći prema izjavama osoba do kojih držim, možda sam i uspio. To što smo imali čast da u Rabu knjigu predstavite tako ugledni ljudi iz naše znanosti i kulture kao što su Miljenko Domijan i don Anton Šuljić, bojim se reći da je pokriće za kvalitet moje knjige. To je svakako rezultat njihova poštovanja prema Dominisu, na čemu im zahvaljujem.

Kazali ste mi da ste prije Rab poznavali tek kroz desetominutna noćna sidrenja Jadrolinijine Brze pruge na Veloj rivi, danas, zahvaljujući Marku Antunu de Dominisu, Rab u vašem životu i radu zauzima posebno mjesto?

- Istina, u ranoj mladosti, dok sam pohađao industrijsku školu u Rijeci, od 1948. do 1950., jedina prava veza Rijeke i Splita bila je legendarna Brza pruga. Prilikom svakog pristajanja broda u rapski porat, ja i moja klapa zakoračili bi na kopno, ali ništa od rapske ljepote ne bi vidjeli. Ostala mi je tiha želja da upoznam to mjesto, koje kao da krije neku tajnu. Želja je ostvarena poslije više od pola stoljeća, ujesen 2001. godine, kada sam došao u Rab radi one "tajne veze" koja se javila u liku znamenitog a zaboravljenog Rabljanina

u Rimu, i na kraju lomaču. Sreća njegova da je umro, bio bi živ spaljen.

Današnja crkvena načela zacrtana odlukama II. vatikanskog koncila, u svojim su osnovama vrlo bliska onim idejama ekumenizma kojima se prije više od četiri stoljeća vodio Markantun de Dominis?

- Ja ne znam u kolikoj se mjeri Dominisovi prijedlozi poklapaju s odlukama Drugog vatikanskog koncila, to je teološko pitanje. Izgleda da se poklapa ostvarena ideja Biskupskog kolegijalitetu i Dominisov stav o upravljanju jedinstvenom Kršćanskom crkvom. Da je Dominis bio ekumenist, u tome nema dvojbe. Cijelo je njegovo monumentalno djelo "O crkvenoj državi" napisano s ciljem da se sve kršćanske konfesije toliko približe, kako bi se našli pred "starim kršćanskim jedinstvom". Uprkos onako tužnom, da se blago izrazim, odustajanju od mnogih svojih stavova, u najvažnijem pitanju je ostao dosljedan. To je vjera u ponovno jedinstvo Kršćana.

Što se rehabilitacije tiče, ona ima dvije forme. Ja, eto, radim na onoj ljudskoj, da mu se kao čovjeku koji je život posvetio nastojanju da svijet postane bolji, vrati dostojanstvo, da se uspravi. Ona druga, crkvena, može se dogoditi samo u crkvi. Korisni utjecaji izvana mogu biti, vjerujem, objektivni rezultati istraživanja Dominisova djela.

Buntovnik i heretik

Marka Antuna De Dominisa. Došao sam vidjeti mjesto, grudu, gdje je rođen jedan od najvećih naših genija.

Za jedinstvo Crkve i - Europe

Kolika je količina osobne fascinacije Dominisovim likom i djelom neophodna da bi čovjek ovako misijski prionuo radu na otrgnuću zaboravu njegova imena?

- Ne mogu poreći entuzijazam bez kojega ne bi mogao biti koncentriran toliko godina na jedan događaj, makar to bio i Markantun. Što se tiče fascinacije, moram Vam reći da se ne bi "zakačio" samo za Dominisov genij, ima i većih genija, pa ni za njegovu sudbinu, ima i težih sudbina. Ali fascinirao me je nesklad između veličine njegova humanog djela i njegove nesretne sudbine. Život je posvetio ideji da svijet napravi boljim, uprkos preprekama koje su stvarali najmoćniji ljudi njegova doba. Njegov san, koji se danas ostvaruje, uz jedinstvo Crkve, bila je jedinstvena Europa. A kao nagradu doživio je krajnja poniženja, zatvaranje u zloglasnu tvrđavu "Svetog Anđela"

2010. bi mogla biti Dominisova godina

Unatoč općem dojmu da se o Dominisu u široj javnosti malo zna, još manje govori, stoji činjenica da unutar znanstvenih krugova njegovo ime ipak nije zaboravljeno?

- Da, znanstveni interes za de Dominisovo djelo imali su i imaju značajni ljudi naše kulture i znanosti. Od Šime Ljubića u drugoj polovini devetnaestog stoljeća, do našega suvremenika Ivana Supeka, mnogi ugledni znanstvenici, najčešće iz crkvenih redova istraživali su Dominisa, a rezultati su redovito bili afirmativni za njega i njegovo djelo. Odatle i potiče moj naglašeno pozitivan stav prema Dominisu i njegovu djelu. Ali znanstvene radove ne čita širi krug ljudi. Od popularnih i dostupnih radova spomenuo bih roman Ivana Supeka "Heretik".

Pokrenuli ste inicijativu kojom bi 2010. godinu valjalo posvetiti 450. godišnjici de Dominisovog rođenja, što je do sada dogovoreno na nivou gradova Splita i Raba, ali i na državnom pa i na međunarodnom



Sudionici skupa o M. A. De Dominisu u Londonu pred zgradom "British Library" - dr. Ante Maletić, dr. Ivana Pavičić Prijatelj, Flora Turner Vučetić i dr. Ivan Golub



Dr. Maletić na rapskom predavljanju knjige "Skica za portret M.A. de Dominisa"



koji je zadužio svijet

Rabljanin Marko Antun de Dominis, znanstvenik ali i nadbiskup, veliko ime srednjovjekovne Europe, zaslugom dr. Ante Maletića polako postaje priznat i poznat i u nas. Dr. Maletić hrabro se upustio u zahtjevan posao objavljivanja svih Dominisovih djela kako bi ih konačno učinio dostupnim našim ali i budućim naraštajima širom svijeta



Portal palače Dominis na početku Srednje ulice, ranorenesansni rad oko 1500. godine, pripisan majstoru Petru iz Trogira. Danas, iznad portala električni vodovi, a na ulazu sladoled

planu?

- Inicijativu prema Ministarstvu kulture RH da se 2010. godina proglasi Dominisovom potpisali su gradonačelnici Splita, Raba i ja. Ministarstvo je suglasno, ali odluku donosi Sabor RH. Inicijativa je krenula i prema UNESCO-u. Ako uspijemo, to će biti

prilika da se Dominis i njegovo djelo otkrije cijelom svijetu. Nešto više o njemu danas znaju Talijani, a evo sada i Hrvati. Ovo je prilika da se ovaj izuzetan čovjek konačno otme zaboravu. Evo nekoliko prijedloga iz programa na kojima se već radi: U Splitu bi se u Sveučilišnom kampusu podigao spomenik, u Rabu će se, nadam se, uspostaviti Dominisov

memorijalni centar. Onoga dana kada se centar otvori, trebao bi započeti međunarodni znanstveni skup na temu ekumenizam u djelu M. A. de Dominisa. Nastojat ćemo da se na ekumenskim skupovima u svijetu 2010. progovori o Dominisu. Za dokumentarac smo već rekli. Moguće je da se počme prevoditi njegovo glavno djelo na engleski jezik ...

Ema Aničić,
karatistica**Medalja slijedila diplomu**

Kada smo se dogovarali za ovaj razgovor, nisi mogla naći vremena u tijeku tjedna zbog fakultetskih obaveza. Što studiraš?

– Sada sam četvrta godina povijesti umjetnosti i povijesti na Filozofskom fakultetu. Diplomirala sam nakon treće godine, ali sam odlučila ići dalje još dvije godine. Dosad nisam imala problema s ispitima, važno je dobro se organizirati. Ujutro treniram, onda faks i učenje, navečer opet trening i tako dalje. U rujnu sam morala dati sve ispite da bih u listopadu diplomirala, a onda je još došla medalja na svjetskom prvenstvu. Nisam mogla zamisliti bolji niz.

Ostane li što vremena za druge aktivnosti, za prijatelje, izlaske?

– Stignem družiti se, ponekad izaći, bilo bi suludo da se posvetim samo karateu i fakultetu. Sve se treba stići, a ako ne, nema gušta ni u čemu.

A sve zbog

Karate još nije olimpijski sport, ali će to biti možda već u Londonu 2012. godine

Emin trener Miladin Matković





Već 13 godina vjerna klubu "Zamet" – Ema Aničić na treningu

Bila sam mala, puno mojih vršnjaka je već nešto treniralo, vidjela sam plakat u mojem portunu i išla sam vidjeti što bi to moglo biti. Uspostavilo se da je karate vrlo zanimljiv sport i tako sam "zapela" u njemu evo već 13 godina. Danas imam prvu žensku svjetsku seniorsku medalju, kaže Ema

Tokio je Emi Aničić donio veliku radost. Mlada riječka karatistica osvojila je u studenome brončanu medalju u apsolutnoj kategoriji na svjetskom seniorskom prvenstvu, donijevši tako Hrvatskoj prvu žensku svjetsku seniorsku medalju. Emi je to svakako najveći uspjeh karijere, u kojoj je već osvajala mnoštvo medalja, od državnih prvenstava do raznih međunarodnih natjecanja u raznim uzrastima, a kao članica reprezentacije već tri godine se redovito vraća s trofejima.

– Još u juniorskoj selekciji imala sam dosta uspjeha. Osvojila sam ekipnu broncu na

– Nisam radila s nekim teretom, jednostavno nisam samu sebe željela razočarati. Vjerovala sam u sebe, znala sam što mogu postići, pogotovo kad sam prošla nekoliko kola i kad sam vidjela da mi nije tako teško doći do medalje.

Koliko si ukupno imala borbi, kakav je bio put do medalje?

– Borila sam se protiv šest protivnica, sve borbe bile su u subotu popodne. Prva borba mi je bila možda i najteža, radila sam s dvostrukom svjetskom prvakinjom, Amerikankom Fonseca. Suci su je poznavali,

karate?

– Vrlo spontano: bila sam mala, puno mojih vršnjaka je već nešto treniralo, vidjela sam plakat u mojem portunu i išla sam vidjeti što bi to moglo biti. Uspostavilo se da je to vrlo zanimljiv sport i tako sam "zapela" u njemu evo već 13 godina. Svo vrijeme vjerna sam klubu "Zamet", u kojemu osim mene ima još perspektivnih natjecatelja koji bi također za koju godinu mogli postići vrhunске rezultate.

Treneri zaslužni za uspjeh

Jesi li u tih 13 karataških godina ikada osjetila zasićenje?

– Rijetko imam neki period kada ne bih išla na trening. Gušt mi je trenirati, uvijek si nađem neki motiv, tako da nikada nisam imala nekih većih stanki. Jedinu pauzu napravim preko ljeta, ali i tijekom tih mjesec dana održavam formu trčanjem, samo se odmaram od karatea.

Koji su treneri najzaslužniji za tvoj uspon na svjetsko postolje?

– Moju karijeru su dosad najviše obilježila tri čovjeka. Prije svih, tu je moj trener Miladin Matković, koji me trenira od početka i koji je moja velika podrška, posebno u posljednje tri godine otkad nastupam na europskim i svjetskim prvenstvima. Zatim, tu je moj juniorski izbornik Josip Makovec, divan čovjek koji me uveo u vrhunski karate i razvio mi još veću ljubav prema ovom sportu. Izvršno me vodio upravo u najstresnijem periodu, kada sam odlazila na svoja prva velika natjecanja. On me uveo u seniorski karate, gdje dolazimo do mog sadašnjeg seniorskog izbornika Dragutina Galine, s kojim sam osvojila svoje najznačajnije odličje. Mislim da nam je dobro krenulo, nadam se da ćemo imati još dosta zajedničkih akcija.

Kada se u karateu postižu najbolji rezultati, kada se može očekivati tvoj maksimum?

– U europskom i svjetskom vrhu su cure većinom starije od mene, znači između 23 do čak 30 godina, pa i starije. No, najvažniji je prijelaz iz kadeta u juniore jer se tu prelazi u vrhunski karate, kada se mijenja način treninga i način priprema za velika natjecanja. Tko to dobro savlada, ima velike šanse postati dobar karataš.

Karate nije olimpijski sport, ima li šanse postati dok bude trajala tvoja karijera?

– Još nije olimpijski sport, ali svi se nadamo da će jednoga dana biti. Zastupljen je u čitavom svijetu, masovno se trenira u puno država, europska i svjetska prvenstva su na visokoj razini, ali očito se još mora prilagoditi nekim olimpijskim kriterijima. Postoje naznake da bi mogao ući na Olimpijske igre 2012. ili 2016. godine, ali bojim se da će to biti i kasnije, da ja to neću dočekati kao aktivna karatašica.

plakata u portunu

Europskom prvenstvu u Podgorici prije tri godine, svjetsku ekipnu broncu u Istanbulu prije dvije godine, a lani sam bila članica tima koji je postao europski prvak u Trstu.

Prvi pojedinačni nastup na velikim natjecanjima donio je svjetsku seniorsku broncu?

– Bio je to za mene velik izazov, s obzirom da sam prvi put dobila priliku raditi pojedinačno, i još u seniorskoj konkurenciji. No, kada uspoređujem sve dosad osvojene medalje, ne mogu nijednu izdvojiti, svaka mi je na svoj način jednako draga i vrijedna.

Šest protivnica u jedno poslijepodne

U avion za Tokio zapravo si ušla u posljednji trenutak, gotovo pred polijetanje?

– Ušla sam u reprezentaciju kao zamjena, kada se ozlijedila moja kolegica Maša Martinović iz Čakovca. Bila sam svo vrijeme u krugu kandidatkinja, trenirala zajedno s ostalim reprezentativkama i nadala se Japanu. Dan prije odlaska na završne pripreme, tjedan dana prije puta, doznala sam da sam prekobrojna. Bila sam malo razočarana, ali nakon nekoliko dana dobila sam poziv da ipak putujem. Koliko god sam bila sretna što idem na svjetsko prvenstvo, toliko mi je bilo žao Maše jer smo dobre prijateljice. Ukazala mi se prilika, željela sam se dokazati, i uspjela sam. U Tokiju nisam ni znala da je moja medalja prva za Hrvatsku u ženskoj konkurenciji na svjetskim smotrama, tek kada sam se vratila u Rijeku vidjela sam da je oko toga napravljena fama. Nisam o tome razmišljala na toj razini, više sam tu medalju gledala osobno, kao moj dosadašnji najveći uspjeh u karijeri.

Da li ti je prvi nastup među seniorkama predstavljao teret, jesi li imala tremu u Tokiju?

preferirali njezin karate, a i ja sam imala velik respekt prema njoj, moram priznati. Međutim, kad sam nju dobila, sve je nekako išlo lakše. U drugoj borbi sam pobijedila Bosanku Umičević koju sam poznavala od prije, već smo se bile susretale. Onda sam se borila s Egipćankom Yazed, pa sa Slovenkom Peternel i onda sam u polufinalu izgubila od Španjolke Glorije Casanove Rodriguez, a za treće mjesto sam radila protiv cure iz Nizozemskih Antila Marisce Verspeet. Ova Španjolka od koje sam izgubila je već duže vremena u karateu, vrlo je iskusna, gledala sam je puno puta s tribina dok sam bila mlađa. Na neki način bila mi je nekada jedan od uzora, pa sam je možda malo previše respektirala i dobila me je na kraju za jedan bod.

London nagrada za Tokio

Kakav je bio doček nakon povratka iz Japana?

– Već na aerodromu su me dočekali moj barba i prijateljice iz srednje škole. Bila sam presretna, kad sam njih vidjela, tek sam onda shvatila kako je velik rezultat koji sam postigla. Doma me dočekala moja obitelj, napravili su mi feštu kad sam došla u Rijeku. Doček su mi napravili i prijatelji s fakulteta, između ostalog su mi pripremili i tortu. Idućih dana su uslijedila primanja kod gradonačelnika Obersnela i župana Komadine, stvarno je bilo lijepo.

Samu sebe si nagradila odlaskom u London?

– Moje prijateljice i ja smo taj izlet planirale još ranije, ali kad je došao ovaj uspjeh u Tokiju, to je ispala jedna lijepa nagrada. Dobro mi je došlo to putovanje da malo predahnem nakon napornih priprema i natjecanja.

Već si iskusna karatistica, treniraš od svoje osme godine. Kako si se odlučila za

Rudolph-Leonard Kralj, bokač



sport

Mlada riječka boksačka nada Rudolph-Leonard Kralj jedini je prošlogodišnji državni prvak iz Primorsko-goranske županije, gledajući sve uzraste, od mladih kadeta do seniora. Osvojio je zlato u kategoriji do 48 kilograma te kao najbolji mlađi kadet u Hrvatskoj izborio nastup na Europskom prvenstvu, što se u srpnju održalo u Novom Sadu. Ovaj 14-godišnjak vrijedno trenira pod stručnim okom oca Zorana, koji je i sam nekada bio uspješan boksač, svakodnevno zajedno rade u prostorijama riječkog kluba Hrvatski sokol na Belvederu. Zanimljiva je obiteljska boksačka poveznica Kraljevih jer je Rudolph-Leonard četvrti državni prvak u obitelji, nakon oca i starije braće Zorana i Richarda.

– Naslov prvaka Hrvatske moj je najbolji rezultat do sada. Osvojio sam zlato na prvenstvu u Zadru krajem ožujka, nakon pobjede protiv boksača iz Nove Gradiške. Bio je malo viši od mene, pa sam znao da ga moram odmah napasti. Tako je i bilo, ja sam bio agresivniji, on se više micao lijevo-desno i na kraju sam pobijedio na bodove 9:5.

Kakvi su dojmovi s Europskog prvenstva u Novom Sadu?

– Na Europskom prvenstvu osvojio sam šesto mjesto. Izgubio sam meč za ulazak u polufinale protiv kvalitetnijeg ukrajinskog boksača, koji je na kraju protiv prvaka iz Rusije boksaio u finalu, tako da mislim da ne trebam previše žaliti za tim porazom. Važno mi je da sam dao najbolje od sebe, da si ne mogu ništa predbaciti. Bitno je bilo vidjeti kako je naći se među najboljim mladim boksačima Europe.

Obiteljska tradicija

Boksačka tradicija u obitelji Kralj traje već više od 30 godina. Otac Zoran boksaio je za Rijeku od 1974. do 1986. godine, bio je višestruki juniorski i seniorski prvak države te reprezentativac. Kao trener vodio je velik broj istaknutih riječkih boksača, doveo ih do mnogo medalja na državnim prvenstvima i međunarodnim natjecanjima, a u ulozi trenera hrvatske juniorske i seniorske reprezentacije imao je ukupno 14 osvojenih medalja. U Hrvatskom sokolu je glavni trener i predsjednik kluba.

Najstariji Rudolphov brat Zoran bio je šest puta državni prvak, u juniorskoj i seniorskoj konkurenciji, sudjelovao je na svjetskom i europskom juniorskom prvenstvu. Drugi brat Richard, još uvijek aktivan boksač, tri puta je bio prvak Hrvatske, a lani je bio kandidat za nastup na Olimpijskim igrama u Pekingu. Nažalost, zbog ozljede je morao propustiti kvalifikacijske turnire. Obojica pomažu ocu u treniranju boksača Hrvatskog sokola.

Konkurencija je uistinu bila vrlo jaka, pogotovo to vrijedi za boksače iz Rusije i Ukrajine, koji su tradicionalno najbolji u Europi. Nisam baš imao sreće pri određivanju protivnika, mogao sam proći puno bolje, možda bih imao više šanse za ulazak u polufinale i osvajanje medalje.

Sedam pobjeda, samo jedan poraz

Ove godine si promijenio kategoriju, a i boksat ćeš u konkurenciji kadeta. Kako si se pripremio na te promjene?

– Lani sam boksaio u kategoriji do 48 kilograma, sada prelazim u višu, do 52 kilograma. Konkurencija mi je zasad nepoznanica, prvi pravi ispit imam ću na prvenstvu Hrvatske krajem veljače. Ne znam koliko mogu tu napraviti, s obzirom da će neki protivnici biti godinu dana stariji od mene, ali nastojat ću ponoviti prošlogodišnji uspjeh. U svakom slučaju, dat ću sve od sebe da opet budem prvi. No, ako ove godine i ne uspijem, ostaje mi još jedna kadetska godina, vjerujem da neću dugo čekati na dobre rezultate.

Od kada se baviš boksom?

– Već tri i pol godine treniram, ali na prve službene nastupe sam morao čekati dok ne navršim 13 godina. Tako sam lani nastupao u mlađekadetskoj konkurenciji. Dosad sam boksaio i na javnim sparinzima u Zagrebu, imali smo nekoliko revija u Rijeci, poput Prve rukavice na Korzu, boksaio sam i u Delnicama. Ukupno sam imao devet mečeva, osim poraza u Novom Sadu i jednog neriješenog meča, u ostalima sam pobijedio. Zadovoljan sam svojom dosadašnjom karijerom, vjerujem da ću u budućnosti boksati samo bolje.

Kod tebe nije upitno kako si se našao u boks, s obzirom na bogatu obiteljsku tradiciju?

– Imao sam uzore u porodici, tatu i dvojicu starije braće. Ali najprije sam igrao nogomet, u Rijeci i Lokomotivi. Promijenio sam sport tek kada sam se teže ozlijedio na nogometu. Najprije sam slomio ruku, onda sam slomio nogu, a nakon toga sam se u potpunosti posvetio boks. Boks sam počeo trenirati i dok sam još odlazio na nogomet, ali onda sam se orijentirao samo na jedan sport.

Jesi li imao težih ozljeda u boks?

– Nisam, kod mene ispada da je nogomet daleko opasniji sport od boksa.

Usklađujem trening i školu

Koliko ti činjenica da ti je tata trener, da ti i braća pomažu savjetima, olakšava treninge?

– Lakše je imati tatu uz sebe, bolje ga poznajem nego nekog drugog, ne znam da li bih se s drugim trenerom mogao tako prijateljit, tako opustiti. S druge strane, tata pred mene postavlja veće ambicije, ali smatram da je to i potrebno, treba težiti nekom

višem cilju.

Koliko ti vremena oduzima trening?

– Zasad mi trening ne okupira preveliki dio dana. Treniram oko sat i pol dnevno, svakog dana osim nedjeljom. Ostane mi nakon treninga dovoljno vremena za ostale aktivnosti, da malo izađem van s prijateljima, naravno ako sam obavio i školske obaveze. Idem u osmi razred Osnovne škole Brajda, i zasad nemam problema s usklađivanjem treninga i škole. Ako trebam izostati zbog nekog natjecanja, nikad nema problema, nastavnici mi izlaze ususret, opravdavaju mi sate. Najesen postajem srednjoškolac, još ne znam gdje ću dalje, ali vjerujem da ću i dalje uspijevati uskladiti sve obaveze.

Kako izgleda tvoj uobičajeni trening?

Kakvi su uvjeti u klubu, u prostorijama na Belvederu?

– Najprije trčanje, pa gimnastika, a tek onda pravi boksački trening. To podrazumijeva rad u parovima, sparing, rad s vrećom, držanje ruku, ima tu puno elemenata na koje treba obratiti pažnju. Pred veća natjecanja, kao sada prije državnog prvenstva ili lani prije Europskog prvenstva, imamo više sparinga, treniram malo jače, da steknem natjecateljski osjećaj. Što se tiče uvjeta, oni su super, nemamo nekih primjedbi, za razliku od prijašnjih prostorija na Krimeji, gdje nismo imali ni svlačionicu. Ovdje imamo ring, prostor s vrećama, vježbaonicu, svlačionicu, održavamo čak i natjecanja.

Koji je tvoj najjači udarac, čime pobjeđuješ protivnike?

– Najjači sam u krošeu. Dobro mi ide direktno, dosta dobro sam ga izvježbao na treningu. No, moram biti dobar u svim udarcima, a puno pažnje posvećujemo i obrani, protivnik me ne smije iznenaditi.

Imaš li boksačkog uzora, čije mečeve najviše voliš gledati?

– Nemam baš posebnog uzora, nastojim izgraditi svoj vlastiti stil. Naravno da mi tata i braća pomažu, ali više savjetima nego načinom borbe. Od svjetskih boksača volim gledati borbe Mikea Tysona i Evandera Holyfielda. Pratim boks na televiziji, DSF ima dosta prijenosa, ali volim pogledati i stare mečeve, poput borbi Muhammada Alija.

Kakvi su planovi za budućnost, imaš li posebne želje do kuda dovesti karijeru? Tata je iznad tvoje slike u svlačionici napisao "olimpijcač"?

– Svašta je moguće u životu, bit će vremena i za izgradnju planova, kako mi karijera bude odmicala. Ali nastup na Olimpijskim igrama je san svakog sportaša, svakako bih volio boksati pod olimpijskim krugovima.

Tata Zoran o Rudolphu

– Rudolph je vrlo vrijedan, trenira svakog dana, takav način rada sigurno će jednog dana dati dobre rezultate. Sve što uloži u boks, morat će se vratiti, vjerujem da će u njegovoj karijeri biti mnogo medalja. Kad ga usporedim sa sobom u njegovim godinama, nadam se da će biti puno bolji od mene. No, u sportu, kao i u životu, treba imati sreće, moraju se poklopiti neke stvari da bi se izvukao maksimum i ostvario zasluženi veliki rezultat. Ja sam tu da mu pomognem, tu su i njegova starija braća koji rade u klubu kao treneri.

Uzore u boksu imam u porodici, u tati i dvojici starije braće. Ali ja sam najprije igrao nogomet, u Rijeci i Lokomotivi. Promijenio sam sport tek kada sam se teže ozlijedio, najprije slomio ruku, pa nogu. Dakle, kod mene ispada da je nogomet daleko opasniji sport od boksa

Od boksa je opasniji nogomet

Rudolph: Najjači sam u krošeu, a dobro mi ide i direkt

Kostrena brodovi, kapetani i tradicija "ljudi od mora"

reportaža

Navigare necesse est. Ploviti se mora. Tako bi se u jednoj rečenici mogla sažeti životna filozofija stanovnika Kostrene, koji su od pamtivijeka bili orijentirani na more i brodove, na partence i dolaske. More je kostrenskomu čoviku davalo kruh u kojemu sam nije imao previše vremena uživati. Uvijek ga je more ponovo i ponovo odvlačilo, daleko od familije, od kućnog ognjišta, od njegove voljene Kostrene.

Teško je naći mjesto s tako velikim brojem pomoraca, posebno kapetana, u odnosu na broj stanovnika. Općina Kostrena ima oko četiri tisuće stanovnika, od kojih je nešto više od 250 kapetana, s ostalim pomoračkim zvanjima dolazi se do brojke od najmanje 400 "ljudi od mora". Računajući i njihove članove obitelji, ukupno oko 1.500 mještana živi od plovidbe, što čini više od jedne trećine stanovnika Kostrene. Kada se tu pribroje umirovljeni pomorci i oni koji se tek školuju za pomorce, taj odnos dodatno raste.

Još uvijek je to "kruh sa sedam kora"

Broj kostrenskih pomoraca u prošlosti je sigurno bio puno veći, gotovo svaka kuća imala je nekoga na brodu. Nekadašnja Sveta Barbara je bila posebno orijentirana prema moru, svaka kuća je imala po nekoliko pomoraca, a pritom su mnogi jedrenjaci bili vlasništvo brodovlasnika iz Svete Barbare. Brodovi su bili ili u cijelosti vlasništvo kostrenskih obitelji ili samo djelomično u karatnoj podjeli s drugim suvlasnicima. Kasnije, pojavom brodova na parni pogon, iako mnogo manje, Kostrenjani se pojavljuju i kao njihovi vlasnici.

Razloge za toliku orijentiranost moru treba

Davor, "Kostrena na Savi"

Kapetan Glažar navodi nedavnu epizodu sa skupa svih hrvatskih pomoraca, na kojoj je kao Kostrenjanin osjetio poseban ponos.

– Ministarstvo mora organizira proslavu blagdana sv. Nikole, zaštitnika pomoraca, svake godine u drugom gradu. Prije dvije godine je, primjerice, proslava bila u Rijeci, a lani smo bili prvi put u unutrašnjosti, na rijeci, u Vukovaru. Uz razne nagrade koje se na toj proslavi dodjeljuju, tu je i nagrada za promicanje pomorstva i brodarstva u medijima, a koju je 2008. godine dobio novinar iz Davora, gradića kojeg su tom prilikom apostrofirali, bilo je to lijepo čuti, kao "Kostrenu na Savi". To će reći da i u unutrašnjosti znaju za važnost Kostrene u pomorstvu, velik broj kostrenskih pomoraca i njezinu pomorsku tradiciju, pa se jednu malu Kostrenu s pravom može smatrati sinonimom za pomorstvo – kaže Glažar.



Kapetan Igor Stipanović je u 40 godina pomoračkog staža 1.416 puta uplovljavao u luke te bio u 308 različitih luka širom svijeta

tražiti najviše u škrтости kostrenske zemlje, nije se moglo živjeti od njezinog obrađivanja, a ribarstvo nije bilo masovnije razvijeno, kao što je bilo primjerice po otocima. Što je onda ostalo Kostrenjanima nego – uputiti se na more. Navigali su još za vrijeme uskoka, a tradicija se nastavila i kasnije te prenosila s očeva na sinove i unuke. Ostala je do danas, bez obzira što se ipak, sa suvremenim načinom života, pomalo gubi.

Pomorački je "kruh sa sedam kora", bio i ostao, bez obzira što su danas uvjeti na brodu neusporedivo bolji nego su nekada bili. No, zapovjednici imaju daleko veću odgovornost, brojne inspekcije stvaraju im ogroman pritisak u svakom trenutku plovidbe. Ne može se usporediti vrijeme boravka na brodu nekad i sad jer danas su ugovori kraći nego prije, traju samo po nekoliko mjeseci, a nekada su naši noniči provodili i godine na brodu bez dolaska svojoj obitelji. No, način života na brodu onda je bio drukčiji, dugo se stajalo u lukama, danima i tjednima, pa je bilo lakše izdržati tako dugo razdoblje na moru. Danas se plovi svakog dana, u lukama prekrcaj tereta traje samo nekoliko sati, ljudi su pod velikim presingom, tako da ih to umara i više od same plovidbe.

Pismohrana obitelji Stipanović

Razlike pomoračkog života nekada i danas vrlo dobro je mogao osjetiti kapetan Igor Stipanović, koji je, kako sam navodi u svojoj knjizi "Pismohrana obitelji Stipanović iz Kostrene", tijekom profesionalne karijere od 1964. do 2004. godine, ukupno 1.416

puta uplovljavao u luke te bio u 308 različitih luka širom svijeta. Stipanović je i nakon umirovljenja ostao vezan uz pomorstvo, potpredsjednik je Udruge pomorskih kapetana Kostrene.

– Cijeli život sam plovio, ukupno sam u karijeri bio na 44 broda. Od toga sam zapovijedao na 32 broda. Dok sam bio na našim brodovima, na svakome je bilo Kostrenjana. Ako na mojemu brodu i nije bilo Kostrenjana, uvijek sam bio u kontaktu s kostrenskim pomorcima, bilo da smo se susreli u lukama, bilo preko radioveze tijekom plovidbe. Kad bih stupio u kontakt s nekim brodom, obavezno bih pitao ima li kojeg Kostrenjana tamo. Ako bi koga bilo, razmijenili bismo novitete, vijesti iz zavičaja, prokomentirali bismo i rezultate našeg Pomorca ako bismo ih znali – govori Stipanović.

Proučavajući povijest svoje obitelji, kapetan Stipanović pronašao je podatke da su njegovi preci najmanje od 1579. godine plovili, a to su ujedno i najstarije pisane isprave u vezi s pomorstvom u Kostreni. Generacijama unazad, u njegovoj obitelji iz Svete Barbare prisutni su pomorci, a u prošlosti i brodovlasnici.

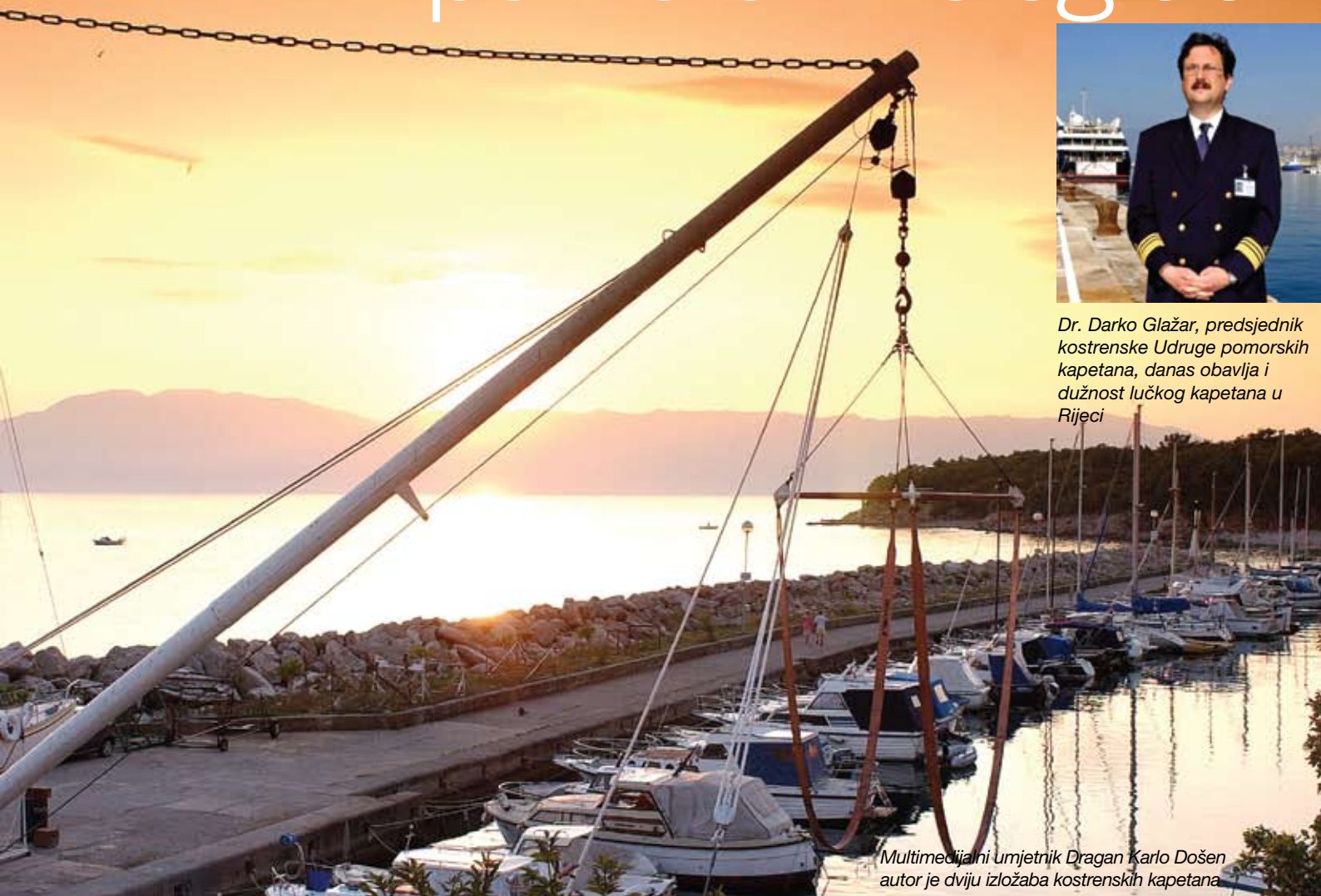
– U Svetoj Barbari je bio jako velik postotak kapetana, jer se rano otvorila bakarska škola, pa je bilo blizu tamo se školovati. Lucijanima je Bakar bio već daleko, pa su nekada više plovili bez škole. Do polovice 19. stoljeća, dok se škola nije otvorila, i moji bižnoniči su na brod odlazili bez škole, neki su bili čak i nepismeni. Otišli bi ploviti s 12 godina, a do 18. su naučili i pisati, i računati,

Općina Kostrena ima oko četiri tisuće stanovnika, od kojih je nešto više od 250 kapetana, s ostalim pomoračkim zvanjima dolazi se do brojke od najmanje 400 "ljudi od mora". Računajući i njihove članove obitelji, ukupno oko 1.500 mještana živi od plovidbe, što čini više od jedne trećine stanovnika Kostrene

Kostrena pomorski velegrad



Dr. Darko Glažar, predsjednik kostrenske Udruge pomorskih kapetana, danas obavlja i dužnost lučkog kapetana u Rijeci



Multimedijalni umjetnik Dragan Karlo Došen autor je dviju izložaba kostrenskih kapetana

Kapetani poput redovnika

Multimedijalni umjetnik Dragan Karlo Došen autor je dviju izložaba kostrenskih kapetana, koje su bile postavljene u holu Narodne čitaonice u Kostreni svete Lucije. Snimajući njihove portrete, osjetio je kako ti ljudi "dišu", kako razmišljaju te i sam ističe da je uspio ući u posebnost njihovog života, u duh Kostrene posvećen moru.

– Pripremajući izložbu, osjetio sam harmoniju kapetana, njihovo zajedništvo.

Kao da ih isti valovi nose, od Kostrene preko svih svjetskih mora, natrag u zavičaj. Njihov život je na neki način sveti život jer se mogu usporediti s redovnicima u samostanu, koji žive u tišini, odvojeni od vanjskog svijeta. Sve je to povezano s njihovom predanošću poslu, odgovornošću, izuzetnošću. Suradnja s njima je bila izvrsna, pogotovo zbog snimanja na lokacijama koje im puno znače, u crkvi i oko crkve te na nogometnom stadionu Pomorca – objašnjava Došen.



Kostrena
brodovi, kapetani
i tradicija "ljudi od mora"

Općina
Kostrena →

reportaža

Uvala Žurkovo, jedini doticaj stanovnika Kostrene s morem (samo tu kuće dolaze do mora, sve ostale su u brdu)

Brod je i u grbu Općine Kostrena

Brodovi imena Kostrena

Pokojni Orfeo Tićac, i sam pomorski kapetan, u svojoj nedavno predstavljenoj knjizi "Da se ne pozabi", pisao je i o brodovima imena Kostrena. Iako su Kostrenjani bili vlasnici velikog broja jedrenjaka, nije prečesto bilo zabilježeno da su im davali ime svog mjesta. Tako u popisu jedrenjaka stoje bark Kostrena, brik Costregnano, brik Dobra Kostrenka, brigantin Urin i bark Urinj. Unutar karatnih zajednica, Kostrenjani su krajem 19. stoljeća ulagali i u novi parobrod Kostrena, sagrađen u Glasgowu 1891. godine po narudžbi kapetana Ivana Aloisa Šodića. Kapetan Šodić sa svojom braćom, rođacima i prijateljima osnovao je Karatnu udruhu parobroda Kostrena i njome upravljao. Parobrod Kostrena je pod tim imenom plovio do početka Drugog svjetskog rata. Ime Kostrene nakon rata dobio je veteranski putničko-teretni parobrod Jadrolinije, prijeratna Hrvatska.

Linijski motorni brod Kostrena isporučen je Jugoliniji u "3. maju" 26. srpnja 1963. i plovio na linijama za Daleki istok. Bulk carrier Kostrena, preuzet 21. travnja 1989. u Japanu, s dužinom od 225 metara, bio je najveći brod u sastavu Jugolinije. Stjecajem okolnosti, a zbog propasti Croatia Linea, nikada nije uplovio u matičnu luku, a danas plovi pod imenom Big Wave. Od tog vremena Kostrena nema broda koji bi nosio njeno ime.

Bulk carrier Kostrena, s dužinom od 225 metara, bio je najveći brod u sastavu Jugolinije



Linijski motorni brod Kostrena i njegova posada na čelu s kapetanom Jurajom Uršičićem, pred Urinjom 26. srpnja 1963. godine





Spomenik sidro iznad Žurkova, s Kostrenom u pozadini

i astronomiju, i računovodstvo, i voditi posadu. Njima je brod zapravo bio škola. Kasnije, kad je to bila obaveza, položili bi neke ispite da bi mogli steći položaj na brodu – iznosi Stipanović.

Izložba fotografija kostrenskih kapetana

Kostrena je na zemljopisnoj karti tek mala točkica, čak ju se zbog njezine veličine neće naći na kartama s većim mjerilom. No, zbog činjenice da je danas trećina ljudi izravno ili neizravno vezana za plovidbu te zbog bogate pomoračke prošlosti, Kostrenu se može smatrati pomorskim velegradom. Znakovito je i da se ugurala u društvo velikih gradova koji imaju svoju udrugu pomorskih kapetana, poput Rijeke, Zadra, Splita, Dubrovnika te Raba i odnedavno Šibenika.

– Udruga ima veliko značenje u čuvanju pomoračkog identiteta, važnosti i tradicije Kostrene, i nama je cilj “da se ne pozabi”, kako je svoju knjigu naslovio naš poznati sumještatin, pokojni Orfeo Tićac – govori predsjednik Udruge dr. Darko Glažar, koji se nakon perioda provedenog na brodu posvetio akademskom zvanju, a obavlja i dužnost lučkog kapetana u Rijeci.

Kostrena je na zemljopisnoj karti tek mala točkica, čak ju se zbog njezine veličine neće naći na kartama s većim mjerilom. No, zbog činjenice da je danas trećina ljudi izravno ili neizravno vezana za plovidbu te zbog bogate pomoračke prošlosti, Kostrenu se može smatrati pomorskim velegradom

Udruga je organizirala drugu godinu zaredom u povodu blagdana sv. Nikole izložbu fotografija kostrenskih kapetana. Između raznih izložbi brodova, maketa, nautičke opreme, ova se izdvaja time što je posvećena – ljudima. Na dvije izložbe portretirano je šezdesetak pojedinaca, kapetana, iz objektivna multimedijalnog umjetnika Dragana Karla Došena. Cilj je ove godine dostići brojku od sto kapetana, ali ne samo kroz nastavak izložbe, nego kroz jedan zahtjevniji projekt.

– Želimo napraviti nešto što će pamtiti i buduće generacije, a to je monografija kostrenskih kapetana. Prema najavama, imamo podršku Općine Kostrene, očekujemo pozitivne signale i iz Ministarstva mora. Kako je zamišljeno, bilo bi to reprezentativno djelo koje bi predstavilo ljude koji su stvarali pomoračku tradiciju Kostrene, koju su naslijedili i koju će prenijeti svojim nasljednicima – govori Glažar o planovima.

Sve sa “šufita” skupiti u muzej

Jedna od značajnijih karakteristika Kostrene, koja je bila prikazana i kroz drugu izložbu kostrenskih kapetana, Nogometni je klub Pomorac. Kapetan Glažar ističe da nigdje nije, ploveći morima i prolazeći svim kontinentima, naišao na tako raritetno ime u kojemu je sadržan jedan poziv, osim u portugalskom Funchalu na otoku Madeiri, gdje je sjedište kluba Maritimo, što u prijevodu također znači Pomorac.

– Generacije kostrenskih pomoraca vezane su uz Pomorac, mnogi igrači su zbog životnog poziva na brodu morali prekidati nogometnu karijeru, ali nikada nisu zaboravili na svoj klub. U neka druga vremena,

kada se u lukama stajalo više vremena, Kostrenjani su, ako bi nekoliko dana ostajali u riječkoj luci, znali zaigrati koju utakmicu za Pomorac, da mu pomognu bar na kratko. Pomorac je osnovan 1921. godine, prvu loptu u Kostrenu donio je kapetan Klorimir Šarinić, i u tome je vidljiva povezanost Pomorca s pomoračkim zanimanjem. Mnogi kapetani su za izložbu snimani na tribinama stadiona u Žuknici, sa zvonikom crkve sv. Lucije u pozadini. Tako su se sportska i vjerska kultura objedinile u tradicijskoj pomorskoj kulturi – kaže Glažar.

Jedan od ciljeva kostrenske Udruge pomorskih kapetana je osnivanje muzeja, pomorskog, povijesnog ili zavičajnog, kakvog Kostrena, s obzirom na svoju tradiciju, zaslužuje.

– Po našim kućama, po našim “šufitima”, ima puno raznih predmeta s broda, koji bi imali svoje mjesto kao eksponati u pomorskom muzeju. U takvoj ustanovi imalo bi se što pokazati iz kostrenske prošlosti, ali i iz svjetske baštine kroz predmete koje su naši pomorci donosili sa svih kontinenata. Bratovština sv. Nikole iz Svete Barbare imala je nekoliko izložaba s predmetima vezanim uz brodove i pomorstvo, sigurno bi se zajedničkim snagama ovih udruga došlo do vrijednih izložaka. Naše udruge se izvrsno nadopunjuju u njegovanju pomoračke tradicije Kostrene. U našoj udruzi imamo ljudi i iz Svete Lucije i iz Svete Barbare, imamo ljudi koji su članovi obiju udruga, što znači da zajedničkim snagama možemo puno napraviti prema formiranju jednog takvog muzeja. Mislim da bi bivša zgrada Općine, rasadnik, bila idealna lokacija za takvu ustanovu – smatra Glažar.

Generacije kostrenskih pomoraca vezane su uz NK Pomorac – stadion Pomorca iz zraka



Kostrena
brodovi, kapetani
i tradicija "ljudi od mora"

reportaža

Kostrene se ujedinile

U prošlosti je postojao određeni animozitet između Barbarana i Lucijana. Jedni su većinom bili kapetani, iz "fine Kostrene", drugi strojari i mornari, iz "greze Kostrene". Danas je i kroz Udrugu kostrenskih kapetana izraženo zajedništvo svih Kostrenjana.

– Naš počasni član, prof. dr. Boris Glavan, profesor s Pomorskog fakulteta, dobitnik nagrade Općine Kostrena za životno djelo, prilikom osnivanja Udruge naglasio je da mu je jako drago da su se Kostrene ujedinile, da u Udruzi ima kapetana iz obaju dijelova mjesta. Danas tih podjela više nema, i kapetani i strojari danas su i iz Lucije i iz Barbare, a nažalost Sveta Barbara ima još jako malo stanovnika, zbog ekspanzije industrije taj dio Kostrene odumire. Stanovništvo je većinom iseljeno u druge dijelove Kostrene, tako da je danas tamo

ostao jako mali broj ljudi – dodaje Glazar.

Kapetan Stipanović se na temu nekadašnjeg animoziteta među Kostrenjanima nadovezuje pričom koju je čuo od nekih iskusnih kapetana, pa i svog oca, da tog "prepucavanja", natjecanja tko je više vrijedan, nije bilo sve do razdoblja nakon Drugog svjetskog rata.

– Zašto je tada došlo do toga, ja nemam objašnjenja. Kostrenjani iz oba dijela su se uvijek miješali, zajedno išli u školu, međusobno se ženili. Ispada da je u moderno doba došlo do tih podjela, kada je toga zapravo trebalo biti manje.

Srećom, i te razlike pripadaju prošlosti, pomoračko nasljeđe i slavnu tradiciju danas baštine svi Kostrenjani, bez obzira na svoje porijeklo. Pritom, Kostrena više nije ni administrativno podijeljena u dva dijela, danas je sve samo – Kostrena.

Uljan: I Tuđman je bio fasciniran brojem naših kapetana

Nije ništa čudno što na čelu najpomorskije općine u Hrvatskoj stoji kapetan po struci, čovjek koji je i sam iskusio gorčinu "kruha sa sedam kora". Načelnik Općine Kostrena Miroslav Uljan dvije godine je plovio, između nogometne karijere i nastavka radnog djelovanja na kopnu. Danas kao zapovjednik kostrenskog broda podržava sve inicijative koje dolaze od pomoračkih udruga, poput želje za monografijom kostrenskih pomoraca.

– Sjećam se susreta s pokojnim predsjednikom Tuđmanom, kada smo mu darovali maketu kostrenskog barka. Bio je fasciniran da Kostrena, nevelika općina, ima u današnje vrijeme više od 200 registriranih kapetana u udruzi. Kostrena ima tradiciju u pomorstvu, koja se nastoji očuvati, usprkos krizi u brodarstvu i recesiji. Nažalost, danas većina naših kapetana plovi na strancima, nekada je situacija bila obrnuta, dok je postojala Croatia Line, kompanija koju su dobrim dijelom gradili i Kostrenjani – rekao je Uljan.



Miroslav Uljan



Lučica Stara voda

Restoran "Kukuriku", Kastav

Restoran Kukuriku
Trg Matka Laginje 1a
Kastav
051 / 691 417

pijat

Dopustite da vas vodimo" - moto je restorana Kukuriku koji se nalazi u malom šarmantnom gradiću Kastav iznad Kvarnerskog zaljeva, posebnog identiteta i načina života. Više od 100 godina obiteljske tradicije i iskustvo prate vlasnika Nenada

Kukurina, koji njeguje polagano blagovanje i kulturu pijača vina već više od desetljeća. Temelj načina razmišljanja g. Kukurina i Roberta Kličkovića, šefa kuhinje, i njihovog tima je svježa sezonska namirnica mediteranskog podrijetla, koja će se s puno ljubavi

i pažnje pretvoriti u jedan harmoničan meni od tri ili više jela. Sva jela se mogu na vašu želju popratiti određenom čašom vina iz našeg vinskog podruma, koji je smješten u staroj štarni, što se proteže na dva kata ispod restorana.



Recept

Marinirani brancin na matovilcu s narančom

za 4 osobe

2 brancina 250 do 300g, 5 limuna, 5 naranči, 1/2 dl octa, 100 g matovilca, 100 g skute, 2 toasta, 50 g prženih listića badema, 1 dl maslinovog ulja, sol

Priprema:

1. Očistiti i isfilirati brancine;
2. Ocijediti 4 limuna i 4 naranče;
3. Posoliti brancine i zaliti ih sokom od ocijeđenih agruma s octom. Ostaviti ih cca 6 sati da se izmariniraju;
4. Skutu izrezati na kockice i isfilirati naranču;
5. 1 naranču i 1 limun ocijediti i dobro izmiksati s maslinovim uljem;
6. Sve lijepo aranžirati na tanjuru, prepržiti tost na maslinovom ulju, dodati na aranžirano jelo.

ekoetno



Crveni angusi stvoreni su prije dva i pol stoljeća kraj škotskog grada Aberdeena, u trenutku velike potražnje za goveđim mesom

Oni zreliji i malo stariji čitatelji našeg magazina, pogotovo ako su Gorani ili im je goransko područje dobro poznato, vjerojatno se sjećaju kako je Ličko polje sedamdesetih i osamdesetih godina prošlog stoljeća bilo sinonim za uspješnu poljoprivredu i stočarstvo. Naime, na ovom najvećem krškom polju Gorskog kotara, prekrasnoj ravnici koja se od rubova naselja Lič prostire prema Viševici, djelovalo je poduzeće "Ekonomija Lič" koje je uz znatan broj zaposlenih nudilo vrlo kvalitetan i nadaleko poznat goranski krumpir te mlijeko i meso iz brojnih stada koja su se kretala prostranim poljem.

Nažalost, sve je to propalo dolaskom novog sustava, a pretvorbena-privatizacijska priča nije, kao i u mnogim drugim slučajevima, donijela ništa dobro pa su devedesetih godina prošlog stoljeća s Ličkog polja nestala stada goveda, sve je manje bilo i krumpira, a sve više drača

i u šikaru zaraslih livada. Da baš sve ne ode "u bananu" brinuli su mali poljoprivrednici te pred četiri godine osnovana Poljoprivredna zadruga Lič trudeći se, najčešće zajedničkim snagama, ipak spriječiti potpuni nestanak poljoprivrede i stočarstva iz za te djelatnosti Bogom danog prostora Ličkog polja.

Život na otvorenom

Da se stvari polako počinju mijenjati postalo je jasno pred nepune tri godine kada je Hrvatski fond za privatizaciju dio prostora Ličkog polja dao na upravljanje Općini Fužine, a fužinski su čelnici, nakon analize stanja odlučili sve dijelove polja na kojima su riješeni imovinskopravni odnosi dati u zakup. Iako je među onima koji su na taj poziv odgovorili bilo vrlo malo onih koji su se željeli baviti stočarstvom, ovaj za Ličko polje uobičajeni oblik rada ipak je zaživio i to zahvaljujući dvojici poduzetnika Primoraca -Željku Korenjaku i Tomislavu Miheliću, ljudima koji iza sebe imaju uspješnu i dugu poduzetničku

Angusi za niske temperature



Angusi hranu nalaze i u šikari, a zima ne smeta ovoj vrsti, jer bez problema podnose temperature do -30 Celzijevih stupnjeva



Usprkos tome da se uzgojem goveda nikada nismo bavili, upoznali smo se s vrstama ovih goveda, proučili načine uzgoja koji su vrlo jednostavni i ne zahtijevaju puno kompliciranja i krenuli. Za sada sve ide kako treba i većih poteškoća nema pa smo uvjereni da ćemo već ovog proljeća imati prve telice, kažu uzgajivači red angusa u Lič polju

karijeru, ali još uvijek i puno volje za nove izazove, a stočarstvo za njih to svakako jest. Naime, Mihelić i Korenjak, željni novih područja djelovanja, ponajprije života i rada na otvorenom, donijeli su odluku o uzgoju goveda red angusa (crveni angus) vrste.

Riječ je o vrsti koja se uzgaja isključivo radi mesa a čuvena je po dvije stvari -kvaliteti mesa i iznimno povoljnim uvjetima uzgoja. Upravo te dvije odlike privukle su Korenjaka i Mihelića jer je zahvaljujući kvaliteti mesa tržište praktično već osigurano, a jednostavnost uzgoja jamči da bi posao mogao teći bez većih poteškoća. Kad se govori o jednostavnosti onda se misli na činjenicu da je za njihov uzgoj potreban praktično samo pašnjak bez neke posebne infrastrukture jer su crveni angusi za prehranu iznimno samostalna vrsta goveda koju je dovoljno pustiti na pašnjak, a sve ostalo je -njihova briga. Drugim riječima oni sami pronalaze hranu, kako na pašnjacima, tako i u šikarama po šumi (!), a posebno atraktivno je to da su u stanju bez ikakvih poteškoća na otvorenom izdržati ekstremne temperature -od minus 30 do plus 30 Celzijevih stupnjeva!

Štoviše, u snježnim uvjetima čak im

navodno ni 20 cm snijega ne smeta u potrazi za hranom! Upravo stoga uzgajaju se u potpuno različitim dijelovima svijeta, a najviše ih trenutačno ima u Kanadi, SAD-u, Australiji i Brazilu.

Isplativije od uzgoja krava za mlijeko

Kao nova vrsta crveni angusi stvoreni su prije dva i pol stoljeća kraj škotskog grada Aberdeena, u trenutku kada je vladala velika potražnja za goveđim mesom. Od tog doba pa do danas postali su jedna od stočarima najzanimljivijih vrsta čijih stada, istina ne u prevelikom broju, ima i u Hrvatskoj. Na Ličko polje Korenjak i Mihelić prva dva stada crvenog angusa uvezli su pred jedanaest mjeseci iz Mađarske. Riječ je o 79 junica i dva bika, a ovo početno stado trebalo bi narasti za još dvadesetak krava čime bi postalo temeljno red angus stado za cijeli Gorski kotar. Prvi okot ovog stada očekuje se u travnju ove godine, a cilj Korenjaka i Mihelića te njihove Farme Lužak je uzgoj teladi koju potom namjeravaju prodavati dalje za dohranu. Naime, vlasnici prvih red angusa u Gorskom kotaru uvjereni su da će Gorani, pa i ostali stanovnici hrvatskih ruralnih područja, pokazati zanimanje za uzgoj ove vrste goveda.

“Za uzgoj jednog

goveda potrebno je svega jedan hektar površine i 20 litara vode, a za uzgoj nekoliko junadi ove vrste dovoljno je 5-6 tisuća četvornih metara livade za ispašu ograđene električnim pastinom. To je u ovom trenutku puno isplativije no uzgoj krava za mlijeko pa vjerujem da će biti onih koji će kupiti od nas telad i hraniti je do za prodaju potrebnih oko 400 kilograma”, ističe skorašnje planove Željko Korenjak.



Posao na zraku i u prirodi čini me sretnim - Željko Korenjak

Ličko polje nekada je imalo na desetke ovakvih stada

Ideja nakon jedne reportaže

Pojašnjavajući kako se odlučio za ovaj posao i analizirajući prvu godinu rada, Željko Korenjak kaže:

“Ideju sam dobio nakon jedne TV reportaže koja je mene i mog poslovnog partnera Željka Mihelića privukla u tolikoj mjeri da smo odlučili pokušati baviti se uzgojem goveda. Znali smo da to, budući da se time nikada nismo bavili, neće biti jednostavno, ali istodobno nam sve skupa nije izgledalo odviše komplicirano. Upoznali smo se s vrstama ovih goveda, proučili načine uzgoja koji su vrlo jednostavni i ne zahtijevaju puno kompliciranja i -krenuli. Za sada sve

ide kako treba i većih poteškoća nema pa smo uvjereni da ćemo već ovog proljeća imati prve telice. Nakon devet-deset mjeseci rada vrlo smo zadovoljni. Posao na zraku, u prirodi s ovim lijepim životinjama zaista ispunjava čovjeka i čini ga sretnim. Moram priznati da mi je ovog ljeta more malo nedostajalo, ali sam uživao u poslu ovdje, posebno baš u tim fizički zahtjevnim poslovima zbog kojih sam svaki dan u pokretu i šetnji od pet-šest kilometara što mi je dobro došlo i iz zdravstvenih razloga jer sam smršavio i puno se bolje osjećam”, rekao je Korenjak o spajanju “ugodnog s korisnim”.

petpitanja

Od "Đavola" do "Fiumensa", od Splita preko Zagreba do Rijeke, traje karijera jednog od najizvođenijih i najeminentnijih hrvatskih autora, Nene Belana. Život mu se kreće od gaže do gaže i na kraju do "Garaže", studija u najužem središtu grada gdje i stanuje. Kada je došao u Rijeku, prije nekih 14 godina, stvarno je svirao u garaži kod Sušačke gimnazije, pa je u imenu i dobra doza nostalgije. U studiju stvara svoje skladbe, ali kroz njega su prošli i brojni drugi riječki glazbenici. Lani je snimio svoj deseti studijski album koji je znakovito nazvao "Rijeka snova", svojevrsnu zbirku singlova od 2003. do 2007., ali većina pjesama promovirana je samo na Festivalu šansone u Šibeniku, a sve su prvi put zajedno objavljene na albumu.

1 AMERIKANAC JE BIO U PARIZU, SPLIČANIN JE VEĆ 14 GODINA U RIJECI -ŠTO JE BILO PRESUDNO DA ZABORAVITE SLOGAN "NIMA SPLITA DO SPLITA"?

Dakle, ispravak netočnog navoda! Hrvatsku sam metropolu, a ne dalmatinsku, zamijenio primorskom, s obzirom da sam se u Rijeku doselio iz Zagreba u kojem sam živio četiri godine, a onda sam upoznao jednu Riječanku koja mi je zarobila srce. U biti, prava istina je da sada ravnopravno živim na tri adrese. Osim u stanu u Rijeci, barem jedan tjedan mjesečno na adresi sam roditeljskog stana u Splitu, a 1. srpnja svake godine pakujem stvari i selim u Pučišća na Braču, u kućicu koju sam naslijedio od majke i gdje sam proveo pola djetinjstva i mladosti. Svugdje se osjećam kao kod kuće, pa je Neno Belan čovjek s tri ravnopravne adrese, tri doma, i u fizičkom i u mentalnom smislu.

2 JESTE LI PONIJELE "ONO NEŠTO" IZ RODNOG GRADA I DALMACIJE ŠTO JE I DANAS DIO VAŠE SVAKODNEVICE I ŽIVOTA?

Svakako da čovjek ne može pobjeći sam od sebe, niti ja to želim, niti pokušavam. Sva svoja iskustva i osjećaje nosim u sebi i sa sobom cijeloga svojega života. Svoje djetinjstvo, odrastanje, mladost. Mogu živjeti i na Sjevernom polu, ali u meni se ništa bitno neće promijeniti. Uostalom, mislim da se to sasvim lijepo čuje u mojem radu.

3 POSLJEDNJI ALBUM ZOVE SE "RIJEKA SNOVA". JE LI TO "rijeka" ILI

"Rijeka" ILI STE U PJESMAMA SPOJILI JEDNO I DRUGO?

Rijeka snova je jedna zgodna metafora koja na višeznačan način opisuje moj život. Rijeka snova jest fraza koja označava lagano i neumitno protjecanje vlastitog života u kojem sam uspio ostvariti, odnosno kojemu živim vlastite snove -glazbu, a s druge strane "Rijeka snova" je ljubavna priča posvećena gradu koji je u pjesmi prikazan u liku žene, u kojemu živim već 14 godina i koji me sasvim lijepo čuva, mazi i pazi.

4 O VAŠEM PRIVATNOM ŽIVOTU MALO SE ZNA. GOTOVO NIKADA NISTE TEMA TRAČ-RUBRIKA, NOVINARI VAS NISU USPJELI PRELITI ŽUTILOM. KAKO STE UNATOČ DUGOJ GLAZBENOJ KARIJERI, USPJELI SAČUVATI PRIVATNOST?

Pa trudim se jedan dio svog svemira sačuvati za sebe i za sebi bliske i drage ljude. Mislim da je to potrebno za očuvanje vlastitog mentalnog zdravlja. Nitko od nas nije savršen, bezgrešan i bez mana, niti se takvim želim prikazati, ali mislim da neke svoje stvari, neke probleme treba rješavati između svoja četiri zida i ne dopustiti da cijeli život bude jedan veliki "Big Brother". Naravno, žuti novinari su sve spretniji i beskrupulozniji i uvijek je moguće da neki mali dio izađe van, ali ja imam mehanizme zaštite koji za sada dobro funkcioniraju.

5 NA PROŠLIM IZBORIMA PJEVALI STE NA PREDIZBORNIM SKUPOVIMA SDP-a i HNS-a. PRED NAMA SU LOKALNI, PA ONDA PREDSJEDNIČKI IZBORI. HOĆETE LI I OVAJ PUT PRATITI KANDIDATE I ŠTO JE PRESUDNO ZA ODLUKU KOJA ĆE TO POLITIČKA OPCIJA BITI? JE LI TO VAŠA "POLITIČKA BOJA" ILI HONORAR?

Opet ispravak netočnog navoda. Pjevao sam za SDP, HNS, ali i HDZ i neke nezavisne kandidate. Stoga se odgovor sam po sebi nameće -"neću politiku u svoju butigu", kako je rekao pokojni Boris Dvornik, a i ja sam takva mišljenja. Apolitičan sam i moj je angažman isključivo vezan uz honorar jer živim od glazbe. Prema tome, tko mi daje ponudu koja zadovoljava moje uvjete, za njega sviram, pa bila to politička stranka, menadžer ili vlasnik neke diskoteke ili kluba. Tako će biti i ubuduće.



Rijeka

je ljubavna



Neno Belan, Splitsanin s tri adrese i tri doma u fizičkom i mentalnom smislu, o svojoj karijeri, zaštiti privatnosti od medijskog žutila i Rijeci, gradu u kojem se skrasio i koji ga sasvim lijepo čuva, mazi i pazi

snova

priča o Rijeci prikazanoj u liku žene

Primorsko-goranska županija

Župan: Zlatko Komadina

Zamjenici:

prof.dr.sc. Vidoje Vujić, Nada Turina-Đurić

Predsjednik Skupštine: Marinko Dumanic

Adamićeva 10, 51000 Rijeka

T; ++385 51 351-600 F: ++385 51 212-948

info@pgz.hr • www.pgz.hr



Grad Rijeka

Korzo 16,
51000 Rijeka

T: ++385 51 209 333

F: ++385 51 209 520

protokol@rijeka.hr • www.rijeka.hr

Gradonačelnik: mr. sc. Vojko Obersnel

Predsjednica vijeća: Dorotea Pešić-Bukovac



Grad Bakar

51222 Bakar,
Primorje 39

T: ++385 51 761 119

F: ++385 51 761 137

grad-bakar@ri.t-com.hr • www.bakar.hr

Gradonačelnik: Tomislav Klaric

Predsjednica vijeća: Ivana Herceg



Grad Cres

51557 Cres,
Creskog statuta 15

T: ++385 51 661 950 / 661 954

F: ++385 51 571 331

grad-cres@ri.t-com.hr • www.cres.hr

Gradonačelnik: Gaetano Negovetić

Potpredsjednik vijeća: Danijel Kučić



Grad Crikvenica

51260 Crikvenica,
Kralja Tomislava 85

T: ++385 51 241 445 / 242 009

F: ++385 51 241 655

ured-grad@grad-crikvenica.t-com.hr

www.crikvenica.hr

Gradonačelnik: Božidar Tomašek

Predsjednik vijeća: Eduard Rippl



Grad Čabar

51306 Čabar,
Narodnog oslobođenja 2

T: ++385 51 821 042 / 821 008

F: ++385 51 821 137

grad.cabar@ri.t-com.hr

Gradonačelnik: Marijan Filipović

Predsjednik vijeća: Zoranin Kuzele



Grad Delnice

51300 Delnice,
Trg 138. brigade HV 4

T: ++385 51 812 055

F: ++385 51 812 037

grad-delnice@ri.t-com.hr • www.delnice.hr

Gradonačelnik: Marijan Pleše

Predsjednik vijeća: Goran Muvrin



Grad Kastav

51215 Kastav,
Zakona kastafskega 3

T: ++385 51 691 452 / 691 454

F: ++385 51 691 453

grad-kastav@ri.t-com.hr • www.kastav.hr

Gradonačelnik: Dean Jurčić

Predsjednik vijeća: Dalibor Čiković



Grad Kraljevica

51262 Kraljevica,
Frankopanska 1A

T: ++385 51 282 450

F: ++385 51 281 419

gradska.uprava@kraljevica.hr

www.kraljevica.hr

Gradonačelnik: Josip Turina

Predsjednik vijeća: Danijel Frka



Grad Krk

51500 Krk,
Trg Josipa bana Jelačića 2

T: ++385 51 221 415 / 221 115

F: ++385 51 221 126

grad-krk@ri.t-com.hr

www.grad-krk.hr

Gradonačelnik: Darijo Vasilčić

Predsjednik vijeća: Ivan Jurešić



Grad Mali Lošinj

51550 Mali Lošinj,
Riva lošinjskih kapetana 7

T: ++385 51 231 056

F: ++385 51 232 307

gradonacelnik@mali-losinj.hr

tajnik@mali-losinj.hr • www.mali-losinj.hr

Gradonačelnik: Gari Cappelli

Predsjednik vijeća: Milan Mužić



Grad Novi Vinodolski

51250 Novi Vinodolski
Trg Vinodolskog zakona 1

T: ++385 51 245 045

F: ++385 51 244 409

poglavarstvo@novi-vinodolski.hr

www.novi-vinodolski.hr

Gradonačelnik: Oleg Butković

Predsjednik vijeća: Milorad Komadina



Grad Opatija

51410 Opatija,
Maršala Tita 3

T: ++385 51 701 322

F: ++385 51 701 316

grad.opatija@opatija.hr • www.opatija.hr

Gradonačelnik: dr. sc. Amir Muzur

Predsjednik vijeća: Adriano Požarić



Grad Rab

51280 Rab,
Trg Municipium Arba 2

T: ++385 51 777 460

F: ++385 51 724 777

info@rab.hr • www.rab.hr

Gradonačelnik: Željko Barčić

Predsjednik vijeća: Željko Peran



Grad Vrbovsko

51326 Vrbovsko,
Goranska ulica 1

T: ++385 51 875 115 / 875 228

F: ++385 51 875 008

gradsko.poglavarstvo.vrbovsko@ri.t-com.hr

Gradonačelnik: Anton Mance

Predsjednik vijeća: Slavko Medved



Općina Baška

51223 Baška,
Palada 88

T: ++385 51 750 550

F: ++385 51 750 560

opcina-baska@ri.t-com.hr

Načelnik: Toni Juranić

Predsjednik vijeća: Mišel Budimilčić



Općina Brod Moravice

51312 Brod Moravice,
Stjepana Radića 1

T: ++385 51 817 180 / 817 355

F: ++385 51 817 002

opcina.brod.moravice1@ri.t-com.hr

Načelnik: Dragutin Crnković

Predsjednik vijeća: Branimir Svetličić



Općina Čavle

51219 Čavle,
Čavle 206

T: ++385 51 208 310

F: ++385 51 208 311

opcina-cavle@ri.t-com.hr • www.cavle.hr

Načelnik: Željko Lambaša

Predsjednik vijeća: Josip Čargonja



Općina Dobrinj

51514 Dobrinj,
Dobrinj 103

T: ++385 51 848 344

F: ++385 51 848 141

opcina-dobrinj@ri.t-com.hr • www.dobrinj.hr

Načelnik: Neven Komadina

Predsjednik vijeća: Zoran Kirinčić



Općina Fužine

51322 Fužine,
Dr.Franje Račkog 19

T: ++385 51 829 500 / 829 503

F: ++385 51 835 768

opcina-fuzine@ri.t-com.hr

Načelnik: Marinko Kauzarić

Predsjednik vijeća: Miljenko Fak



Općina Jelenje

51218 Dražice,
Dražičkih boraca 64

T: ++385 51 208 080

F: ++385 51 208 090

opcina-jelenje@ri.t-com.hr

www.jelenje.hr

Načelnik: Branko Juretić

Predsjednik vijeća: Damir Maršanić



Općina Klana

51217 Klana,
Klana 33

T: ++385 51 808 205

F: ++385 51 808 708

opcina-klana@globalnet.hr • www.klana.hr

Načelnik: Ivan Šnajdar

Predsjednik vijeća: Slavko Gauš



Općina Kostrena

51221 Kostrena,
Sv. Lucija 38

T: ++385 51 209 000

F: ++385 51 289 400

opcina-kostrena@ri.t-com.hr

www.kostrena.hr

Načelnik: Miroslav Uljan

Predsjednik vijeća: Sanjin Vrkić



Općina Lokve

51316 Lokve,
Šetalšte Golubinjak 6

T: ++385 51 831 336 / 831 255

F: ++385 51 508 077

opcina.lokve@ri.t-com.hr

Načelnik: Anton Mihelić

Predsjednik vijeća: Dragan Hrvat



Općina Lopar

51281 Lopar,
Lopar BB

T: ++385 51 775 593

F: ++385 51 775 597

tajnik@opcina.lopar.hr

Načelnik: Alen Andrešković

Predsjednik vijeća: Damir Paparić



Općina Lovran

51415 Lovran,
Šetalšte maršala Tita 41

T: ++385 51 291 045

F: ++385 51 294 862

opcina.lovran@ri.t-com.hr

Načelnik: Emil Gržin

Predsjednik vijeća: Serdo Basan



Općina Malinska-Dubašnica

51511 Malinska,
Lina Bolmarčića 22

T: ++385 51 750 500

F: ++385 51 859 322

info@malinska.hr • www.malinska.hr

Načelnik: Anton Spicijarić

Predsjednik vijeća: Josip Sormilić



Općina Matulji

51211 Matulji,
Trg Maršala Tita 11

T: ++385 51 274 114

F: ++385 51 274 114

info@matulji.hr • www.matulji.hr

Načelnik: Bruno Frlan

Predsjednik vijeća: Mario Čiković



Općina Mošćenička Draga

51417 Mošćenička Draga,
Trg slobode 7

T: ++385 51 737 536 / 737 621

F: ++385 51 737 210

mosc-draga-opcina@ri.t-com.hr

Načelnik: Anton Rudan

Predsjednik vijeća: Emilio Dešković



Općina Mrkopalj

51315 Mrkopalj,
Stari kraj 3

T: ++385 51 833 131

F: ++385 51 833 101

opcina-mrkopalj@ri.t-com.hr • www.mrkopalj.hr



STRUKTURA PRIHODA PO DJELATNOSTIMA

Trgovina	43 %
Prerađivačka industrija	23,4 %
Prijevoz, skladištenje i veze	9,1 %
Građevinarstvo	8,4 %
Poslovanje nekretninama, iznajmljivanje i poslovne usluge	7,4 %
Hoteli i restoranti	4,5 %

INFRASTRUKTURA

Ceste	3.490 km
Željeznice	135,5 km
Luke	86
Zračne luke	4

Izvori statističkih podataka: Hrvatska gospodarska komora-Županijska komora Rijeka; Statistički ljetopis Primorsko-goranske županije 2007. Odsjek za statistiku Ureda državne uprave u Primorsko-goranskoj županiji i FINA
Gospodarski podaci se odnose na 2007. godinu.

GOSPODARSTVO

Udio županije u ukupnom prihodu Republike Hrvatske	5,6 %
Izvoz roba	563 milijuna USD
Uvoz roba	1072 milijuna USD

TERITORIJ

Površina kopna	3.588 km²
Dužina morske obale	1.065 km
Najveći otoci	Cres i Krk
	40.578 ha
Najmanji otok	Boljkovac (Rab)
	0,11 ha
Najviši planinski vrh	Kula - Bjelolasica
	1.534 m.n.v.
Najviše naselje	Begovo Razdolje
	1.060 m.n.v.

OPĆI PODACI

Ukupno stanovništvo	305.505
Najviše stanovnika	Grad Rijeka
	144.043
Najmanje stanovnika	Općina Brod Moravice
	985
Gradova	14
Općina	22
Naselja	510

Resori županijskog poglavarstva:

Proračun i financije

- Ljiljana Mihić

Zdravstvena zaštita i socijalna skrb

- Vedrana Fržop-Kotulovski

Komunalne djelatnosti

- Ingo Kamenar

Turizam i ugostiteljstvo

- Kazimir Janjić

Kultura, sport i tehnička kultura

- mr. sc. Elida Ružić

Školstvo, znanost i tehnologija

- mr. sc. Tatjana Stanin

Regionalna suradnja, lokalna samouprava i civilno društvo

- Nedeljko Tomić

Gospodarstvo

- Zdenko Antečić

Pomorstvo i promet

- Goran Mufić

Prostorno i urbanističko planiranje te zaštita okoliša

- Georg Žeželić

Županijski upravni odjeli:

Kabinet župana

Adamićeva 10/III, Rijeka
T ++385 51 351 604
F ++385 51 351 643
kabinet@pgz.hr
v. d. voditeljica:
Nada Milošević

Ured županije

Adamićeva 10/V, Rijeka
T ++385 51 351 612
F ++385 51 351 613
ured.zupanije@pgz.hr
poglavarstvo@pgz.hr
skupstina@pgz.hr
Predstojnik:
Branko Škrobonja

Ured unutarnje revizije

Adamićeva 10/III, Rijeka
T ++385 51 351 642
F ++385 51 351 643
unutarnja.revizija@pgz.hr
v.d. predstojnica
Melita Raukar

Upravni odjel za turizam, poduzetništvo i poljoprivredu

Žrtava fašizma 17, Rijeka
T ++385 51 301 200
F ++385 51 212 182
gospodarstvo@pgz.hr
Pročelnik: Berislav Tulić

Upravni odjel za pomorstvo, promet i veze

Ciottina 17b/I, Rijeka
T: ++385 51 351 952
F: ++385 51 351 953
pomorstvo@pgz.hr
Pročelnik:
Nikola Mendrila

Upravni odjel za proračun i financije

Adamićeva 10/VI, Rijeka
T: ++385 51 351 672
F: ++385 51 351 673
proracun@pgz.hr
financije@pgz.hr
Pročelnica: Bosiljka Kalčić

Upravni odjel za obrazovanje, kulturu i sport

Ciottina 17b/I, Rijeka
T: ++385 51 351 882
F: ++385 51 351 883
skolstvo@pgz.hr
društvene.djelatnosti@pgz.hr
obrazovanje@pgz.hr
Pročelnica:
mr. sc. Jasna Blažević

Upravni odjel za upravljanje imovinom i opće poslove

Splitska 2/I, Rijeka
T: ++385 51 351 822
F: ++385 51 351 803
imovina@pgz.hr
Pročelnik:
Vladimir Čekada

Upravni odjel za zdravstvenu zaštitu i socijalnu skrb

Ciottina 17b/I, Rijeka
T: ++385 51 351 922
F: ++385 51 351 923
zdravstvo@pgz.hr
socijalna.skrb@pgz.hr
Pročelnik:
mr. sc. Ivo Afrić

Upravni odjel za graditeljstvo i zaštitu okoliša

Riva10/I, Rijeka
T: ++385 51 351 202
F: ++385 51 351 203
graditeljstvo@pgz.hr
Pročelnica:
dr. sc. Koraljka Vahtar-Jurković

Ustanove u kulturi i javne ustanove PGŽ



Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja
Muzejski trg 1,
51000 Rijeka
Ravnateljica:
Margita Cvjetinović Starac
T: ++385 51
213-578, 335-772
F: ++385 51 213-578
pomorski-povijesni-muzej@ri.htnet.hr



Prirodoslovni muzej
Lorenzov prolaz 1,
51000 Rijeka
Ravnatelj:
Marin Kirinčić
T: ++385 51 553-669
F: ++385 51 553-669
primmuzri@ri.htnet.hr
www.prirodoslovni.com



Ustanova Ivan Matetić Ronjgov
Ronjgi 1, 51516 Viškovo
Ravnatelj: Darko Čargonja
T: ++385 51 257-340
F: ++385 51 503-790
ustanova@ri.t-com.hr
www.ustanova-ronjgov.hr



Javna ustanova Priroda
Ustanova za upravljanje zaštićenim dijelovima prirode u PGŽ
Grivica 4, 51000 Rijeka
Ravnateljica: Sonja Šišić
T: 00385-51-352-400
F: 00385-51-352-401
info@ju-priroda.hr
www.ju-priroda.hr



Javna ustanova Zavod za prostorno uređenje Primorsko-goranske županije
Splitska 2/II, Rijeka
Ravnatelj:
prof. dr. sc. Mladen Črnjar
T: ++385 51 351 772
F: ++385 51 212 436
zavod@pgz.hr

Uhvatite korak sa budućnošću

Budite brži i efikasniji od konkurencije.

*Već od:
795,75 kn/mj

Lenovo Thinkpad T500

Nova generacija računala namijenjena poslovnim korisnicima. Zaključite posao brže od drugih, koristite idealnu kombinaciju snage bežičnih i multimedijских obilježja po cijenama koje odgovaraju malim tvrtkama. Savršena ravnoteža snage, prenosivosti u tankom dizajnu i maloj težini.



Thinkpad T500 584D459



Uz vaše novo računalo iskoristite akciju sa 20% popusta za originalni Microsoft Office Small Business 2007 OEM paket

Ventex preporučuje originalni Microsoft Vista Business

Microsoft
GOLD CERTIFIED
Partner

Dodatne informacije kao i izložene artikle, zatražite na prodajnim mjestima:

VENTEX
Dražice 123c, Martinkovac
51000 Rijeka
tel. 051/659-300
fax. 051/659-301
e mail: prodaja@ventex.hr

DISCOUNT MARTINKOVAC
Dražice 123c, Martinkovac
51000 Rijeka
tel. 051/659-333
fax. 051/659-339
e mail: discount@ventex.hr

DISCOUNT SUŠAK
Franje Brentinija 4b
51000 Rijeka
tel. 051/372-001, 377-152
fax. 051/372-017
e mail: maloprodaja@ventex.hr

* Izračun na 12 rata bez kamata

Ventex discount

Lako dostupne digitalne tehnologije.

www.ventex.hr

Dobitnici nagradne križaljke iz 15. broja ZiP-a (pristiglo 409 koverti, dopisnica i razglednica)

Ručak/večera za dvije osobe u hotelu „RISNJAK“ u Delnicama

Nives Bratina
Trinajstići 13
51 215 Kastav

Bogdan Jerković
Daniela Godine 7
51 000 Rijeka
Helena Oštrić
Frane Belulovica 22
51 000 Rijeka

Monografija Petra Trinajstića „Primorsko-goranska županija“

Jasna Antončić
Kačjak 78
51 265 Dramalj

Leo Klapan
Stube Švalba Vida 13
51 000 Rijeka
Tamara Tomljanović
Nikole Jurišića 2
53 270 Senj

Knjiga Vesne Miculinić Prešnjak „Svita s dvora riječkog kolodvora“

Sergio Gallat
Franje Čandeka 36
51 000 Rijeka
Milena Marčec
Tončićeva 22
51 260 Crikvenica
Gorana Rubčić
Radetići 7
51 211 Matulji

Poklon paket eko-proizvoda

Ivanka Babić
Slavka Krautzeka 62
51 000 Rijeka
Mirjana Dubić
Carovo 6
51 262 Kraljevica
Arturo Žiković
Braće Stipčić 41
51 000 Rijeka

Rokovnik Primorsko-goranske županije

Dino i Paolo Brkljačić
Gornji Sroki 121c
51 216 Viškovo
Miroslav Butorac
Korzo Hrvatskih branitelja 21
51 250 Novi Vinodolski

Barbara Lavrnja
Drage Gervaisa 64
51 000 Rijeka
Mirjana Lučić
Čikovići 73
51 215 Kastav
Marin Roberti
Omladinska 3
51 222 Bakar

Knjiga fotografija Mire Jurković „I drvo priča...“

Žarko Babić
Kukuljanovo 14
51 223 Škrlevo
Jarmila Car
Julije Klovića 23
51 260 Crikvenica
Sandra Duhović
Šetaliste XIII. divizije 63

51 000 Rijeka
Larisa Jurčić
Viktora Finderlea 3
51 260 Crikvenica
Dario Pleše
Mavričićev put 3
51 211 Matulji

CD grupe PUTOKAZI „Treća zemlja“

Jurica Čabrjan
Hreljin 115
51 226 Hreljin
Davor Hudeček
Drenje Brdovečko, Žmaučeva 7
10 291 Prigorje Brdovečko
Romono Kucich
Zagrebačka 15c
51 550 Mali Lošinj

Tomislav Lončarić
Kvaternikova 62
51 000 Rijeka
Anka Novak
Marčelji, Vrtače 85
51 216 Viškovo
Božidar Petković
Trg Otokara Keršovanija 10
10 000 Zagreb
Katica Stipetić
Meštrovićeva 36
51 000 Rijeka
Azra Šepić
Senjsko 18
51 326 Vrbovsko
Slavica Vizintin
Vere Bratonje 26
51 000 Rijeka
Vesna Zorko
Tuška 1
51 311 Skrad



zeleno i plavo

Predbilježi se i besplatno primaj poštom magazin Primorsko-goranske županije [zelenoipravo](http://zelenoipravo.hr) • info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612

Impressum: zelenoipravo, magazin PGŽ • ISSN 1845-5220 • Izlazi 5 puta godišnje
• Godina V • Broj 16 • Veljača 2009. • **Izdavač:** Primorsko-goranska županija, Adamićeva 10, Rijeka • info@pgz.hr • www.pgz.hr • tel: 051 / 351 612

Za izdavača: Zlatko Komadina • **Odgovorni urednik:** Branko Škrobonja • **Glavni urednik:** Branka Ogurlić • **Urednički savjet:** Marinko Dumanić, dr. Mladen Črnjar, mr. Daina Glavočić, Zdravko Čiro Kovačić, Damir Lončarić, dr. Joža Perić, Neven Šantić • **Autori tekstova:** Dragan Ogurlić, Marinko Krmpotić, Nevenka Koščić, Boris Perović, Barbara Čalušić, Hrvoje Hodak, Davor Žic, Walter Salković, Branko Škrobonja (kronika) • **Fotografije:** Petar Fabijan, Sandro Rubinić, Nenad Reberšak, Walter Salković, Mladen Trinajstić, Marinko Krmpotić, Hrvoje Hodak • **Ilustracija:** Vojo Radoičić • **Lektor:** Jasna Škorić • **Likovno oblikovanje:** Ivica Oreb • **Marketing i produkcija:** Makol marketing, Rijeka, narudžba oglasa na e-mail: makol@makol.hr ili fax 051 / 677 226 • **Tisak:** Radin-Repro i roto,d.o.o. Zagreb • **Naklada:** 20.500 • Idući broj magazina "Zeleno i plavo" izlazi u travnju 2009.

križaljka

Rješenja traženih pojmova pošaljite do 9. travnja 2009.

g na adresu:

Primorsko-goranska županija

Magazin „Zeleno i plavo“ (zaogradnu križaljku),

Adamićeva 10, 51000 Rijeka

Izvlačenje dobitnika bit će 9. travnja 2009. g na Kanalu RI u emisiji „Od mora do gorja – Županijske teme“, a rezultate objavljujemo u sljedećem broju.

Nagrade za točne odgovore broja 16

3 ručka/večere za dvije osobe u restoranu „Kukuriku“ u Kastvu

3 poklon paketa eko-proizvoda



3 foto-monografije Petra Trinajstića „Primorsko-goranska županija“

3 knjige Iva Barića „Rapska baština“

5 knjiga Zdravka – Čire Kovačića „Brže – Više – Jače“

5 knjiga Marijana Malnara – Makija „Sve moje skladbe“

10 CD-a s festivala „Grobnička skala '08“

AUTOR: ANTRAKS	STANJE TJE- LA U KOJEM NA NJEGA NE DJELUJE GRAVITACIJA	*OTAC DOMOVINE* STARČEVIĆ	PJEVAČKI ZBOR	MARKA OSOBNIH RAČUNALA	ISPUŠTATI PRIJETECI GLAS (O PSU)	NAZIV NEKIH VIŠIH STRUČNIH ILI UMJETNIČKIH ŠKOLA (MN.)	POREDAK S NEOGRANI- ČENOM CAREVOM VLASTI												
MJESTAŠĆE U SASTAVU GRADA KRALJEVICE																			
ZBIRKA RAZLIČITIH VINA																			
VOJNIK KOJI DRŽI STRAŽU																			
TELUR			PORADI, ZARADI DIO TJECLA, SPAJA GLAVU S TRUPOM																
EAST		PRIPADNIK PLEMICKOG STALEZA PROVODITELJ ASANACIJE						OTROVNA GLJIVA IZ PORODICE VRGANJA	RJEKA U ŠVICARSKOJ, AUSTRIJI I NJEMAČKOJ	DUŠIK		DUGAČKO UŽE KOJE SE KORISTI KOD PODUKA U JAHANJU	EFEKT, UČINAK	ZAŠTITNIK POMORACA I KRALJEVICE, SV.					
ŽERAVICA				PASTA ZA CIPELE VLASNICI KRALJEVAČ- KOG FEUDA								MJESTO NA PAGU POZNATO TURISTIČKO NASELJE							
NATO-VA VOJNA MISLIJA U AFGANI- STANJU					OTPORAN NA BOLESTI OPREKA MA- TERIJALIZMU						NEPOSREDNO PRIJE NAJVIŠI VRH NA ZEMLJI, MOUNT ...								
KEMIJSKI ELEMENT (ZNAK NA)							DNEVNE NOVINE KOMARČA, PODLANICA												
KOSITAR			KNJIŽEVNICA MILČINOVIĆ RED. PROPIŠ (RAZG.)						ZNAČAJNO, OZBILJNO *NEDERLANDS VERBOND VAN VAKVEREINIG.*										
SANKCIJE ZA UČINJENA NEUJELA						NAŠA IMENJA- KINJA GLU- MICE MUTI JASTOG ILI HLAP								"LITRA" POJAVA NA VODI					
ČEŠKI FILMSKI REDATELJ (*ČEKIĆ ZA VJEŠTICE*)												VANADU KNJIŽEVNIK COELHO							
ODGAJIVAČ LOVNIH PTICA							MODEL LAGANOG MOTOCIKLA BLJESAK, MUNJA (TAL.)											ZVEKIRI NA VRATIMA	
VRLO LAGANA TKANINA ZA LJETNA ODJELA									MILANSKA OPERA *UNAVAILAB. ON ORDER*										
AUSTRIJA		*NATIONALE ALARM- ZENTRALE* PRVAK, ŠAMPION				FR. GLUMICA, AUDREY (*DA VINCIJEV KOD*) SILICIJ								RIMSKI: 50 ARGON					
NJAK BEZ KRAJA			PRILOG: BEZ PRISUTNOSTI DRUGIH *KELVIN*								PRITISAK *RADIJUS*								
ŽITELJI ARKTIČKOG PODRUČJA							KRALJEVSKA LUKA												

Rješenja traženih pojmova iz prošlog broja:

Najljepša plaža na Lovranštini: MEDVEJA; ubio zmaja i izbavio djevojku: SV:JURAJ; mjesto iznad Lovrana: LIGANJ; povezivat će Medveju i Učku: ŽIČARA; ukusan hranjivi plod podno Učke: MARUN; obalni put: LUNGOMARE; 35. lovranska fešta: MARUNADA

štorija



Kad se prolazi barkom ispod Kraja na Klibunjskoj obali, u moru se može vidjeti jedan greben u obliku sfinge. Još ga se i bolje s ceste može vidjeti, a legenda kaže da taj greben zapravo nije ništa drugo nego jedna djevojka koja se na ovome mjestu bacila u more zbog nesretne ljubavi.

Nekada je u Kraju živio zgodan mladić koji se bio zaljubio u najljepšu djevojku u mjestu i želio se njome oženiti. Njezini pak roditelji nisu htjeli ni čuti za to jer su ga smatrali razbojnikom, a k tome je bio i vrlo siromašan.

On se zato odlučio otisnuti na more navigati kako bi zaradio neki novac i oženio se svojom voljenom. Ona ga je svo vrijeme čekala, moleći se svaki dan i promatrajući more ne bi li ugledala brod koji će joj dragoga vratiti.

Napokon, jednog dana ugledala je isti onaj brod na koji se ukrcao njen dragi,

kako se približava obali. No, kad je brod pristao nije na palubi vidjela svog dragog. Tada blijeda od straha zapita kapetana gdje je njen dragi.

Nostromo joj odgovori: "Draga moja, kad smo prolazili Malteškim kanalom uhvatio nas je fortunal i jedan val ga je odnio s palube u more. Bog nek mu spasi dušu."

Kad je čula tu vijest, očajna bacila se u more da bi se spojile njihove duše. Skamenjena od boli, kako je taknula more tako se u greben pretvorila.

* * *

O tom grebenu postoji još jedna priča.

Jedan mladi kapetan iz Moščenica ludo se zaljubio u jednu djevojku iz Kraja, nije mogao oka odvojiti od nje. Želio ju je oženiti ali njen otac to nije dopustio, rekavši da mu zet mora biti bolji kapetan od njega, jer je on najbolji kapetan od Trsta do Boke

kotorske.

I što je onda napravio ovaj kapetan iz Moščenica?

Jednog dana kad je zbog bure more kuhalo kao u loncu, pojavi se on iz smjera Rijeke svojim brodom. Išao je punim jedrima i prošao ispred Voloskog i Lovrana kao strijela. Kad je već bio nadomak Kraja, okrene brod bliže prema obali i jednim ludim manevrom prođe između obale i tog grebena tako da je umalo križnim jarbolima dotakao rivu.

Tko je gledao iz Kraja pale su mu hlače od dojma! Kad su vidjeli da je brod prošao bez oštećenja ljudi su u čudu uzvikivali: Mirakul! Mirakul!

Tada stari kapetan reče kćeri: "Taj dečko je učinio ono što ja ne bih nikad imao hrabrosti učiniti. Sigurno je bolji kapetan od mene. Dakle, udaj se za njega i neka vas Bog blagoslovi."

Jamac održivog razvoja



- čišćenje i degazacija brodskih i industrijskih spremnika
- čišćenje spremnika sirove nafte i naftnih derivata
- sakupljanje i zbrinjavanje otpadnih ulja, otpadnih emulzija te zauljenih otpadnih voda
- sakupljanje i zbrinjavanje opasnog otpada
- čišćenje, TV inspekcija, in-situ sanacija kanalizacijskih sustava
- termička desorpcija ugljikovodika iz zagađenog tla
- intervencije kod eko akcidenata od 0-24 h



Industrijska ekologija i zaštita okoliša
Korzo 40, 51000 Rijeka, tel.051 336-093, fax 051 336-022
ind-eko@ri.t-com.hr www.ind-eko.hr

mirno spavajte



Protect d.o.o.
za zaštitu osoba i imovine

Vukovarska 21
51000 RIJEKA, HRVATSKA
tel: 051 358 555
fax: 051 675 610
e-mail: protect@protect.hr
www.protect.hr

Kultura Gorskog kotara odražava utjecaje četiri susjedna kulturna areala: istočnoalpskog, jadranskog, panonskog i dinarskog. Tako i nošnja Delničkog kraja upućuje na raznovrsno porijeklo pojedinih djelova odjeće. Pa ipak, svojom bjelinom ženska je nošnja najbližnja onoj iz susjednih slovenskih krajeva, uključivši cijelu Belu krajinu (koja je i dobila ime po bjelini lana). No, nošnja Bele Krajine sadrži pak mnoge panonske utjecaje (od kuda se i doselio dio stanovništva) tako da se može pratiti neobični put kulturnih utjecaja zahvaljujući upravo i ovoj bijeloj nošnji.

Bijela je bila kikla, gornja haljina, koja se sastojala od suknje s našivenim prslukom (naprijed široko otvorenim). Nosila se na bijelu kratku košulju - opleće i na podsuknju fris. Bijeli je bio i zobun, haljetak bez rukava od prirodno bijele vune, čije ime upućuje na dinarsko porijeklo. Nositelji boje bile su jedino klofnce, titrajuće perlice na žici zataknete na poprsje, koraljne ogrlice i tkanice oko pasa, rubac na glavi i oko ramena.



Rozice
Tradicija, izvor nadahnuća...

primorsko
goranska
županija eksplorer



Primorsko - goranska županija
Adamićeva 10
HR - 51000 Rijeka

+385 51 351 600
info@pgz.hr
www.pgz.hr